

Dovrefjell
nasjonalparkstyret

Møteinnkalling

Utvalg:	Dovrefjell nasjonalparkstyret
Møtested:	Kvistli Gård, Folldal
Dato:	27.08.2026
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Lunsj kl. 12:00

Karin Lillevold kan presenterer sin doktorgradsavhandling; "Spenninger mellom moskus, villrein og turister på Dovrefjell!"

Orienteringssaker:

- Anmeldelse gravearbeid Knutshø
- Status villreinfond
- SNO

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 27/2026	Godkjenning av møteinnkalling og dagsorden, valg av et medlem til å godkjenne protokollen		
ST 28/2026	Sak - Åmotan-Grøvdalen LVO - Sunndal - Lindalen - byggetiltak - 2026- utvide uthus - Lars Sande - Mette K. Sande		2026/5722
ST 29/2026	Sak - begrenset høring - detaljplan for miljø og landskap – fornying av dam Fundin - Folldal kommune - Glommens og Laagens Brukseierforening/Hafslund		2026/8894
ST 30/2026	Sak - vurdering av overtredelsesgebyr - organisert ferdsel - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - 2026 - CK Mundo		2026/9806
ST 31/2026	Saksfremlegg - Knutshø LVO - snødekt mark - tilsyn av seterbuier - Unndalsvegen 983 og 985 - Erik Gissinger		2025/11247
ST 32/2026	Sak - Knutshø LVO - Oppdal 356/1 - Butjønna - byggetiltak - 2026 - oppføring av naust - Ruth Nina Hevle - Kjell Jørstad Braut		2026/6569
ST 33/2026	Sak - Pålegg om retting og varsel om tvangsmulkt - Beitelaget Driva 1 C		2024/9652
ST 34/2026	Sak - Fokstugu LVO - Dovre 2/3 - 2026 - oppsetting av sperregjerde - Hardbakken og Einbuggdalen sankelag		2026/9309
ST 35/2026	Forberedende klagebehandling - Knutshø LVO - Tynset 152/2 - Gløtvegen 1153 - byggetiltak - 2026 - tilbygg på seterstue - oppføring av uthus - Finn Arne Grøndahl		2026/3461
ST 36/2026	Delegerte vedtak		
179/2026	Delegert sak - Knutshø LVO - Folldal - Tynset 152/1 - Gløtvegen 1155 - motorferdsel - 2026 - ATV - vedlikeholdsprosjekt - Martin Grimsbu		2026/4787
180/2026	Delegert sak - dispensasjon - Eikesdalsvatnet LVO - Sunndal - Svartvassbu - motorferdsel - 2026 - 2029 - helikopter - DNT Romsdal		2026/4846
181/2026	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Hjerkin LVO m/ BV - organisert ferdsel - 2026 - befaring med studenter - Norges miljø- og biovitenskapelige universitet NMBU		2026/1891
182/2026	Delegert sak - Hjerkin LVO m/ BV - Snøheimvegen - motorferdsel - 2026 - 2029 - bil - drift av Reinheim selvbetjeningshytte - DNT Oslo og Omegn		2026/4561
183/2026	Delegert sak - Åmotsdalen LVO - Oppdal - Åmotsdalsvegen 1055 - motorferdsel - 2026 -		2026/4400

	helikopter - transport av saltstein - Åmotsdalen beitelag	
184/2026	Delegert sak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - 2026 - graving og etablering av trekkerør for fiber - Bane NOR SF	2026/3787
185/2026	Delegert sak - tillatelse - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Oppdal - Dovre - Dovrevegen 3696 - Åmotdalshytta - motorferdsel - 2026 - helikopter - ombygging - Kristiansund og Nordmøre Turistforening	2026/6207
186/2026	Delegert sak - Hjerkin LVO m/ BV - Snøheimvegen - Vålåsjøhøvegen - motorferdsel - 2026 - 2029 - forskningsprosjekt - jerv som predator på småfe - Norsk institutt for naturforskning - NINA	2026/6307
187/2026	Delegert sak - dispensasjon - Knutshø LVO - Folldal - Kakella - Storvollen - motorferdsel - 2026 - 2030 - bil - traktor - slipp og sank av sau - Kakelldalen beitelag	2026/4976
188/2026	Delegert sak - dispensasjon - Knutshø LVO - Oppdal - Losråket 645 - motorferdsel - 2026 - ATV - Gjermund Riise Hoel	2026/5446
189/2026	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell- Sunndalsfjella NP - Oppdal - Snøfjellstjønnevegen 849 - motorferdsel - 2026 - 2029 - bil - Trond Tronsgård	2026/5539
190/2026	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell- Sunndalsfjella NP - organisert ferdsel - 2026 - guiding - Naturelive	2026/5882
191/2026	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell- Sunndalsfjella NP - Oppdal - Snøfjellstjønnevegen 572 - motorferdsel - 2026 - bil / traktor - bytte utvendig kledning og tak på utedo - Espen Storholm	2026/5969
192/2026	Delegert sak - Hjerkin LVO m/ BV - Snøheimvegen - Vålåsjøhøvegen - motorferdsel - 2026 - overvåking av rovfugl og våtmarksfugl - Miljøfaglig Utredning AS - Kistefos Skogtjenester AS	2026/5191
193/2026	Delegert sak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Hjerkin LVO m/ BV - bruk av drone - 2026 - 2029 - forskningsprosjekt - jerv som predator på småfe - søk etter kadaver - Norsk institutt for naturforskning - NINA	2026/6306
194/2026	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell- Sunndalsfjella NP - Oppdal - Snøfjellstjønnevegen 550 - motorferdsel - 2026 - bil - reparasjoner etter stormen Amy - Heidi Håker Gorset	2026/3192
195/2026	Delegert sak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Oppdal - dispensasjon motorferdsel - 2026 - 2030 - ATV - traktor - transport av saltstein og byggematerialer - Sivert Bjørnsen Heggvoll	2026/4405

196/2026	Delegert sak - Knutshø LVO - Folldal - Tynset 152/1 - Gløtvegen 1155 - motorferdsel - 2026 - 2029 - ATV - Martin Grimsbu	2026/4786
197/2026	Delegert sak - Åmotan-Grøvdalen LVO - Sunndal - utbedring av veg - Veglaget Røymo-Hallen	2020/9831
198/2026	Delegert sak - nytt vedtak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Hjerkin LVO m/ BV - Oppdal - Dovre - Reinheim turisthytte - motorferdsel - 2026 - 2029 - snøskuter - helikopter - DNT Oslo og Omegn	2025/13733
199/2026	Delegert sak - dispensasjon - Hjerkin LVO m/ BV - transport og brøyting på Snøheimvegen - Hjerkin - Snøheim turisthytte - DNT Oslo og Omegn	2026/1842
200/2026	Delegert sak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Lesja - motorferdsel - 2026 - 2029 - snøskuter - utkjøring av saltstein - Sørhella beitelag	2026/3826
201/2026	Delegert sak - Dalsida LVO - Lesja - Merrabotn - motorferdsel - 2026 - 2027 - snøskuter - Tronn Johannes Myren	2026/3719
202/2026	Delegert sak - endret vilkår - Eikesdalsvatnet LVO - Sunndal - Svartvassbu - motorferdsel - 2026 - 2029 - helikopter - DNT Romsdal	2026/4846
203/2026	Delegert sak - dispensasjon - Hjerkin LVO m/ BV - Snøheim turisthytte - Snøheimvegen - motorferdsel - 2026 - bil - brannsikringstiltak - restaurering - DNT Oslo og Omegn	2026/5188
204/2026	Delegert sak - tillatelse - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Oppdal - Snøfjellstjønnevegen 802 - motorferdsel - 2026 - helikopter - riving av jaktbu og oppføring av ny - Hanne Håker	2026/4399
205/2026	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella - Hjerkin LVO m/BV - 2026 - organisert ferdsl - guiding - fottur - Terres Oubliees	2026/2899
206/2026	Delegert sak - tillatelse - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Oppdal - Snøfjellstjønnevegen 806 - motorferdsel - 2026 - helikopter - riving av jaktbu og oppføring av ny - Tor Snøve	2026/4398
207/2026	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Snøhetta - organisert ferdsl - 2026 - isbading - Snøheim turisthytte AS	2026/4554
208/2026	Delegert sak - tillatelse - Knutshø LVO - Tynset 153/7 - Fjellægret - motorferdsel - 2026 - 2029 - bil - traktor - Trond Sigurd Brendryen	2026/5444
209/2026	Delegert sak - dispensasjon - 2026 - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Hjerkin LVO m/ BV - organisert ferdsl - 2024 - 2026 - guiding - Dovrefjell Lodge AS	2024/12312
210/2026	Delegert sak - Fokstugu LVO - Dovre - Pilegrimsleden - 2026 - klopplegging - vegetasjonsrydding - Dovre kommune	2026/6347
211/2026	Delegert sak - Knutshø LVO - Oppdal - Orkeldalsvegen 1388 - motorferdsel - 2026 - 2030 -	2026/4403

	bil - traktor - restaurering av seterbu og seterfjøs - Mogens Juul Rasmussen	
212/2026	Delegert sak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - organisert ferdsel - 2026 - guiding - fottur - Don Bosco Haacht	2026/2894
213/2026	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell- Sunndalsfjella NP - Oppdal - Tjønnglupvegen 867 - motorferdsel - 2026 - helikopter - gjenoppbygging av hytte - Erik Solligård	2026/4658
214/2026	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell- Sunndalsfjella NP - 2026 - Oppdal - Tjønnglupvegen 860 - motorferdsel - helikopter - vedlikehold - Svein Henrik Risan	2026/4657
215/2026	Delegert sak - Åmotsdalen LVO - Oppdal - Åmotsdalsvegen 1027 - motorferdsel - 2026 - helikopter - transport av laftestokker - Reidun Synnøve Stølen	2026/4401
216/2026	Delegert sak - Jora LVO - Lesja - Reindøl - Skardfjellet - motorferdsel - 2026 - ATV med henger - utkjøring av saltstein - Reindøl beitelag	2026/6695
217/2026	Delegert sak - avslag - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - organisert ferdsel - 2026 - guiding - Dovregubbens Hall	2026/3280
218/2026	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell- Sunndalsfjella NP - organisert ferdsel - 2026 - guiding - Fokus Fotoresor	2025/10727
219/2026	Delegert sak - Knutshø LVO - Folldal - Tynset - Låg- Gisetran - motorferdsel - 2026 - 2029 - ATV - sanking av sau - Stig Henrik Brennodden	2025/13779
220/2026	Delegert sak - Dalsida LVO - Lesja - motorferdsel - 2026 - 2029 - snøskuter - utkjøring saltstein - Lesjaskog beitelag	2026/4169
221/2026	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell- Sunndalsfjella NP - Jora LVO - Lesja - Tverråbotn - motorferdsel - 2026 - snøskuter - transport og opplag av båt - Vidar Heitkøtter	2026/4203
222/2026	Delegert sak - utvidet tidsramme - Dovrefjell- Sunndalsfjella NP - Hjerkin LVO m/ BV - Dalsida LVO - Jora LVO - Fokstugu LVO - motorferdsel - 2026 - 2029 - helikopter - snøskuter - fangst og radiomerking av jerv - Norsk institutt for naturforskning NINA	2025/10779
223/2026	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell- Sunndalsfjella NP - Grønnbakken - Reinheim - Snøhetta - organisert ferdsel - 2026 - skitur - Gauldal videregående skole	2026/3976
224/2026	Delegert sak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Dovre - organisert ferdsel - 2026 - topptur - Snøhetta Arkitekter - Basecamp Frich's Hjerkin	2026/1096

225/2026	Delegert sak - tillatelse - Eikesdalsvatnet LVO - Torbudalen BVO - Sunndal - Reinvassbu - motorferdsel - 2026 - helikopter - DNT Romsdal	2026/3973
226/2026	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - organisert ferdsel - 2026 - ekskursion for studenter - Universitetet i Innlandet	2026/3508
227/2026	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - organisert ferdsel - filming til dokumentar - 7days production	2026/1843
228/2026	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Hjerkin LVO m/ BV - organisert ferdsel - 2026 - guiding - fotografering av moskus - Robert Haasmann	2025/14236
ST 37/2026	Referatsaker	

ST 27/2026 Godkjenning av møteinnkalling og dagsorden, valg av et medlem til å godkjenne protokollen

Arkivsaksnummer: 2026/5722-9

Saksbehandler: Gunhild Kirsti Sem

Dato: 20.08.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	28/2026	27.08.2026

Sak - Åmotan-Grøvudalen LVO - Sunndal - Lindalen - byggetiltak - 2026- utvide uthus - Lars Sande - Mette K. Sande

Innstilling fra forvalter

Dovrefjell nasjonalparkstyre avslår søknad om å utvide eksisterende uthus for bruk til overnatting (anneks) i Lindalen i Åmotan-Grøvudalen landskapsvernområde i Sunndal kommune.

Begrunnelsen for avslaget er gitt i saksvurderingen under.

Vedtaket er fattet med hjemmel i forskrift for Åmotan-Grøvudalen landskapsvernområde § 3, 4 ledd, bokstav a).

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Oversendelse fra kommunen - Åmotan-Grøvudalen LVO - Sunndal - Lindalen - byggetiltak - 2026 - utvide uthus - Lars Sande - Mette K. Sande
- 2 Uttale frå Statsforvaltaren i Møre og Romsdal - dispensasjon - Åmotan-Grøvudalen LVO - Sunndal - Lindalen - byggetiltak - 2026 - utvide uthus - Lars Sande - Mette K. Sande
- 3 Protokoll_Bruksendring og utvidelse av uthus til anneks-fritidsbolig i Sunndal kommune_Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø_Uttalelse
- 4 Protokoll- Snøhetta villreinutvalg - Sak 19-2026.pdf

Saksopplysninger

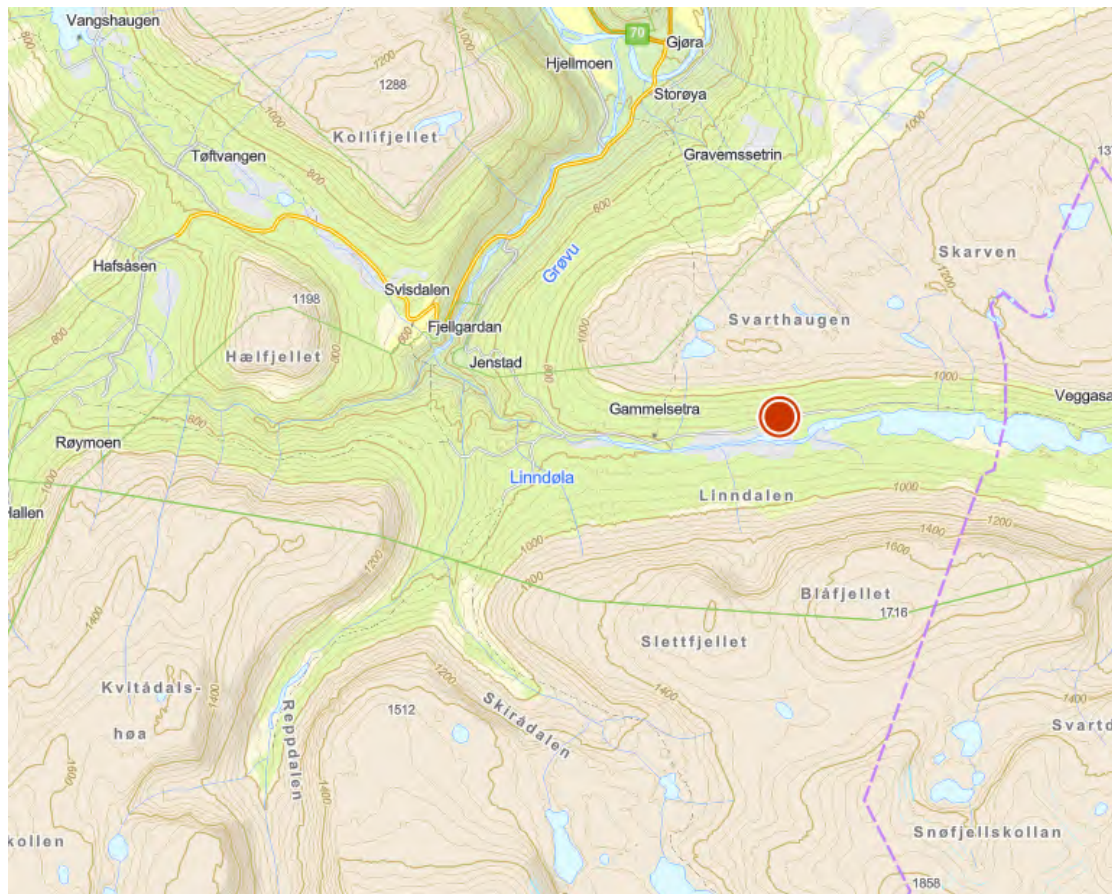
Tiltakshaver Lars Sande, eier av eiendommen gnr. 9 bnr. 14 i Lindalen, søker om å utvide eksisterende uthus med 3 meter i vestlig retning langs bygningens kortsida mot hovedhytta.

Hensikten med tiltaket er å tilrettelegge bygget for bruk som anneks, slik at det kan benyttes til overnatting og bidra til økt funksjonalitet på eiendommen.

Søknaden sendes på høring for å innhente uttalelser og nødvendige avklaringer fra berørte myndigheter og andre relevante instanser før den videre saksbehandlingen.

Den omsøkte utvidelsen vil ha et areal på ca. 15,5 m² (3,0 m x 5,17 m) og vil være orientert inn mot tunet. Plasseringen er valgt for å gi en naturlig tilknytning til eksisterende bebyggelse og uteområder.

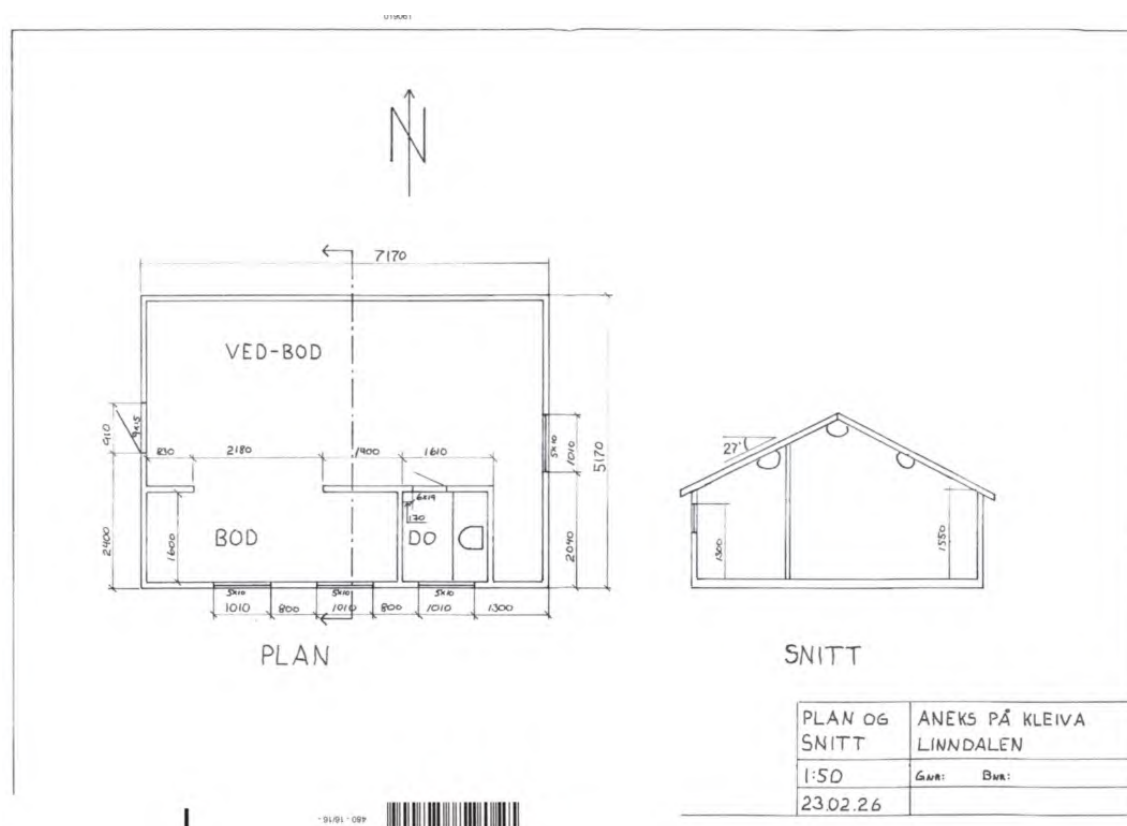
Tiltaket vil bli oppført som bindingsverkskonstruksjon og utformes med materialvalg, estetikk og arkitektonisk uttrykk som harmonerer godt med eksisterende bebyggelse. Utvidelsen er planlagt som en naturlig videreføring av dagens bygg, både visuelt og konstruktivt, slik at den ivaretar helheten og stedets karakter på en god måte.

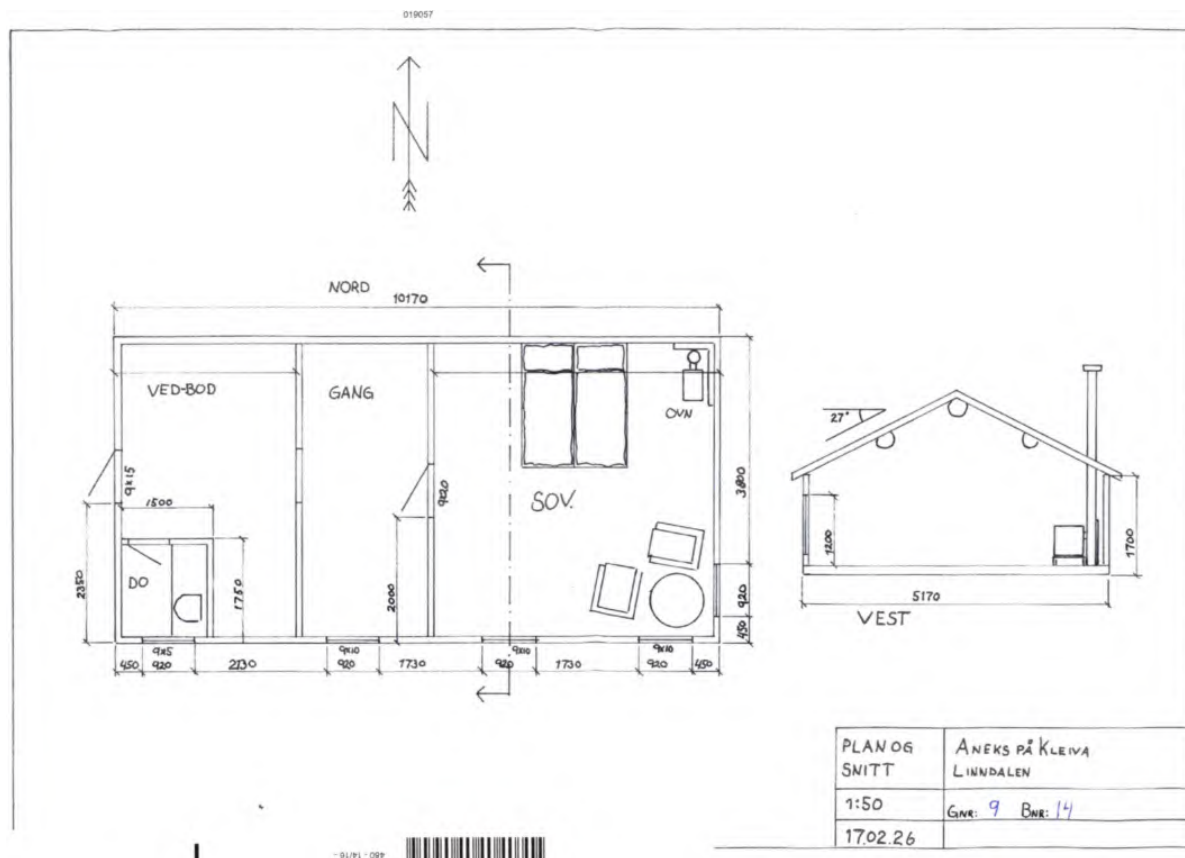
Figur 1. Kart som viser plassering av setra/fritidsboligen

Figur 2. Uthus slik det fremstår i dag

Figur 3. Plantegning av uthus i dag

Figur 4. Plantegning uthus med utvidelse

Figur 5. Plassering av uthus med utvidelse på tunet

Figur 6. Bilder av uthus fra bildearkivet til nasjonalparkstyret - uthuset til venstre

Uttalelse fra statsforvalteren i Møre og Romsdal:

Naturmangfold

Tiltaket ligg innanfor Åmotan-Grøvudalen landskapsvernområde og vil ha behov for eiga avklaring etter verneforskrifta. Det følgjer då av naturmangfaldlova § 48 tredje ledd at Sunndal kommune ikkje kan gi dispensasjon etter plan- og bygningslova før verneområdestyret har fatta vedtak i saka. Vi har ikkje oversikt over om tiltakshavar har sendt søknad dit, og kor saka ev. står.

Fritidseigedomen 9/14 ligg i ein trekkorridor for villrein over Lindalen, innanfor leveområdet for villrein i Snøhetta villreinområde.

Auka overnattingskapasitet og standardheving i fritidsbustader legg til rette for utvida bruk og auka ferdsel i terrenget. Dette vil i sin tur verke forstyrrande for villrein, og bidra til auka barriereverknad i trekkorridoren.

I Klima- og miljødepartementet sin tiltaksplan for Snøhetta villreinområde er ei meir heilskapleg og restriktiv arealforvaltning eit avgjerande tiltak. Dette er også nedfelt nasjonalt i Meld. St. 18 11 Ein forbetra tilstand for villrein. Tilsvarande er også tatt inn i punkt 3.8 i statlege planretningslinjer for arealbruk og mobilitet, der heiter at det skal vere ein høg terskel for inngrep i villreinen sine leveområde.

Av omsyn til villrein rår Statsforvaltaren difor i frå at Sunndal kommune gir dispensasjon for utviding og innreiing/bruksendring av uthus til anneks. Villreinnemnda førebur også ei uttale, og vi ber kommunen legge stor vekt på denne.

Konklusjon

Av omsyn til villrein rår Statsforvaltaren i frå at Sunndal kommune gir dispensasjon for utviding og innreiing/bruksendring av uthus til anneks. Vi ber kommunen legge stor vekt på villreinnemnda si uttale i saka. Kommunen kan ikkje fatte vedtak i saka før verneområdestyret har fatta vedtak etter verneforskrift for Åmotan-Grøvudalen landskapsvernområde.

Vidare gjer vi merksam på at reell fare frå snøskredfare og jord- og naturfare må avklarast for bygningar som opnar for overnatting. Manglande avklaring av fare og sikring av tilstrekkeleg tryggleik kan gi grunnlag for klage frå Statsforvaltaren.

Vi vil vurdere å klage på eit positivt vedtak, og ber om å få det tilsendt.

Uttalelse fra Villreinnenemnda for Snøhetta og Knutshø (09.07.2026):

Det vurderes som viktig å legge vekt på det økende presset som villreinen i Snøhetta står ovenfor, gjennom blant annet nedbygging og fragmentering av leveområder og økt ferdsel. En økning på 15,5 m2 vurderes som vesentlig. Det aktuelle tiltaket kan oppleves som lite i seg selv, men det er nødvendig å se på den samlede effekten av mange små inngrep. Med bakgrunn i dette vurderes det som nødvendig å ha en restriktiv holdning til utvidelser av bygninger i området, og spesielt utbygging som tilrettelegger for økt bruk og overnattingskapasitet. Dette bidrar til en høyere bruksintensitet. Dette medfører mer menneskelig ferdsel over en større del av året og øker den samlede belastningen på villrein gjennom flere forstyrrelser og redusert funksjonelt leveområde.

Tiltaket strider mot regionale og nasjonale hensyn, og det å tillate dette tiltaket vil gi en svært uheldig presedensvirkning. Villreinnemnda ber både Sunndal kommune og Dovrefjell nasjonalparkstyre om å avslå søknaden om dispensasjon til bruksendring og utvidelse av uthus til anneks/fritidsbolig.

Uttalelse fra Snøhetta villreinutvalg

Snøhetta villreinutvalg støtter høringsuttalesen til villreinnemda i Snøhetta og Knutshø. Villreinutvalget frykter presedensen det kan medføre om det blir en positiv behandling.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Varige inngrep skal behandles av nasjonalparkstyret, jf delegeringsreglement for for Dovrefjell nasjonalparkstyre, vedtatt i møte i Dovrefjell nasjonalparkstyre 7.12.2015, revisjon 5.1.2017 sak DNPS 50/2016, revisjon 12.4.2021 sak DNPS 14/2021, revisjon 5.10.2022 sak 33/2022.

Verneformål – forskrift

Formålet med Åmotan-Grøvdalen landskapsvernområde er å ta vare på natur- og kulturlandskap der setervoller og -bebyggelse og kulturminner etter fangst, jord- og beitebruker en vesentlig del av landskapets egenart; å sikre viktige leveområder for villreinen og dalbunner med rike plantesamfunn samt å ta vare på geologiske forekomster med Åmotan som et særpreget element.

Etter § 3, 1.3 a) i forskriften for dette landskapsvernområdet kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til «*mindre tilbygg til eksisterende bygninger*».

Forvaltningsplan

Forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell er fra 2006 og Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark har verneforskrift fra 2018. Retningslinjene i forvaltningsplan og de juridiske bestemmelsene i forskrift «snakker» derfor ikke alltid sammen.

s.87 Rammer og regelverk

I nasjonalparken er landskapet vernet mot oppføring av nye bygninger. Det er likevel tillatt med vedlikehold av eksisterende bygninger som ikke medfører endret bruk. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til gjenoppføring av bygninger som er gått tapt ved brann eller naturskade, samt ombygging og utvidelse av bygninger som ikke medfører endret funksjon.

s.89 Nye bygninger

Det er et generelt forbud mot nye bygg i alle verneområdene. Verneforskriften for nasjonalparken åpner ikke for nye bygninger uansett formål. Unntaket er byggetiltak som er påkrevd for å tilfredsstille annet lovverk. I slike tilfeller kan forvaltningsmyndigheten stille vilkår til utforming

(...)

Ombygging/utvidelse

Tilbygg, ombygginger, utvidelse eller andre tiltak som medfører endringer i størrelse, utseende eller funksjon er ikke å forstå som vedlikehold. Tiltak som kan medføre økt overnattingskapasitet, endret ferdselsmønster i området eller funksjonsendring, krever tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Eventuelle søknader om ombygginger/utvidelser må vurderes i forhold til verneformålet.

s.90 Retningslinjer for bygninger i nasjonalparken

- a) Det er ikke åpnet for nybygg i nasjonalparken. Det kan imidlertid være relevant med etablering av nye tilsynsbuer, som en del av en strategi for å forebygge tiltak mot rovdyrskader.
- b) Ved ombygginger skal ikke arealet overstige arealet til den opprinnelige bygningen.
- c) Mindre tilbygg som utedo osv som ikke endrer funksjon og bruk av bygningene kan tillates. I landskaps- og biotopvernområdene kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til:

Presedens

Det har vært gitt enkelte tillatelser til at små buer i soner uten tilrettelegging eller inngrep i nasjonalparken og landskapsvernområdene har fått tillatelse til mindre utvidelser med vindfang, bislag med plass til ved og do, eventuelt separat utedo og lignende, men ikke til utvidelser som øker kapasiteten på hytta eller legger til rette for økt bruk.

Vurdering

Vurderinger etter bestemmelse i verneforskrift

Nasjonalparkforvalter har vurdert om søknaden kan behandles etter bestemmelsen i verneforskriftens § 3, 4. ledd, bokstav a) tillatelse til «*mindre tilbygg til eksisterende bygninger*», dvs en av verneforskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser. Bygningen brukes i dag som uthus. Ifølge opplysninger gitt i søknad ønskes uthuset utvidet med tre meter for å kunne bygge et rom for overnatting, altså endre bruken fra uthus til kombinasjon uthus/anneks. Den omsøkte utvidelsen vil ha et areal på ca 15,5 m² (3,0 * 5,17). Dagens bygg har et areal på 37 m². Nytt tilbygg, vil i tillegg til at det blir endret bruk fra uthus til anneks pga behov for økt overnattingskapasitet, ha en økning på tilnærmet 42 prosent.

Selv om et omsøkt tiltak er innenfor rammen av en spesifisert dispensasjonsbestemmelse må det likevel foretas en selvstendig vurdering av om dispensasjon skal gis. Når forskriftene bruker formuleringer som "kan gi tillatelse til" eller "kan gi dispensasjon til" betyr ikke det at forvaltningsmyndigheten skal gi dispensasjon, men at forvaltningsmyndigheten kan vurdere om en søknad gir grunnlag for å gi dispensasjon.»

Forvalter har derfor konkludert at søknaden kan vurderes etter § 3, 4. ledd, bokstav a).

Nytt kunnskapsgrunnlag

Kvalitetsnorm for villrein ble vedtatt sommeren 2020, og klassifisering av de ti nasjonale villreinområdene etter kvalitetsnormen ble publisert i april 2022. Snøhetta ble ikke klassifisert som godkjent etter målene i kvalitetsnormen og kom ut rødt. Formålet med kvalitetsnormen er å beskrive tilstanden til villreinen i hvert av våre 24 villreinområder. Kartgrunnlaget for Snøhetta er tilgjengeliggjort på www.villrein.no.

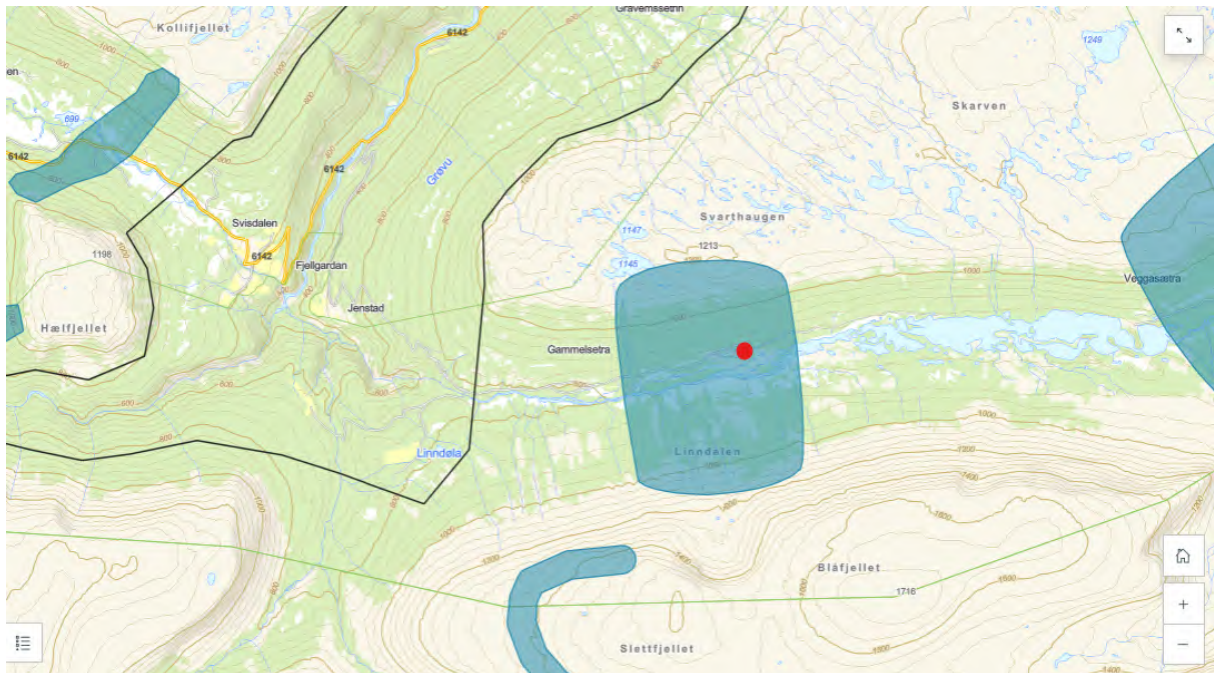
Tiltaksplanen for Snøhetta villreinområde ble vedtatt høsten 2025. Planen bygger på kunnskap fra kvalitetsnorm for villrein og på faglige anbefalinger fra regionale arbeidsgrupper. I tiltakspakke 2.1 «*En mer helhetlig og restriktiv arealplanlegging og arealforvaltning*» er det skissert flere tiltak som kan stramme inn og justere dagens praksis knyttet til arealforvaltning. Tiltaket retter seg både mot arealforvaltning etter plan- og bygnings loven, men også etter arealinngrep etter sektorregelverket.

Stortingsmeldingen om villrein, «En forbedret tilstand for villrein», ble vedtatt i Stortinget i juni 2024. Meldingen legger viktige føringer for å forbedre tilstanden for arten. De konkrete tiltakene kommer gjennom egne tiltaksplaner.

Det kommer tydelig frem av meldingen at utviklingen for villreinen har gått i feil retning over lengre tid. En av de viktigste utfordringene er at villreinen unngår visse områder, og

trekkpassasjer har dårlig kvalitet. Den blir pekt på at den samlede belastningen bør ligge til grunn før man eventuelt åpner for mer aktivitet.

Nysetra i Lindalen ligger i Åmotan-Grøvudalen, med en rekke setrer på rekke og rad nede i dalbunnen. Fjellområdet nord for Lindalen, Svarthaugen, Skarven og Gråhøa, utgjør sammen med av fjella i Dovrefjell-Sunndalsfjella i sør, Snøhetta villreinområde. Disse områdene er viktige vinter, sommer- og høstbeiter for villreinen i området. Nysetra ligger i en viktig trekkorridor mellom fjella i nord og resten av Snøttaområde i sør, jf. fig. 7. Det er ønskelig at villreinen bruker områdene nord for Lindalen i større grad, og dersom man legger til rette for mer bruk av området, vil det bidra til å hindre en slik utvikling.

Figur 7. Kart som viser plassering av Nysetra med hytte og uthus midt i trekkorridor for villrein

Samla belastning, økt overnattingskapasitet og endret bruk

Naturmangfoldlovens § 10 sier at virkningen på et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Samlet belastning er all infrastruktur og menneskelig aktivitet som vil virke på et økosystem. I dette tilfelle er det snakk om den samlede belastningen ferdsele i Lindalen om områdene rundt vil medføre. Området ligger midt i trekkvegene til villrein i Snøhetta vest.

I byggesaker vil det ofte være en problemstilling at tiltaket isolert sett ikke er særlig problematisk, men at samlet effekt av flere tilsvarende tiltak vil virke inn på verneverdiene negativt. Summen av alle tiltak i verneområdene har stor virkning på både leveområdene og trekkveger.

Stortingsmeldingen for villrein peker på at samlet belastning bør ligge til grunn for vurderinger av tiltak og grep som planlegges gjennomført i framtida. Forvaltningen mener at den samlede belastningen for villreinen i Snøhetta er stor, hvor ferdsel utgjør et viktig forhold.

Man bør derfor være svært forsiktig med å gi tillatelse til utvidelser av bygninger og tillate endret bruk av uthus i retning anneks i et område hvor villreininteressene veier tungt, slik man vurderer det til å gjøre her. Utvidelse av areal og endring av bruk for økt overnattingskapasitet kan bidra til å øke ferdsele og bruken av disse. Dovrefjell nasjonalparkstyre er på generelt grunnlag bekymret for at en slik utvikling vil bidra til økt bruk og mer ferdsel.

Oppsummering

- Bruken av bygget søkes endret fra uthus til anneks
- Arealet som er søkt utvidet er begrunnet i behov for mer overnattingskapasitet og økt funksjonalitet. Selve utvidelsen er på 42 prosent.
- Uthuset ligger midt i et villreintrekk mellom nord og sør i Snøhetta villreinområde
- Utfordringen med økt overnattingskapasitet er at det vil føre til økt bruk som igjen vil føre til økt barrierevirkning i villreinens trekkruiter mellom nord og sør
- I slike saker er det nødvendig å utøve en restriktiv holdning til utvidelser begrunnet i økt sengekapasitet og økt bruk.

25 JUNI 2026

Lillehammer
Statsforvalteren i Innlandet

MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE
Postboks 2500
6404 MOLDE

Deres ref.

Vår ref.
BYGG-26/00040-4

Saksbehandler
Frank Fredsvold

Dato
22.06.2026

9/14 Lindalen, bruksendring og utvidelse av eksisterende uthus til aneks.

Eiendom (gnr/bnr/fnr/snr):	9 / 14
Sektormyndighet:	MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE
Sektormyndighet:	Dovrefjell nasjonalparkestyre
Sektormyndighet:	SNØHETTA VILLREINUTVALG
Sektormyndighet:	Villreinnemda for Snøhetta og Knutshø
Sektormyndighet:	statsforvalteren i møre og romsdal
Tiltakshaver:	Lars Sande

NB! Feil i INFORMASJON I TIDLIGERE OVERSENDELSEBREV, BYGG- 26/00040-2 UTGÅR.

Tiltakshaver Lars Sande, eier av eiendommen gnr. 9 bnr. 14 i Lindalen, søker om å utvide eksisterende uthus med 3 meter i vestlig retning langs bygningens kortsiden mot hovedhytta.

Hensikten med tiltaket er å tilrettelegge bygget for bruk som annekset, slik at det kan benyttes til overnatting og bidra til økt funksjonalitet på eiendommen.

Søknaden sendes på høring for å innhente uttalelser og nødvendige avklaringer fra berørte myndigheter og andre relevante instanser før den videre saksbehandlingen.

Den omsøkte utvidelsen vil ha et areal på ca. 15,5 m² (3,0 m x 5,17 m) og vil være orientert inn mot tunet. Plasseringen er valgt for å gi en naturlig tilknytning til eksisterende bebyggelse og uteområder.

Tiltaket vil bli oppført som bindingsverkskonstruksjon og utformes med materialvalg, estetikk og arkitektonisk uttrykk som harmonerer godt med eksisterende bebyggelse. Utvidelsen er

Postadresse
Postboks 94, 6601 Sunndalsøra
E-post
post@sunndal.kommune.no

Besøksadresse
Romsdalsvegen 2, Sunndalsøra
www.sunndal.kommune.no

Telefon
+47 71 69 90 00

Org.nr
NO 964 981 604

planlagt som en naturlig videreføring av dagens bygg, både visuelt og konstruktivt, slik at den ivaretar helheten og stedets karakter på en god måte.

Med hilsen
Sunndal kommune

Frank Fredsvold
Saksbehandler

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Vedlegg:

Vedleggsliste

Vedlegg:

9/14 Lindalen, søknad om utvidelse av uthus til hytte

Kartutsnitt

Egenerklæring for selvbygger

Nabovarsel

Kvittering for nabovarsel

Kvittering for nabovarsel

Bilde av hytte/uthus

Plan og snitt

Fasade

Snitt

Bruksendring og utvidelse av eksisterende uthus til aneks/fritidsbolig.

9/14 Lindalen, bruksendring og utvidelse av eksisterende uthus til aneks

Mottakere:

Mottakerliste

Kopi til:

Kopimottakerliste

MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE
Postboks 2500
6404 MOLDE

Deres ref.	Vår ref.	Saksbehandler	Dato
	BYGG-26/00040-2	Frank Fredsvold	18.06.2026

Bruksendring og utvidelse av eksisterende uthus til aneks/fritidsbolig.

Eiendom (gnr/bnr/fnr/snr):	/
Sektormyndighet:	MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE
Sektormyndighet:	Dovrefjell nasjonalparkestyre
Sektormyndighet:	SNØHETTA VILLREINUTVALG
Sektormyndighet:	Villreinnemda for Snøhetta og Knutshø
Sektormyndighet:	statsforvalteren i møre og romsdal
Tiltakshaver:	Lars Sande

Tiltakshaver Lars Sande, eier av eiendommen gnr. 9 bnr. 14 i Lindalen, søker om å utvide eksisterende uthus med 3 meter i sørlig retning langs bygningens langside.

Formålet med tiltaket er å bruke endre og etablere tilleggsareal for varig opphold.

Søknaden sendes på høring for å innhente uttalelser og nødvendige avklaringer fra berørte myndigheter og andre relevante instanser før videre behandling av saken.

Den omsøkte utvidelsen vil ha et areal på om lag 3,0 x 7,7 meter, tilsvarende cirka 23 m².

Tiltaket vil bli oppført i bindingsverkskonstruksjon og utformes med materialbruk, estetikk og arkitektonisk uttrykk som i stor grad samsvarer med eksisterende bebyggelse. Utvidelsen er dermed planlagt slik at den fremstår som en naturlig videreføring av dagens bygg både visuelt og konstruktivt.

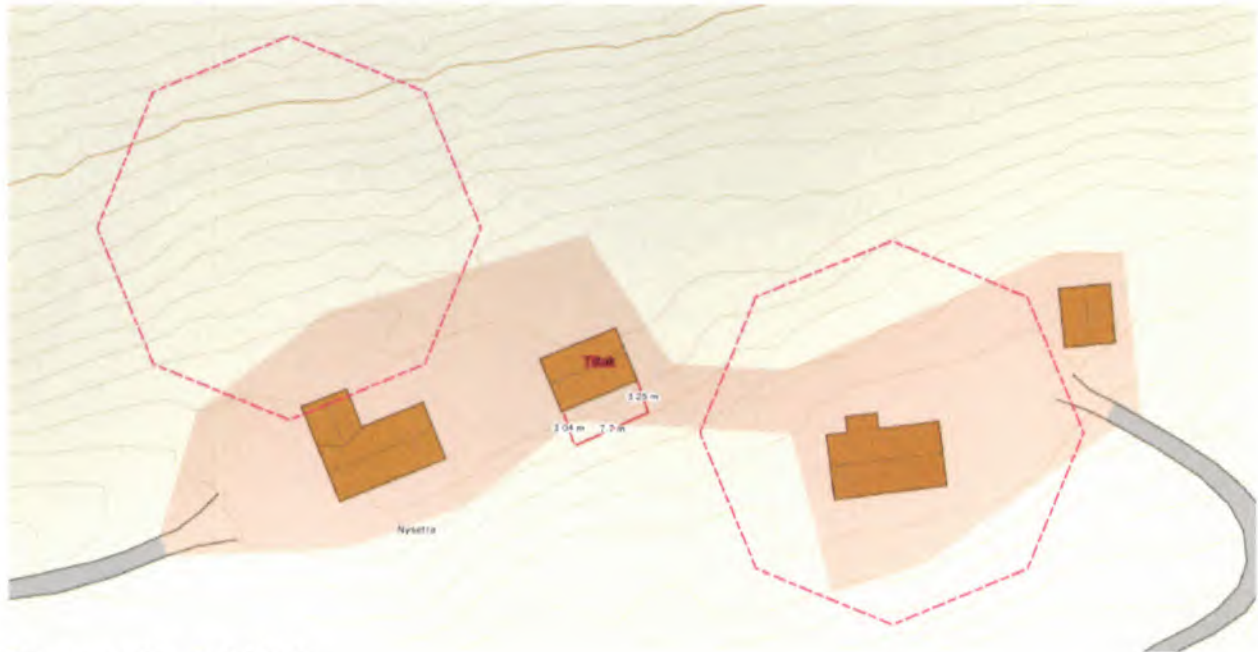
Postadresse
Postboks 94, 6601 Sunndalsøra
E-post
post@sunndal.kommune.no

Besøksadresse
Romsdalsvegen 2, Sunndalsøra

www.sunndal.kommune.no

Telefon
+47 71 69 90 00

Org.nr
NO 964 981 604

Situasjonsplan av tiltaket.

Med hilsen
Sunndal kommune

Frank Fredsvold
Saksbehandler

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Vedlegg:

Vedleggsliste

Vedlegg:

9/14 Lindalen, søknad om utvidelse av uthus til hytte

Kartutsnitt

Egenerklæring for selvbygger

Nabovarsel

Kvittering for nabovarsel

Kvittering for nabovarsel

Bilde av hytte/uthus

Plan og snitt

Fasade

Snitt

Mottakere:

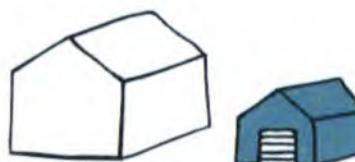
Mottakerliste

Kopi til:

Kopimottakerliste

Byggesøknad for deg som ønsker å bygge eller rive

Du kan bruke dette skjemaet for små byggeprosjekter. Kryss av i listen under:

- ☒ Bygge tilbygg - mindre enn 50 m²
OBS: ikke påbygg
- ☐ Rive et tilbygg - mindre enn 50 m²
- ☐ Annet (kun etter avtale med kommunen):
- ☐ Bygge frittliggende bygning - mindre enn 70 m²
og hvor ingen skal bo eller overnatte
- ☐ Rive frittliggende bygning - mindre enn 70 m² som
ikke er godkjent som bolig eller til overnatting

Beskriv med egne ord hva du skal gjøre:

Ønsker å utvide uthus til hytte i Lindalen, for å
bruke uthuset som annex.
Uthuset ønskes forlengt med 3 m.

Fylles ut til slutt: Trenger du dispensasjon eller andre tillatelser?

- ☐ Ja, søknad er vedlagt
- ☐ Ja, tillatelse/vedtak er vedlagt
- ☐ Nei, jeg trenger ikke

Trenger du hjelp til å fylle ut søknaden? Se våre «Åtte steg fra idé til ferdig søknad»
dibk.no/atte-steg-til-soknad

Før du starter utfyllingen bør du også bestille et situasjonskart over eiendommen din fra kommunen.

Ved å sende inn denne byggesøknaden forplikter du deg til å følge plan- og bygningsloven, byggteknisk forskrift og følge byggetillatelsen fra kommunen. Det er ditt ansvar at reglene blir fulgt.

A. Hvilken eiendom skal du bygge eller rive på?

? Veiviseren steg 1

Adresse:	Gårdsnr: 9	Bruksnr: 14
Postnr/sted: 6613 Gjøta	Kommune: Sundel	Festenr: Seksjonsnr:

B. Navn og kontaktinformasjon til deg som søker

? Veiviseren steg 1

Navn: Lars Sande	Telefon: 913 75 780
E-post: lars.sande.1@gmail.com	Mobil:
Adresse (hvis du bor et annet sted enn der du skal bygge/rive): Fvångrenda 28, 6611 Fvångrenda	

C. Hvilke kommunale planer gjelder for din eiendom?

? Veiviseren steg 1

Du kan bestille disse fra kommunen, eller finne dem på kommunens nettside.

Flere kryss kan være nødvendig:

☒ Kommuneplan

☐ Reguleringsplan → Navn/nummer på plan:

☐ Andre plan(er) → Navn/nummer på plan:

D. Hvor stort kan du bygge?

? Veiviseren steg 2

Hva er beregningsmåten for grad av utnyttning for eiendommen din?

Dette står i planen du oppga ovenfor, og bestemmer hvordan du skal regne nedenfor (Sett kryss)

☒ BYA - Bebyggt areal i m²
☐ BRA - Bruksareal i m²
☐ T-BRA - Tillatt bruksareal i m²

☐ %BYA - Bebyggt areal i %
☐ %BRA - Bruksareal i %
☐ %TU - Tillatt utnyttelsesgrad i %

☐ U-grad (denne betegnelsen brukes i enkelte eldre planer)

Arealer og grad av utnyttning

? Veiviseren "Hvor stort kan du bygge"

Oppgi arealet til alle bygninger på eiendommen din, og regn ut ny grad av utnyttning. Bruk den beregningsmåten du krysset av for over.

Tillatt grad av utnyttning:

0.097

Tomtens nettoareal:

1000 m²

Areal av bygninger, konstruksjoner og parkering i dag:

99 m²

Areal av bygninger, konstruksjoner og parkering etterpå:

112 m²

Grad av utnyttning etter prosjekt:

Husk vedlegg!

Vis hvordan grad av utnyttning etter prosjektet ble regnet ut. Ta f.eks en utskrift fra "Hvor stort kan du bygge".

E. Hva blir korteste avstand?

Veviseren steg 3

Veviseren steg 4

Bruk situasjonskartet og mål opp korteste avstand fra bygningen til:

Nabogrense:

m

Midten av vei:

m

Nærmeste bygning på naboeiendom:

m

Skal du rive, eller er noe så langt unna at det ikke vises på situasjonskartet? Da kan du stryke over punktet

F. Kan byggeplanene dine være i konflikt med omgivelsene?

Veviseren steg 3

Er det mindre enn 30 meter til nærmeste trikke- eller togspor?

Nei

Ja

Bygger/river du i nærheten av en vann- og avløpsledning?

Nei

Ja

Bygger/river du i nærheten av høyspent kraftlinje?

Nei

Ja

Husk vedlegg!

Svarer du ja på noen av disse, må du legge ved tillatelse eller uttalelse fra eier

Bygger/river du i nærheten av strandsonen eller sjø/elv/vassdrag?

Nei

Ja

Skal du bygge/rive i et flom-, ras- eller skredutsatt område?

Nei

Ja

Finnes det truede eller vernede arter på eiendommen eller i nærheten?

Nei

Ja

Finnes det kulturminner eller verneverdig bebyggelse på eiendommen eller i nærheten?

Nei

Ja

Husk vedlegg!

Svarer du ja på noen av disse, må du legge ved søknad om dispensasjon, uttalelse og/eller vedtak

G. Vil byggeprosjektet føre til en ny/endret avkjøring til eiendommen?

Veviseren steg 3

☒ Nei☐ Ja, eiendommen får ny/endret avkjørsel til (sett kryss):☐ Riksvei eller fylkesvei

Husk vedlegg som viser at du har avkjøringstillatelse fra Statens vegvesen

☐ Kommunal vei

Husk vedlegg som viser at du har avkjøringstillatelse fra kommunen

☐ Privat vei

Husk vedlegg som viser at du har veirett gjennom tinglyst erklæring

H. Vedlegg

? Veviseren steg 6

Kommunen kan ikke behandle byggesøknaden din før de har mottatt all relevant dokumentasjon

Hvilke tegninger og beregninger har du lagt ved?

- ☒ Plantegning før og etter
- ☐ Snittegning før og etter
- ☒ Fasadetegninger av alle fasader før og etter
- ☒ Situasjonsskart hvor jeg har tegnet inn det jeg skal bygge/rive, og relevante avstander fra punkt E og F
- ☐ Beregningsmåte for grad av utnyttning
(f.eks fra «Hvor stort kan du bygge»)

Hvis du har nabovarslet, legg ved:

- ☒ Et eksemplar av komplett nabovarsel med alle vedlegg
- ☒ Dokumentasjon på at alle naboer er varslet
(f.eks kvitteringer)
- ☐ Eventuelle merknader fra naboer
- ☐ Dine kommentarer til naboens merknader

Hvis du trenger dispensasjon eller andre tillatelser, legg ved:

(F.eks hvis du har svart ja på noen av spørsmålene under punkt F eller G)

- ☐ Søknader om dispensasjon eller innvilget dispensasjon
(spesifiser i feltet under)
- ☐ Uttalelser/vedtak fra annen myndighet
(spesifiser i feltet under)

Andre vedlegg:

Totalt antall vedlegg:

I. Underskrift

Dato: 13.3.2026

Underskrift:

Wj Sande

Kartutsnitt

Situasjonsplan over 9/14 i Lindalen

Målestokk: 1:500
Dato: 16/1-2026
Format A4

Det tas forbehold om evt. feil/mangler i kartgrunnlaget. I forbindelse med prosjektering/anleggsarbeid må aktuelle faginstans kontaktes.

Kommunen sitt saksnr.	Prosjektnr.	Vedlegg G -
-----------------------	-------------	----------------

Egenerklæring for sjølvbyggjar

SAK10 kapittel 12 og § 6-8

Erklæringa skal leverast til ansvarleg søkjar etter at sjølvbyggjaren er ferdig med sine arbeid

Erklæringsgjeld							
Elgedom/ byggjested	Gnr.	Bnr.	Festlenr.	Seksjonsnr.	Bygningsnr.	Bustadnr.	Kommune
	9	14					Sundel
	Adresse				Postnr.	Poststad	

Personleg ansvararett som sjølvbyggjar gitt	Dato
---	------

Erklæring og underskrift		
Eg stadfester med dette at mitt ansvarsområde er utført i samsvar med løyvet og vedtekter gitt i eller med heimel i plan- og bygningslova. Eg er kjent med reglane om straff og sanksjonar i plan- og bygningslova kap. 32, og at det kan føre med seg reaksjonar dersom det er gitt urette opplysningar.		
Dato	Tiltakshavar si underskrift	Gjenta med blokkbokstavpr
19.2.2026	Lars Sande	LARS SANDE

ibovarsel

Naboer som blir varslet skal beholde et eksemplar av denne
Et eksemplar sendes også til kommunen sammen med byggesøknaden

Jeg har planer om å:

- ☒ Bygge tilbygg Rive tilbygg Bruksendring
☐ Bygge frittliggende bygning Rive frittliggende bygning Annet (kun etter avtale med kommunen)

Beskrivelse av hva som jeg skal gjøre: *Utoide uthus til hytte i Lindalen for å kunne bruke det som anneks. Forlenges med 3 meter mot vest.*

Eiendommen jeg skal gjøre noe på:

Adresse: Gårdsnr: *9* Bruksnr: *14*
Postnr/sted: Feste nr: Seksjon nr:
Kommune: *Sunnadal*

Plan(er) som gjelder for eiendommen:

Kommuneplanen Reguleringsplan Andre plan(er)
Navn/nummer på plan(en):

Jeg trenger ikke dispensasjon eller andre tillatelser

☒ Jeg trenger dispensasjon eller andre tillatelser fra følgende regier/bestemmelser

Landskapsvernområde - Dovrefjell nasjonalpark styre

Jeg har lagt ved:

☒ Snittegning for og etter ☒ Fasadetegninger for og etter ☒ Situasjonsskott som viser hvor jeg skal bygge/rive
Andre vedlegg (f. eks søknad om dispensasjon):

Som nabo har du rett til å komme med merknader innen 14 dager

For å bruke din merknader til det tilstrøket område, gi dem beskjent på adressen til byggesøknaden

Du kan kontakte meg på adressen under hvis du har spørsmål, merknader eller samtykker til byggeplanene

Navn: *Lars Sande* E-post: *lars.sande.1@gmail.com*
Adresse: *Fvingsreide 20* Postnr/sted: *6611 Fvingsreide*

Hilsen

Dato: *4.3.2016* Underskrift: *Lars Sande*

A. Kvittering for nabovarsel - Levert personlig

Behold original og send kopi til kommunen
sammen med byggesøknad

Fylles ut av deg som nabovarsler

Eiendommen jeg skal gjøre noe på:

Adresse:

Gårdsnr:

9

Bruksnr:

14

Postnr/sted

Festenr:

Seksjonsnr

Kommune:

Sunnadal

Navn på alle eiere (eller festere) av naboelendom:

Eier/fester:

Jørgen Torske

Eier/fester:

Naboens eiendom:

Adresse:

Gårdsnr:

9

Bruksnr:

16

Postnr/sted:

Festenr:

Seksjonsnr

Kommune

Sunnadal

Fylles ut av deg som mottar nabovarsel.

Aller eiere/festere må signere.

Signer her for å bekrefte at du har mottatt nabovarselet (obligatorisk)

Jeg bekrefter at jeg har mottatt nabovarselet

Dato 10.03.26

Underskrift

Jørgen Torske

Dato:

Underskrift:

Signer her i tillegg hvis du samtykker til bygge/rive-planene (frivillig)

Jeg har ingen merknader og samtykker til planene

Dato 10.03.26

Underskrift:

Jørgen Torske

Dato:

Underskrift:

A. Kvittering for nabovarsel - Levert personlig

Konstet er en del av prosjektet. Du kan finne mer informasjon på www.kommune.no

☒ Fylles ut av deg som nabovarsler

Elendommen jeg skal gjøre noe på:

Adresse: _____
Postnr./sted: _____
Kommune: Sjøndal

Byggetype: 9
Festetype: 14

Navn på alle eiere (eller festere) av naboelendom:

Eier/Fester: Kari Marie Jansdal

Eier/Fester: Eier

Naboens eiendom:

Adresse: _____
Postnr./sted: _____
Kommune: Sjøndal

Byggetype: 9
Festetype: 1

☒ Fylles ut av deg som mottar nabovarsel

Alle eiere/festere må signere.

Signer her for å bekrefte at du har mottatt nabovarselet (obligatorisk)

Jeg bekrefter at jeg har mottatt nabovarselet

Dato: 5/3-26 Underskrift: Kari Marie Jansdal

Dato: _____ Underskrift: _____

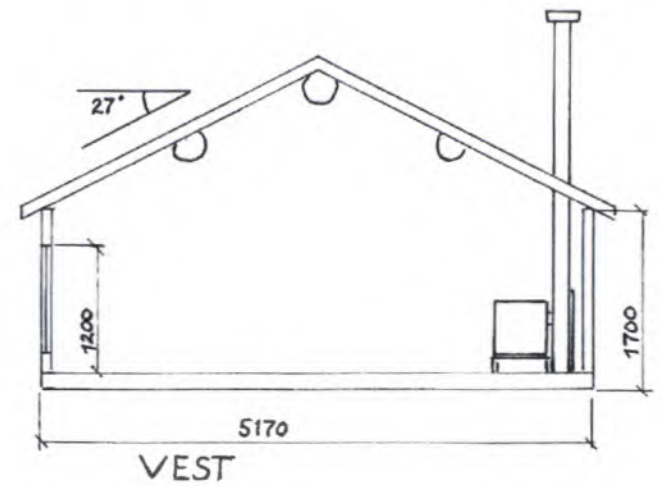
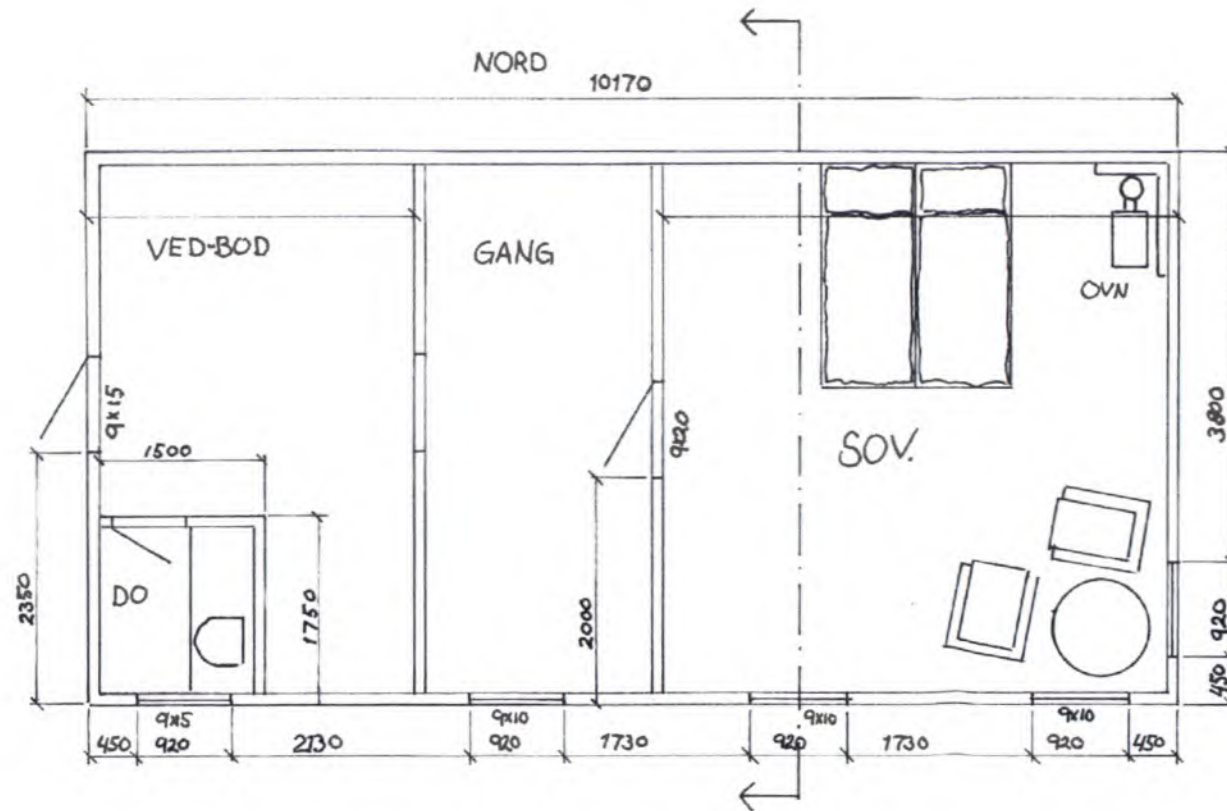
Signer her i tillegg hvis du samtykker til bygge/rive-planene (frivillig)

Jeg har ingen merknader og samtykker til planene

Dato: 5/3-26 Underskrift: Kari Marie Jansdal

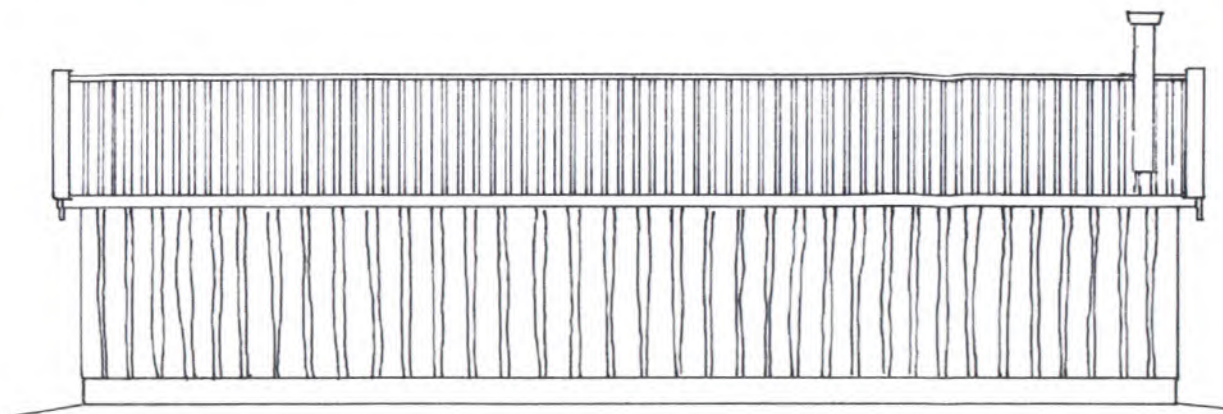
Dato: _____ Underskrift: _____

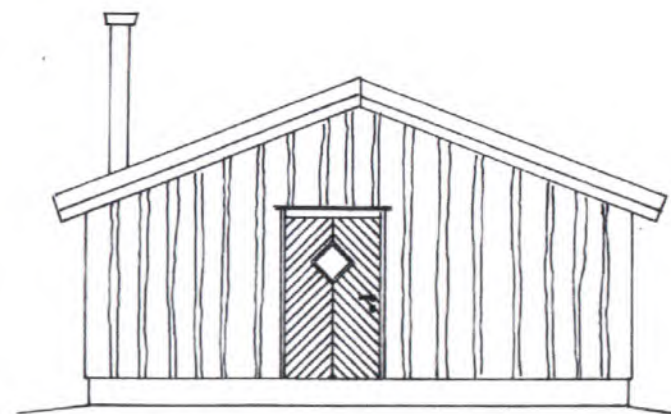

PLAN OG SNITT	ANEKS PÅ KLEIVA LINNDALEN
1:50	Gnr: 9 Bnr: 14
17.02.26	

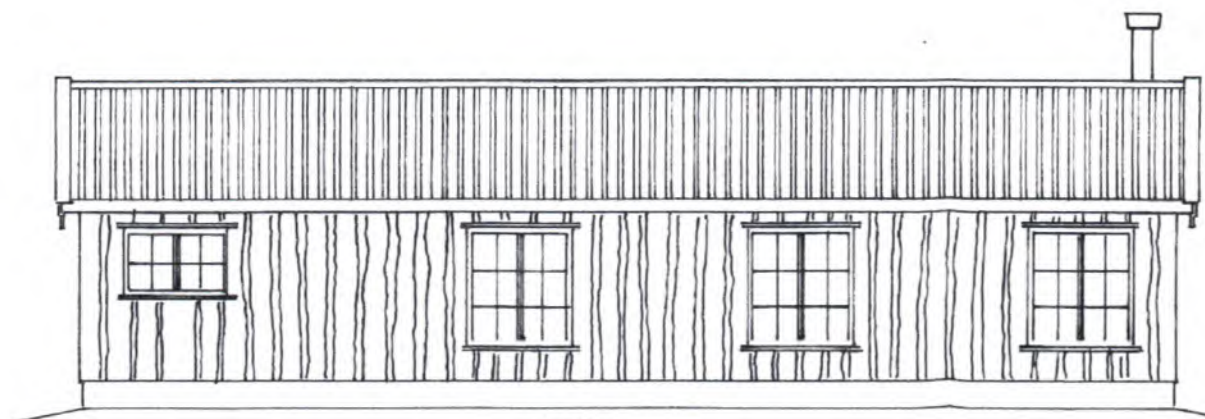

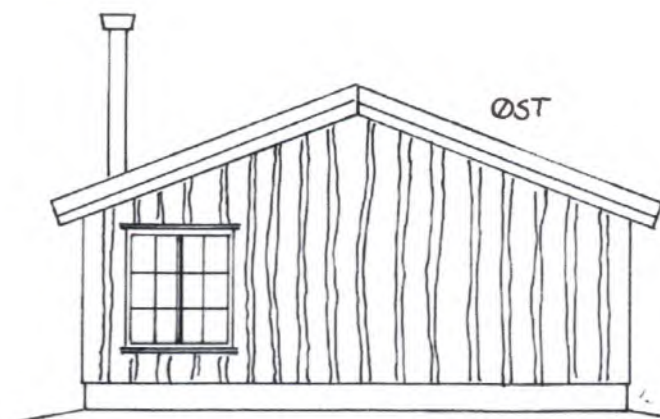
NORD

VEST

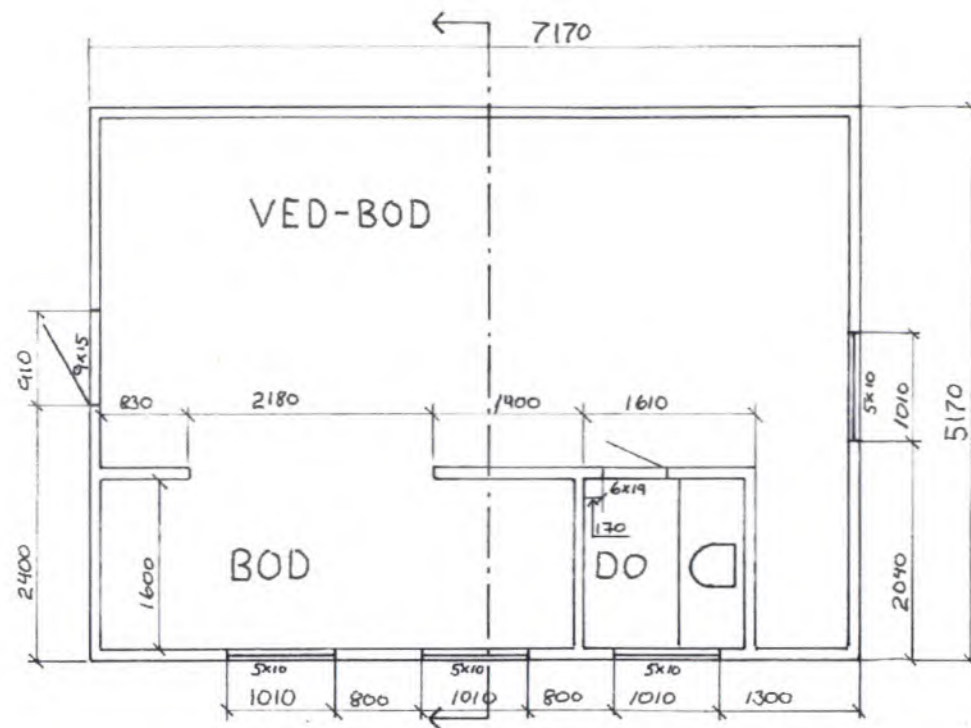
SØR

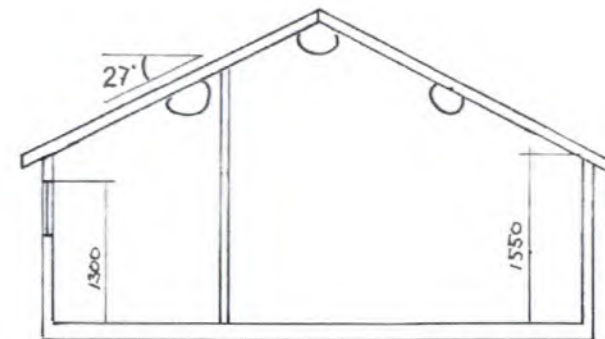
ØST

FASADE	ANEKS PÅ KLEIVA
	LINNDALEN
1:50	Gnr: 9 Brn: 14
18.02.26	

PLAN

SNITT

PLAN OG SNITT	ANEKS PÅ KLEIVA LINNDALEN
1:50	GMR: BNR:
23.02.26	

Avsender:
Sunndal kommune, Avdeling for samfunnsutvikling
Postboks 94
6601 SUNNDALSØRA

Dovrefjell nasjonalparkestyre
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vedr. BYGG-26-00040-4 - 9/14 Lindalen, bruksendring og utvidelse av eksisterende uthus til aneks.

480 - 1/16 -

019031

SUNNDAL KOMMUNE
Postboks 94
6601 SUNNDALSØRA

Saksbehandlar, innvalstelefon
Yngvild Meinseth, 71 25 85 18

Sunndal kommune

9/14 - Lindalen - uthus - utvidelse og bruksendring

Uttale til søknad

Statsforvaltaren er statens representant i fylket og har fleire roller og oppgåver innan planlegging etter plan- og bygningslova. Ei viktig oppgåve for Statsforvaltaren i kommunale planprosessar er å sjå til at nasjonale og viktige regionale omsyn blir ivaretekt i planarbeidet. Fagområde som miljøvern, landbruk, helse, oppvekst og samfunnstryggleik står sentralt. I tillegg skal Statsforvaltaren sikre at kommunale vedtak i plan- og byggesaker er i samsvar med gjeldande lovverk.

Bakgrunn

Søknad om utviding og innreising av eit soverom i eksisterande uthus på gnr 9 bnr 14 med 3 meter er sendt på høyring. Tiltaket må ha dispensasjon frå formål LNF-formålet i kommuneplanen. Statsforvaltaren har ut frå sine ansvarsområde følgande merknader:

Naturmangfald

Tiltaket ligg innanfor Åmotan-Grøvudalen landskapsvernområde og vil ha behov for eiga avklaring etter verneforskrifta. Det følgjer då av naturmangfaldlova § 48 tredje ledd at Sunndal kommune ikkje kan gi dispensasjon etter plan- og bygningslova før verneområdestyret har fatta vedtak i saka. Vi har ikkje oversikt over om tiltakshavar har sendt søknad dit, og kor saka ev. står.

Fritidseigedomen 9/14 ligg i ein trekkorridor for villrein over Lindalen, innanfor leveområdet for villrein i Snøhetta villreinområde.

Auka overnattingskapasitet og standardheving i fritidsbustader legg til rette for utvida bruk og auka ferdsel i terrenget. Dette vil i sin tur verke forstyrrande for villrein, og bidra til auka barriereverknad i trekkorridoren.

I Klima- og miljødepartementet sin tiltaksplan for Snøhetta villreinområde er ei meir heilskapleg og restriktiv arealforvaltning eit avgjerande tiltak. Dette er også nedfelt nasjonalt i [Meld. St. 18 11 Ein forbetra tilstand for villrein](#). Tilsvarande er også tatt inn i punkt 3.8 i statlege planretningslinjer for arealbruk og mobilitet, der heiter at det skal vere ein høg terskel for inngrep i villreinen sine leveområde.

Av omsyn til villrein rår Statsforvaltaren difor i frå at Sunndal kommune gir dispensasjon for utviding og innreiing/bruksendring av uthus til anneks. Villreinnemnda førebur også ei uttale, og vi ber kommunen legge stor vekt på denne.

Samfunnstryggleik og klimatilpassing

Grunn kan berre byggjast på, eller eigedom opprettast eller endrast, dersom det er tilstrekkeleg tryggleik mot fare eller vesentleg ulempe som følge av natur- eller miljøforhold, jf. plan- og bygningslova (pbl) § 28-1. Krava til tryggleik er vidare konkretisert i byggt teknisk forskrift (TEK17). Det er søkjar sitt ansvar å gjere greie for om krava til tryggleik er oppfylte.

Føremålet med tiltaket er å bruksendre eit uthus til anneks/fritidsbustad og etablere tilleggsareal for varig opphald. Ei slik bruksendring kan innebere at tiltaket vert omfatta av ein høgare tryggleiksklasse enn det eksisterande bygget.

Vi merkar oss at eigedomen ligg innanfor område med potensiell snøskredfare og jord- og flaumskredfare. Det kjem ikkje fram av saksdokumenta om det er gjort vurderingar av kva tryggleiksklasse tiltaket fell inn under, eller om tryggleikskrava i TEK17 § 7-3 er dokumentert oppfylte.

Dersom det ikkje ligg føre tilstrekkeleg dokumentasjon på at krava til trygg byggegrunn er oppfylte, kan vi ikkje sjå at kommunen har tilstrekkeleg grunnlag for å leggje til grunn at vilkåra i pbl. § 28-1 er oppfylte.

Før kommunen eventuelt gjer eit positivt vedtak om dispensasjon, må det vere dokumentert at tiltaket tilfredsstiller krava til tryggleik etter pbl. § 28-1 og TEK17 § 7-3. Dersom slik dokumentasjon ikkje ligg føre, vil Statsforvaltaren kunne vurdere å klage på eit eventuelt positivt dispensasjonsvedtak.

Konklusjon

Av omsyn til villrein rår Statsforvaltaren i frå at Sunndal kommune gir dispensasjon for utviding og innreiing/bruksendring av uthus til anneks. Vi ber kommunen legge stor vekt på villreinnemnda si uttale i saka. Kommunen kan ikkje fatte vedtak i saka før verneområdestyret har fatta vedtak etter verneforskrift for Åmotan-Grøvudalen landskapsvernområde.

Vidare gjer vi merksam på at reell fare frå snøskredfare og jord- og naturfare må avklarast for bygningar som opnar for overnatting. Manglande avklaring av fare og sikring av tilstrekkeleg tryggleik kan gi grunnlag for klage frå Statsforvaltaren.

Vi vil vurdere å klage på eit positivt vedtak, og ber om å få det tilsendt.

Med helsing

Bjarne Otnes (e.f.)
underdirektør plan og klima

Yngvild Meinseth
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Fagsaksbehandlar

Samfunnstryggleik:

Renate Frøyen, tlf. 71 25 84 15

Kopi til:

Møre og Romsdal fylkeskommune

Dovrefjell nasjonalparkstyre

Statsforvalteren i Trøndelag c/o Villreinnemnda Snøhetta

Postboks 2500

6404

Molde

Postboks 987

2604

LILLEHAMMER

Postboks 2600

7734

STEINKJER

38-2026 – Høring – Bruksendring og utvidelse av uthus til anneks/fritidsbolig – 9/14, Sunndal kommune

Saksopplysninger

Søker har ved Nysetra i Linndalen søkt om bruksendring og utvidelse av uthus til anneks/fritidsboligbruk. Kommunen har ikke gjort en egen foreløpig vurdering av søknaden, men har oppgitt denne informasjonen:

«Hensikten med tiltaket er å tilrettelegge bygget for bruk som anneks, slik at det kan benyttes til overnatting og bidra til økt funksjonalitet på eiendommen.

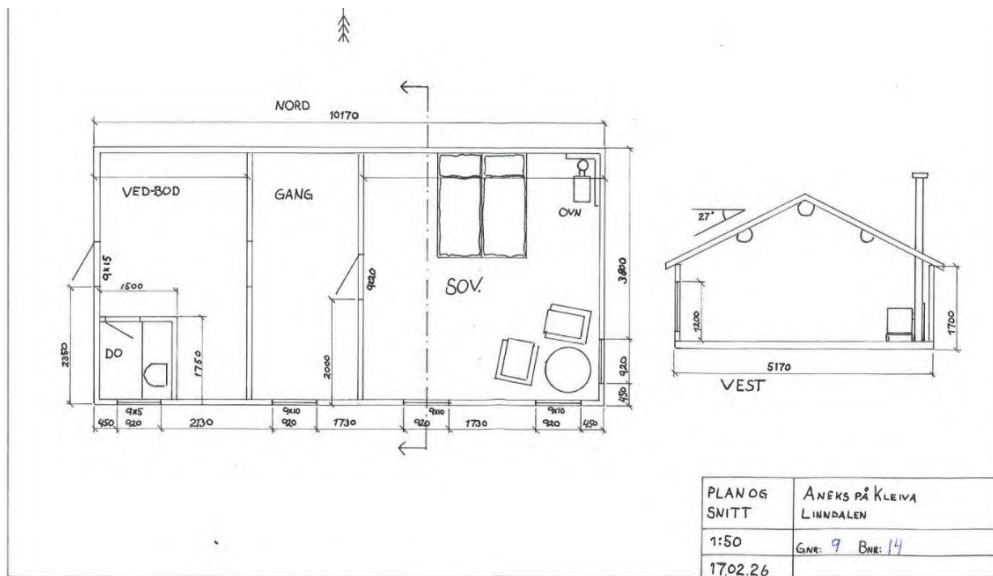
[...] Den omsøkte utvidelsen vil ha et areal på ca. 15,5 m² (3,0 m x 5,17 m) og vil være orientert inn mot tunet. Plasseringen er valgt for å gi en naturlig tilknytning til eksisterende bebyggelse og uteområder.

Tiltaket vil bli oppført som bindingsverkskonstruksjon og utformes med materialvalg, estetikk og arkitektonisk uttrykk som harmonerer godt med eksisterende bebyggelse.

Utvidelsen er planlagt som en naturlig videreføring av dagens bygg, både visuelt og konstruktivt, slik at den ivaretar helheten og stedets karakter på en god måte.»

Situasjonsplan hentet fra kommunens oversending av dokumenter.

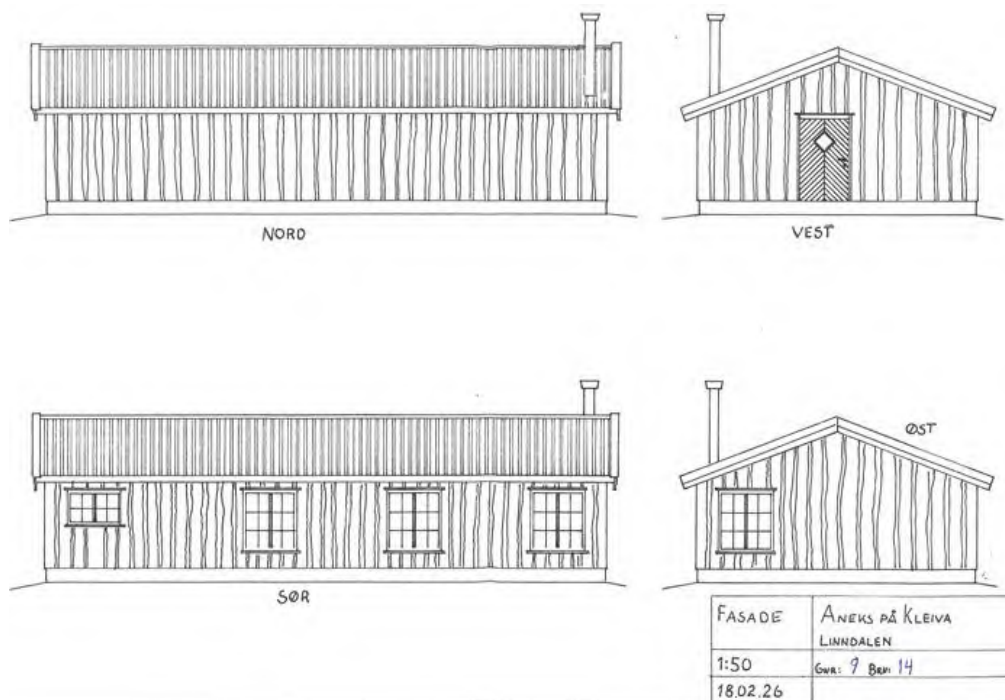

Plantegning av annekset/fritidsboligen.

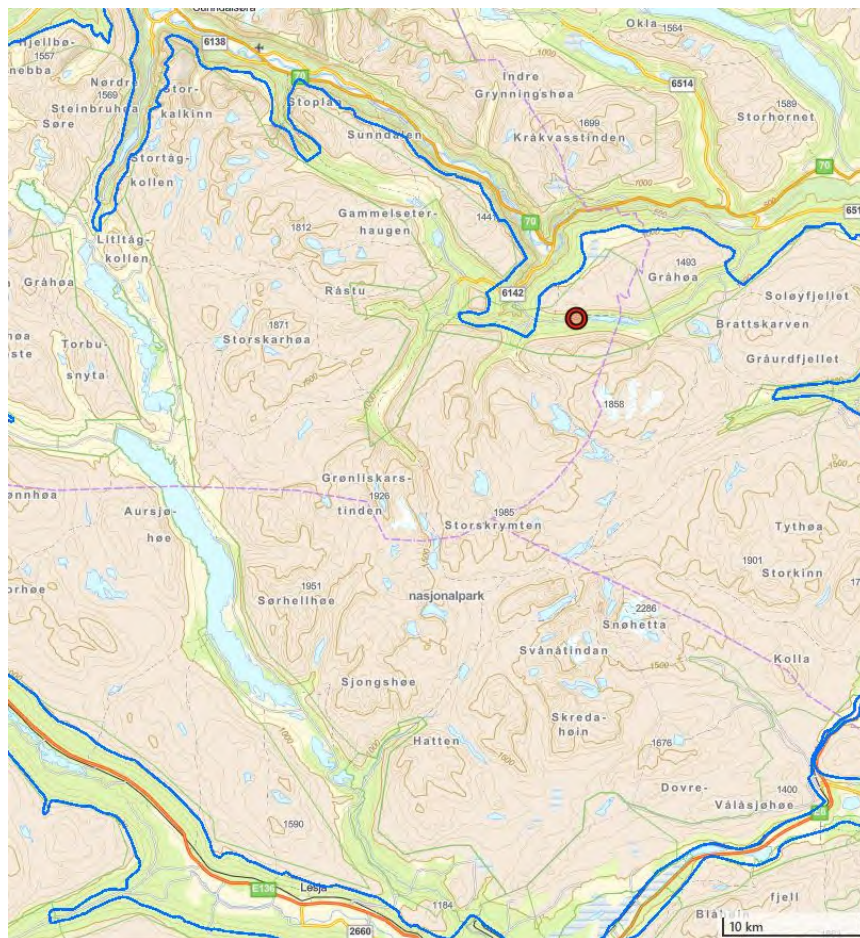
Dagens fasade.

Tiltak ligger innenfor Åmotan-Grøvdalen landskapsvernområde. Saken skal også behandles av Dovrefjell nasjonalparkstyre. Uttalelsen til nemnda vil derfor sendes til både Sunndal kommune og Dovrefjell nasjonalparkstyre.

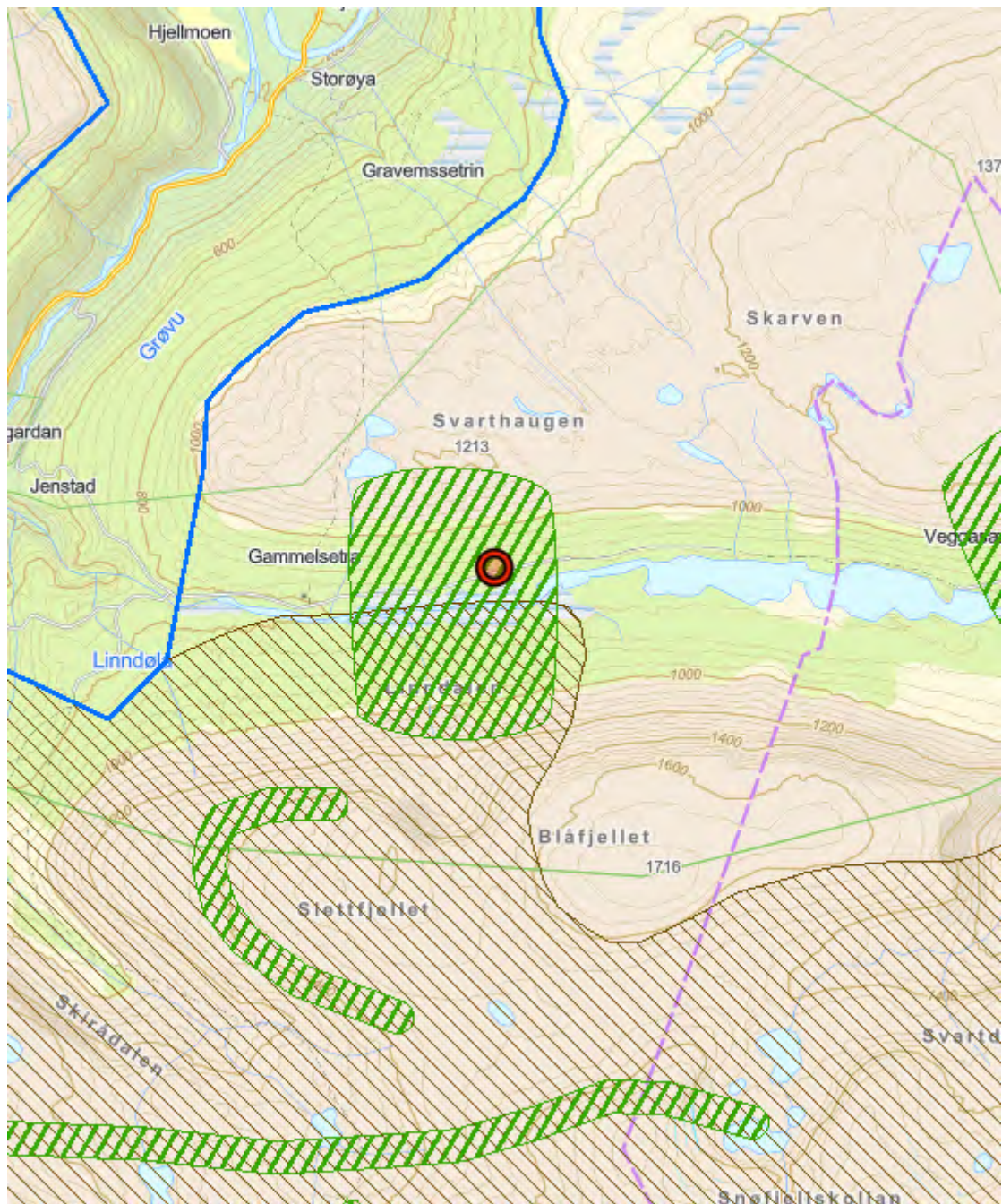

Plantegning av ny fasade.

Villreinens bruk av området

Tiltakets plassering i Snøhetta villreinområde

Tiltakets plassering i sammenheng med kalvings- og oppvekstområder (brun) og trekkområder (grønn).

Vurdering

Arealinngrep er overordnet den største utfordringen for villreinen i villreinområdene i Norge. Som hovedregel vil alle typer arealinngrep i villrein fjellet, på tvers av ulike sektorer og interesser, påvirke villreinen negativt. Derfor er det ut fra villreinhensyn ønskelig å i størst mulig grad begrense arealinngrep i villrein fjellet, og hensynet til villreinen må vektes tungt opp mot andre samfunnshensyn. Dette er også i tråd med de nye statlige planretningslinjene for arealbruk og mobilitet.

Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet:

3.8 Villrein: Arealplanleggingen skal bidra til å nå målet om en helhetlig og restriktiv arealforvaltning i villrein fjellet. Dette innebærer at det skal være en høy terskel for inngrep i villreinens leveområder.

Stortinget har ved behandlingen av villreinmeldingen understreket viktigheten av at nasjonale myndigheter sørger for en bærekraftig forvaltning av villrein fjellet på tvers av kommune og fylkesgrenser. Her har både Sunndal kommune og Dovrefjell nasjonalparkstyre et ansvar.

Stortingsmelding om villrein (Meld. St. 18)

Stortingsmelding om villrein (Meld. St. 18) beskriver hvordan utbygging og oppdeling av naturareal er den viktigste årsaken til den negative utviklingen for villreinen. Meldinga er tydelig på at det er behov for en helhetlig og restriktiv arealforvaltning for å forbedre tilstanden til villreinområdene. Dette må vurderes som en oppføring av ny hytte all den tid det omsøkes en bruksendring fra et uthus til en fritidsbolig med oppholds- og overnattingsmuligheter. Det skal være en høy terskel for nye inngrep i villreinområdene ifølge stortingsmeldinga, som sekretariatet mener dette tiltaket kvalifiserer til.

Regional plan for Dovrefjellområdet

Retningslinjen for nasjonalt villreinområde (NV01 Snøhetta) sier: «*Det skal ikke etablerast nye hytter, turistverksemder eller anna utbygging i NVO, og heller ikke skal det gjerast større utvidingar av eksisterande hytter, verksemder eller turisthytter.*» Området ligger i sin helhet innenfor nasjonalt villreinområde (NV01 Snøhetta) og er derfor omfattet av denne retningslinjen i regional plan.

Det vurderes som viktig å legge vekt på det økende presset som villreinen i Snøhetta står ovenfor, gjennom blant annet nedbygging og fragmentering av leveområder og økt ferdsel. En økning på 15,5 m² vurderes som vesentlig. Det aktuelle tiltaket kan oppleves som lite i seg selv, men det er nødvendig å se på den samlede effekten av mange små inngrep. Med bakgrunn i dette vurderes det som nødvendig å ha en restriktiv holdning til utvidelser av bygninger i området, og spesielt utbygging som tilrettelegger for økt bruk og overnattingskapasitet. Dette bidrar til en høyere bruksintensitet. Dette medfører mer

menneskelig ferdsel over en større del av året og øker den samlede belastningen på villrein gjennom flere forstyrrelser og redusert funksjonelt leveområde. Tiltaket strider mot regionale og nasjonale hensyn, og det å tillate dette tiltaket vil gi en svært uheldig presedensvirkning.

Forslag til vedtak

Det vurderes som viktig å legge vekt på det økende presset som villreinen i Snøhetta står ovenfor, gjennom blant annet nedbygging og fragmentering av leveområder og økt ferdsel. En økning på 15,5 m² vurderes som vesentlig. Det aktuelle tiltaket kan oppleves som lite i seg selv, men det er nødvendig å se på den samlede effekten av mange små inngrep. Med bakgrunn i dette vurderes det som nødvendig å ha en restriktiv holdning til utvidelser av bygninger i området, og spesielt utbygging som tilrettelegger for økt bruk og overnattingskapasitet. Dette bidrar til en høyere bruksintensitet. Dette medfører mer menneskelig ferdsel over en større del av året og øker den samlede belastningen på villrein gjennom flere forstyrrelser og redusert funksjonelt leveområde.

Tiltaket strider mot regionale og nasjonale hensyn, og det å tillate dette tiltaket vil gi en svært uheldig presedensvirkning. Villreinnemnda ber både Sunndal kommune og Dovrefjell nasjonalparkstyre om å avslå søknaden om dispensasjon til bruksendring og utvidelse av uthus til anneks/fritidsbolig.

Behandling i møte

Forslag til vedtak – enstemmig.

Vedtak

Det vurderes som viktig å legge vekt på det økende presset som villreinen i Snøhetta står ovenfor, gjennom blant annet nedbygging og fragmentering av leveområder og økt ferdsel. En økning på 15,5 m² vurderes som vesentlig. Det aktuelle tiltaket kan oppleves som lite i seg selv, men det er nødvendig å se på den samlede effekten av mange små inngrep. Med bakgrunn i dette vurderes det som nødvendig å ha en restriktiv holdning til utvidelser av bygninger i området, og spesielt utbygging som tilrettelegger for økt bruk og overnattingskapasitet. Dette bidrar til en høyere bruksintensitet. Dette medfører mer menneskelig ferdsel over en større del av året og øker den samlede belastningen på villrein gjennom flere forstyrrelser og redusert funksjonelt leveområde.

Tiltaket strider mot regionale og nasjonale hensyn, og det å tillate dette tiltaket vil gi en svært uheldig presedensvirkning. Villreinnemnda ber både Sunndal kommune og Dovrefjell nasjonalparkstyre om å avslå søknaden om dispensasjon til bruksendring og utvidelse av uthus til anneks/fritidsbolig.

Protokoll e-postmøte byggesak Linndalen- Sunndal kommune.

Sak-19-2026.

Byggesak Lindalen- Sunndal kommune

Saksopplysninger

Sekretær viser til alle utsendte dokumenter, samt høringsuttalelse fra Villreinnemda i Snøhetta og Knutshø, og Statsforvalteren i Møre og Romsdal

Behandling.

Det er sendt ut som e-post sak til styret i Snøhetta villreinutvalg.

Det er ikke kommet inn spesielle kommentarer til søknaden, Kari Marie avstår fra å uttale seg da hun er grunneier i området.

Vedtak:

Snøhetta villreinutvalg støtter høringsuttalesen til villreinnemda i Snøhetta og Knutshø. Villreinutvalget frykter presedensen det kan medføre om det blir en positiv behandling.

Arkivsaksnummer: 2026/8894-2

Saksbehandler: Gunhild Kirsti Sem

Dato: 20.08.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	29/2026	27.08.2026

Sak - begrenset høring - detaljplan for miljø og landskap – fornying av dam Fundin - Folldal kommune - Glommens og Laagens Brukseierforening/Hafslund

Innstilling fra forvalter

Dovrefjell nasjonalparkstyre viser til begrenset høring og har følgende merknader og forslag til vilkår til detaljplan for miljø og landskap – Fornyning av dam Fundin:

- Vinterdrift i maksimum 2,5 sesong
- Stans i arbeid dersom det er villrein i området. Beslutningen tas i samråd med lokalt oppsyn
- Økte ressurser til oppsynsvirksomhet for å følge opp villreinens arealbruk i området i anleggsperioden. Dette skal bekostes av regulant.
- Sætervegen stenges for allmenn ferdsel i forbindelse med vinterdrift. Det settes opp bom ved Furutjønne i Dalholen.
- I forbindelse med vinterdrift etablere kjøretider for personell og anleggstrafikk. Dette for å gi området ro i lengre perioder av døgnet.
- I forbindelse med barmarksdrift etablere kjøretider for personell og anleggstrafikk. Dette for å gi området ro i lengre perioder av døgnet og av hensyn til andre trafikanter
- Transport av overskuddsmasser skal ikke foregå inn og ut av området vinterstid, men deponeres midlertidig på anleggsområdet. Overskuddsmasser skal søkes løst til bruk i forbindelse med allmenntilrettelegging i nærområdet eller fraktes ut til godkjent deponi utenfor verneområdet i barmarksperioden
- Innen ett år skal det leveres en redegjørelse og en detaljplan for hvordan tiltaket for kryssing av Einunna skal løses. Tiltaket skal gjennomføres i løpet av anleggsperioden
- Landskapet skal tilpasses og tilbakeføres til opprinnelig tilstand der hvor infrastruktur fjernes eller rives innenfor Knutshø landskapsvernområde
- Rødlista naturtyper og rødlistearter skal hensyntas med hensynssoner. Regulant er selv ansvarlig for å ha oppdatert kunnskap på rødlista naturtyper og arter i området.

--- slutt på innstilling ---

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturresevatner	Flåman, Bjørndalen, Søndre Snøfjelltjønn, Mardalen
Landskapsvernområder	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområder	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Begrenset høring - detaljplan for miljø og landskap - konsesjon - Folldal - Fundin - Glommens og Laagens Brukseierforening - Dovrefjell nasjonalparkstyre

Saksopplysninger

Hentet fra oversendelsesbrevet til NVE:

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) mottok den 05.05.2026 detaljplan for miljø og landskap fra Glommen og Laagens Brukseierforening ved Hafslund Kraft AS for rehabilitering/ombygging av dam Fundin i Folldal kommune, Innlandet fylke. Detaljplanen er nå ute på begrenset høring.

Konsesjonen ligger fast

Det ble i statsråd 26.05.2023 fastsatt reviderte konsesjonsvilkår for *regulering av Savalen, Fundin og for delvis overføring av Glomma til Rendalen. Dam Fundin er inntaksmagasin.*

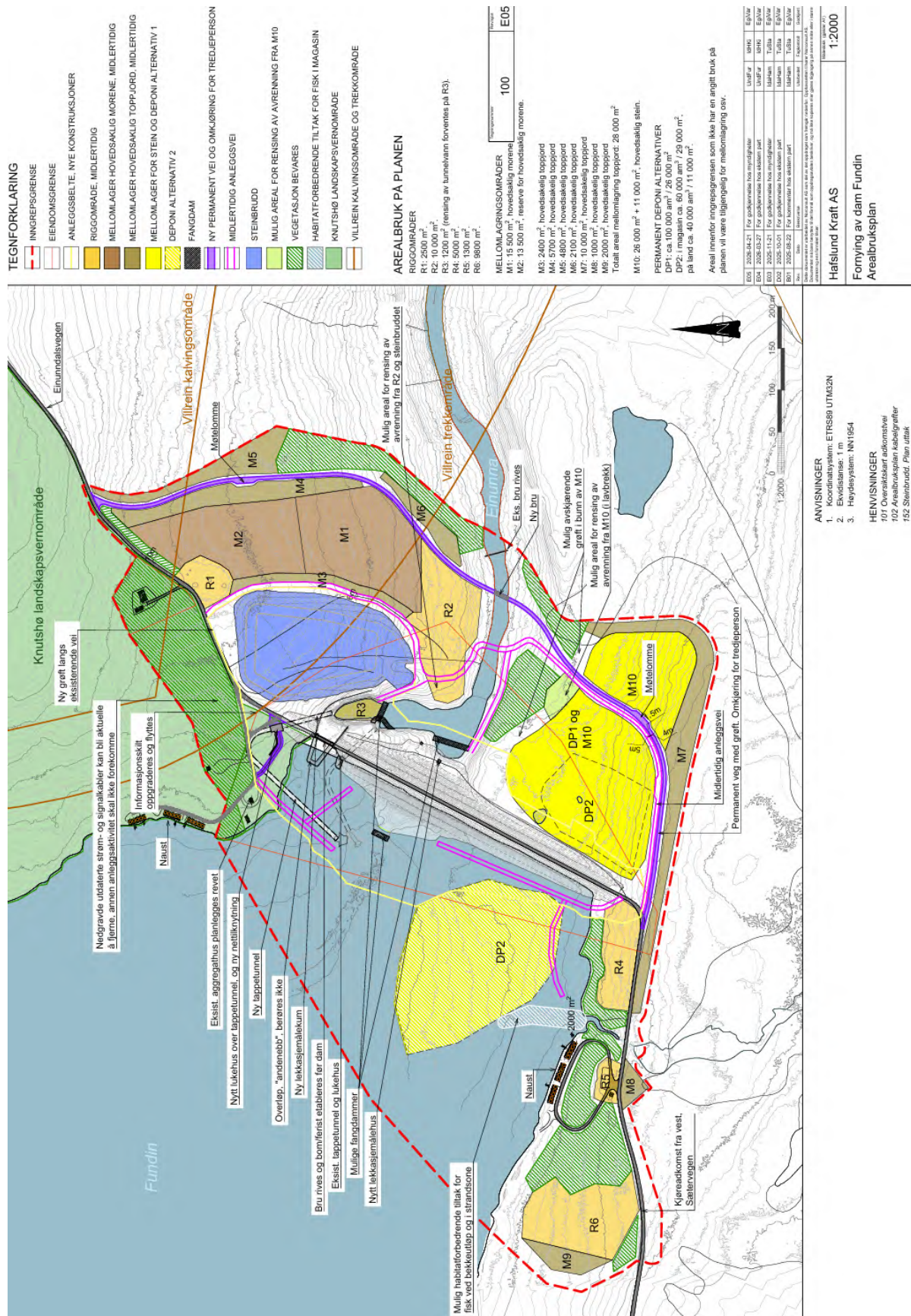
Dam Fundin regulerer vannføringen i Einunna ned mot dam Markbulia, hvor det er inntak til Einunna kraftverk. Konsesjonen ligger til grunn for denne høringen og selve konsesjonsspørsmålet er derfor ikke gjenstand for ny høring.

Hva inneholder detaljplanen for miljø og landskap som NVE følger opp?

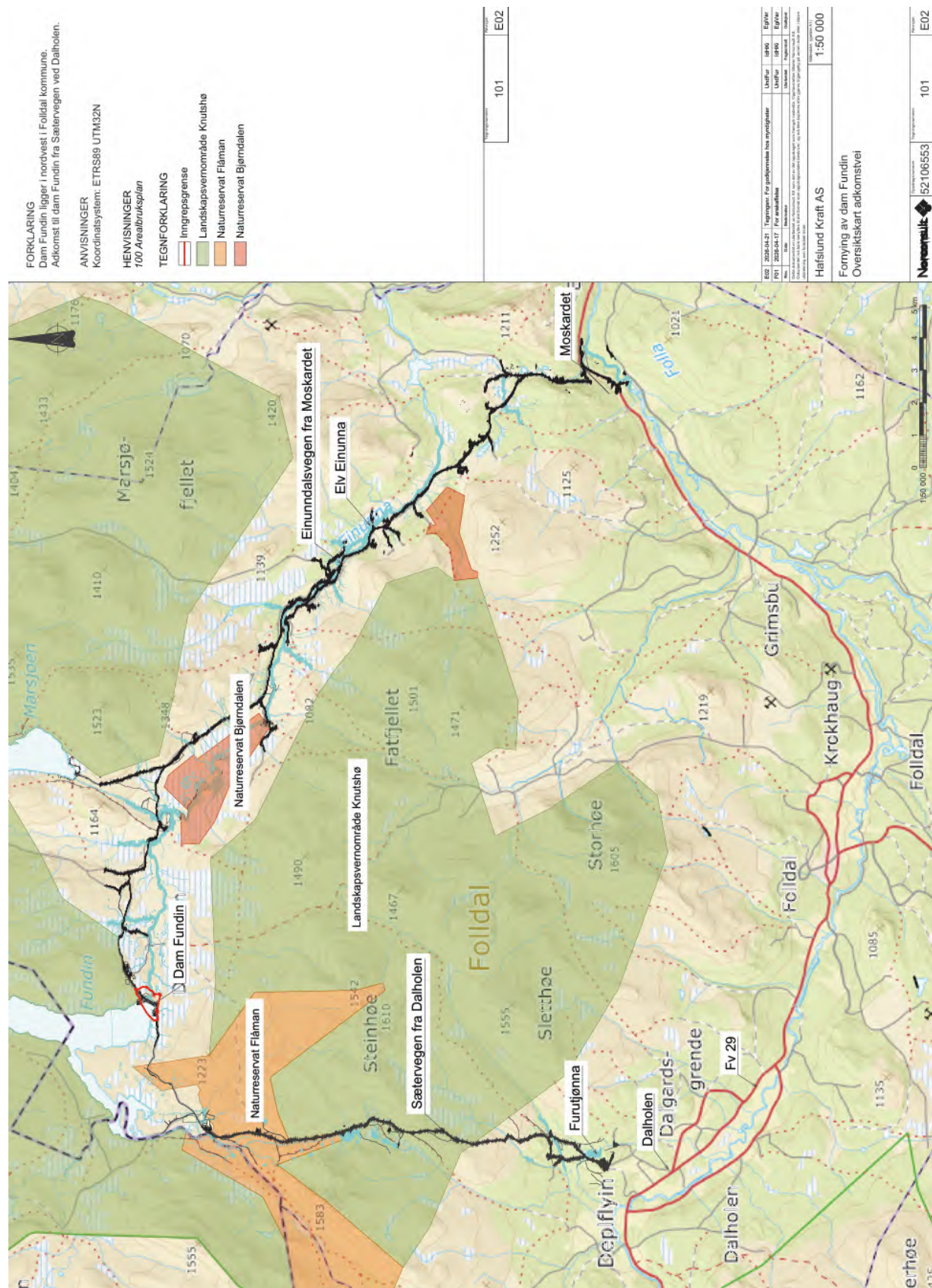
Den framlagte detaljplanen for miljø og landskap beskriver hvordan byggingen av det konsesjonsgitte anlegget er planlagt gjennomført. Bygging av anlegget er underlagt offentlig tilsyn. Tilsynet utøves av NVE og jf. post 8 i konsesjonen skal NVE godkjenne detaljerte planer for miljø og landskap før arbeidene kan starte opp. NVE vil kontrollere at arbeidene skjer i henhold til konsesjonsvilkår og godkjente planer, herunder at anleggsområdene blir forsvarlig ryddet og istandsatt.

Hva ønsker vi tilbakemelding på fra høringspartene?

Det er gått mer enn ett år siden den reviderte konsesjonen ble gitt til for *regulering av Savalen, Fundin og for delvis overføring av Glomma til Rendalen*. Vi sender derfor detaljplan for miljø og landskap for rehabilitering av dam Fundin på en begrenset høring for å fange opp eventuelle endringer i kunnskapsgrunnlaget

Figur 1. Arealbruksplan hentet fra detaljplan for miljø og landskap

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Varige inngrep skal behandles av nasjonalparkstyret, jf. delegeringsreglement for Dovrefjell nasjonalparkstyre, vedtatt i møte i Dovrefjell nasjonalparkstyre 7.12.2015, revisjon 5.1.2017 sak DNPS 50/2016, revisjon 12.4.2021 sak DNPS 14/2021, revisjon 5.10.2022 sak 33/2022.

Verneformål – forskrift

Knutshø landskapsvernområde

Formålet med opprettelsen av Knutshø landskapsvernområde er å ta vare på et sammenhengende høgfjellsområde med leveområdene til villreinen i Knutshø, og et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, dyreliv, landskapsformer og kulturmiljø.

§ 4. Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra vernebestemmelsene når formålet med vernet krever det, for vitenskapelige undersøkelser, for arbeid eller tiltak av vesentlig samfunnsmessig betydning eller i andre særlige tilfeller, når dette ikke strider mot formålet med vernet.

Selve damanlegget ligger utenfor vernegrensene, men området øst for dam Fundin, som ligger i Knutshø landskapsvernområde, blir berørt i form av etablering av ny infrastruktur og riving og fjerning av gamle anlegg og kabler, samt etablering av midlertidig anleggsveg etc. Sætervegen (anleggsvegen) går dessuten gjennom deler av Knutshø landskapsvernområde

Flåman naturreservat

Formålet med fredningen er å bevare et særpreget landskap og et naturhistorisk interessant område med viktige kvartærgeologiske formelementer, blant annet terrasser, morener og spylerenner.

Sætervegen (anleggsvegen) går gjennom deler av Flåman naturreservat.

Forvaltningsplan

Forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell er fra 2006. Retningslinjene i forvaltningsplan skal utdype de juridiske bestemmelsene i forskriften og gi forutsigbarhet.

Retningslinjer for forvaltning og bruk av tyngre anlegg (s. 98):

b) Ved opprusting / nyanlegg skal stilles strenge krav til ivaretagelse av verneformålet. Behandling etter § 4. Om nye inngrep skal kunne tillates, må det foreligge svært tungtveiende samfunnsinteresser av nasjonal verdi. Om inngrep tillates, må man velge de tekniske løsninger som gir minst skade på verneformålet, også om dette gir merutgifter i forhold til andre løsninger.

Presedens

Vurdering av presedens knytter seg til sannsynligheten for at lignende tiltak vil fremmes i fremtiden. Dette avhenger primært av antall saker hvor likebehandling tilsier at dispensasjon vil måtte gis og hvilke konsekvenser dette vil kunne få for verneverdiene. Spesielle forhold knyttet til saken kan tilsi at den kan særbehandles.

Vurdering

Våre merknader til detaljplan for miljø og landskap (DML) kan grovt deles i to:

- Merknader knyttet til direkte inngrep og tiltak i Knutshø LVO øst for damanlegget. Det er søkt om dispensasjon i egen sak for forhold knyttet dette. Denne saken vil bli behandlet på neste nasjonalparkstyremøte den 12. oktober da oversendelsen fra Hafslund kom tett oppunder skrivefrist for utsendelse av møtepapirer til styremøtet 27. august. Forhold som angår inngrep og tiltak i Knutshø LVO øst for damanlegget vil være av overordnet karakter i denne behandlingen. Detaljene tas i dispensasjonssaken.
- Merknader knyttet til villreinhensyn og andre forhold som berører verneinteressene i Knutshø LVO og Flåman NR, med særlig fokus på villrein. Bruk av Sætervegen som anleggveg og ferdsel på denne vil være et eksempel.

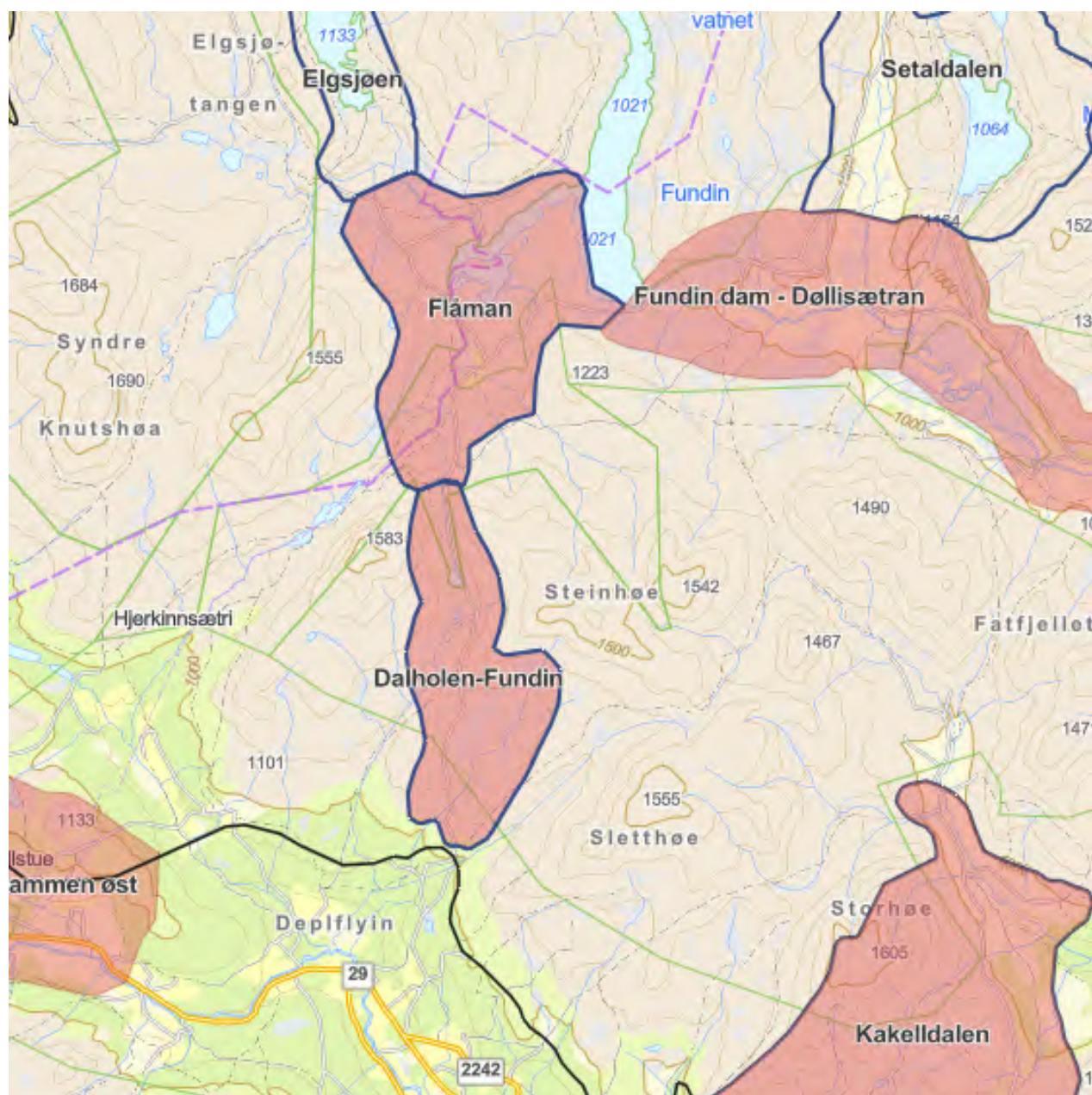
Nasjonalparkstyret vil berømme Hafslund for god dialog i forbindelse med arbeidet som har ledet frem til forslaget om DML som nå er ute på begrenset høring. Det er særskilt tre punkter som har blitt diskutert:

- Omlegging av veg fra damkrone til nedstrøms damanlegg
- Valg av Sætervegen som anleggsveg gjennom hele året, samt vinterbrøyting av denne i anleggsperioden
- Gjennomføre avbøtende tiltak som terskel over Einunna.

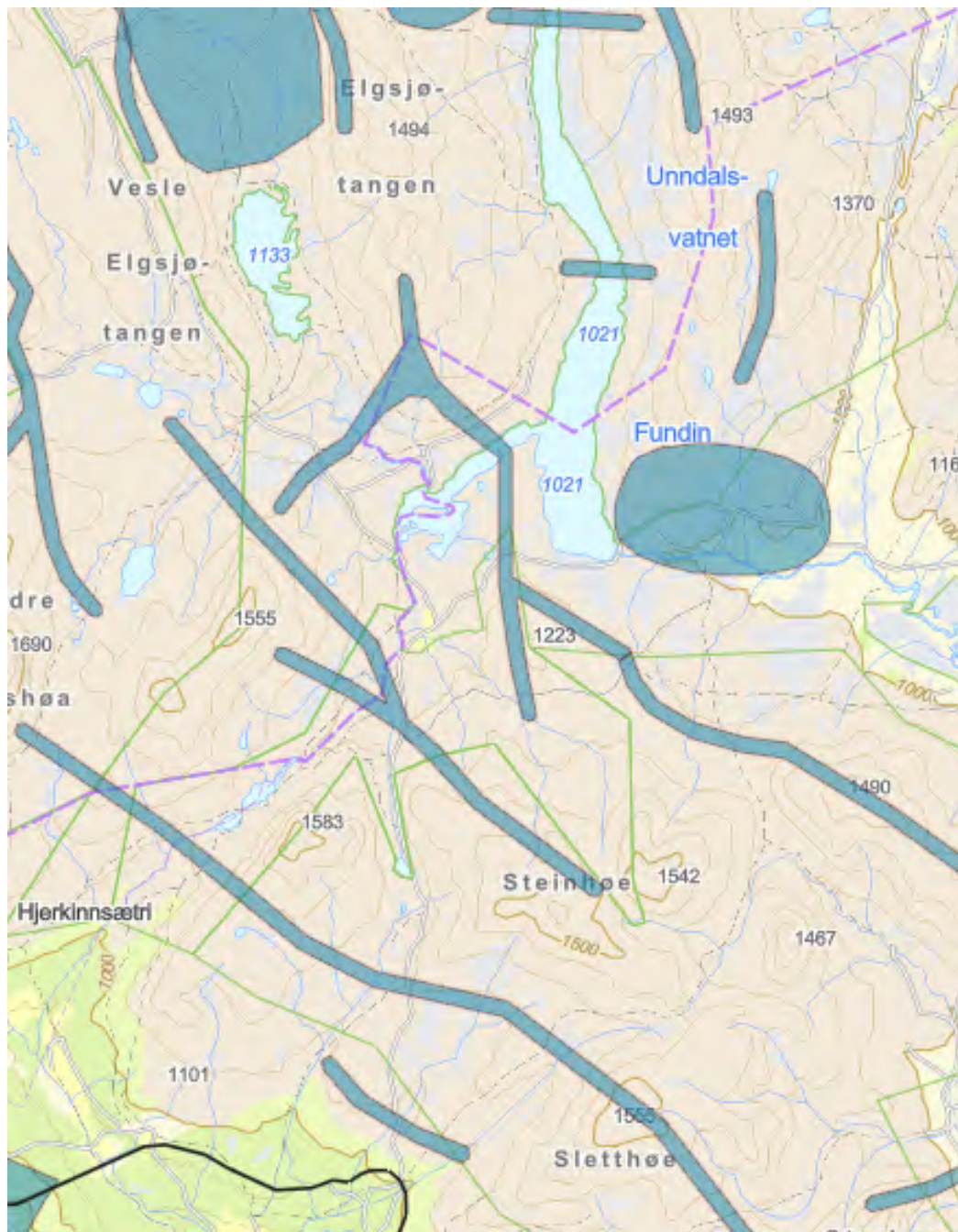
Omlegging av veg og valg av Sætervegen merker vi oss at har blitt imøtekommet og er innarbeidet i planforslaget, hvilket er svært positivt. Vi merker oss at avbøtende tiltak som terskel over Einunna ikke foreslås gjennomført som en del av dette prosjektet. Se eget avsnitt under som svar på dette.

Nytt kunnskapsgrunnlag om villrein

Kvalitetsnorm for villrein ble vedtatt sommeren 2020, og klassifisering av de ti nasjonale villreinområdene etter kvalitetsnormen ble publisert i april 2022. Knutshø ble ikke klassifisert som godkjent etter målene i kvalitetsnormen. Formålet med kvalitetsnormen er å beskrive tilstanden til villreinen i hvert av våre 24 villreinområder. Kartgrunnlaget for Knutshø er tilgjengeliggjort på www.villrein.no. I forbindelse med arbeidet med kvalitetsnormen ble det kartlagt fokusområder med influensområder for Knutshø. Fokusområder er områder hvor der er, eller mistenker at det kan bli utfordringer for villreinen som skyldes arealinngrep og menneskelig aktivitet. Områder som reinen mister eller får redusert tilgang til som følge av redusert bruk av trekkpassasjer, er gitt navnet influensområder. Sætervegen og Fundin går gjennom flere slike fokusområder; Flåman, Dalholen-Fundin og Fundin dam - Døllisætran (jf. fig. 3). Flere av villreinens trekkruter krysser dessuten Sætervegen (jf. fig. 4). Rehabiliteringsarbeidet på damanlegget ved Fundin er omfattende både i tid og rom, og vil påvirke store områder som i sin helhet er overlappende med villreinens arealbruk og kommer på kollisjonskurs med denne både hva gjelder støy, arealinngrep og ferdsel/transport til og fra området.

Figur 3. Sætervegen (anleggsvegen) og anleggsområdet berører fokusområdene «Flåman og Dalholen-Fundin og Fundin dam-Døllisætran»

Figur 4. Blå skravur angir trekkruiter for villrein i området

Tiltaksplanen for Knutshø villreinområde ble lagt frem høsten 2025. Denne angir en rekke tiltak for å bedre situasjonen for villreinen. Under nevnes noen aktuelle tiltak som har overlappende interesser med fornying av dam Fundin:

- Reduksjon og tilpasning av motorferdsel i utmark gjennom tiltak 17 og 18
- Reduksjon av åpningstider for allmenn motorferdsel på vinterstengte veier i villreinområdet: Einunndalsvegen, Sætervegen, Vinstradalsvegen og Orkelsjøvegen gjennom tiltak 24.
- Nedlegging av Langsjøen campingplass i Flåman NR gjennom tiltak 37
- Operosjonalisering av villreinfond gjennom tiltak 34
- Stopp- og passeringsforbud på veier i villreinområdet i barmarksperioden, deriblant Sætervegen gjennom tiltak 35 og 38
- Utrede mulige tiltak for restaurering av trekkveger over Einunna gjennom tiltak 40

Dette er noen av mange tiltak som er foreslått for sikre bedre levekår for villreinstammen i Knutshø villreinområde. Flere av disse tiltakene er allerede kommet i gang. Prosjektet med rehabilitering av Dam Fundin kommer midt oppi dette. Det er derfor viktig å gjøre tilpasninger gjennom rutiner og vilkår i anleggsperioden som gjør at forstyrrelsene på villreinen blir så skånsomme som overhodet mulig.

Vinterdrift

Det fremgår av DML at det skal driftes i en periode på 3 – 4 sesonger, med oppstart sommeren 2027 og avslutning høsten 2029-2030. Det planlegges for vinterdrift alle sesongene. Det har i tidligere dialog vært snakk om vinterdrift i 2,5 sesong, jf. vedlegg referat møte 07.01.2026. I DML som nå er på høring åpnes det opp mulighet for drift inntil 3 – 4 vintersesonger. Vinterdrift er i det hele tatt uheldig for villrein i en tøff periode på året hvor dyrene trenger ro. En ting er selve anleggsarbeidet inne ved damanlegget, men effekten av forstyrrelsen er også stor som følge av transport/ferdsel på anleggsvegen, Sætervegen, som går igjennom svært viktige fokusområder for villreinen i Knutshø villreinområde. Dovrefjell nasjonalparkstyre legger til grunn at tidligere informasjon fra Hafslund om drift i maksimum 2,5 sesong står ved lag.

Rutiner knyttet til støy og ferdsl i anleggsperioden

Dialogen med Hafslund underveis i arbeidet med DML har som nevnt tidligere vært god. Utover de nevnte hovedpunkter i dialogen har ferdsl på anleggsvegen i anleggsperioden og varigheten på anleggsperioden vært diskutert. Det er derfor viktig at Hafslund følger opp disse forholdene i selve anleggsgjennomføringen for å minimere belastningen på villreinen i området.

Det fremgår av DML at det skal tas villreinheinsyn i forbindelse med vinterdrift. Nasjonalparkstyret vil påpeke at det er viktig at det tas hensyn til villrein gjennom hele året, ikke bare vinterstid. Arbeidet på selve damanlegget kan medføre en del støy i forbindelse med sprengningsarbeid. Det er derfor viktig at det innføres vilkår om stans i arbeid dersom det er villrein i området, uansett årstid.

Nasjonalparkstyret mener at det må knyttes vilkår til økte ressurser til oppsyn i anleggsperioden gjennom DML. Dette for å følge opp eventuelle situasjoner hvor det er villrein i området og det skal utføres arbeid som medfører mye støy eller medfører mye ferdsl og transport på Sætervegen. Det må i slike tilfeller vurderes stans i arbeidet slik at villreinen gis mulighet til å trekke mellom beiteområder, dette i samråd med oppsynet. Ressurser til oppsyn er omtalt i kgl.res. for regulering av Fundin, datert 26.05.2023, punkt 9 – VI: «*Konsesjonæren kan bli pålagt å dekke utgiftene til ekstra oppsyn, herunder jakt- og fiskeoppsyn i anleggstiden*».

Sætervegen åpnes 1. juni og stenges igjen 15. november (eventuelt snør igjen når snømengden blir for stor). Trafikk på vegene bidrar til en sterk barriereeffekt og hindrer reinen i å krysse mellom viktige beiteområder. I barmarksperioden er det en del ferdsl på Sætervegen av både lokale og tilreisende. I anleggsperioden vil transporten på Sætervegen naturlig nok øke gjennom hele året. I forbindelse med vinterdrift må Sætervegen stenges for all annen ferdsl med bom ved Furutjønne i Dalholen, og det må knyttes vilkår til dette. For å holde selve anleggstransporten og transport av personell på Sætervegen på et minimum, er det viktig at det også knyttes vilkår om at ferdselen vinterstid skal styres til enkelte tidsrom, for eksempel gjennom å etablere kjøreforbud nattestid for å gi området ro i perioder av døgnet.

For å redusere ferdsl/transport på Sætervegen vinterstid, er det dessuten nødvendig at det knyttes vilkår om at transport av personell som jobber på anleggsområdet, slik at det ikke kjøres inn og ut av området gjennom hele døgnet. Optimalt ville det vært om personellet bor i brakkerigger vinterstid på anleggsområdet for å minimere transporten.

Tilsvarende bør kjøretider vurderes for både anleggstrafikk og transport av personell i barmarksperioden.

Massehåndtering

Massehåndtering må søkes løst slik at det medfører så lite transport av masser ut av området som overhodet mulig. Vi merker oss at det skal etableres både midertidige og permanente massedeponi innenfor anleggsområdet ved dammen, og at det ikke er landet hvorvidt det skal gås for alternativ 1 eller 2. Anleggsarbeidet vil uansett medføre overskuddsmasser tilsvarende 80.000 til 100.000 m², dersom det ikke skal benyttes til allmennyttige formål i nærområdet. Uansett valg av løsning, er det viktig at det ikke bidrar til unødvendig transport/ferdsel inn og ut av området, og dersom det skal transporteres ut må det gjøres til komprimerte tider og ikke på vinterstid, slik at forstyrrelseeffekten på villrein reduseres til et minimum på Sætervegen eller andre veger i området. Vilkår om dette er nødvendig at blir fulgt opp.

Villreinfond

Vi merker oss at Glommens og Laagens Brukseierforening ble pålagt å bidra til et villreinfond med 3,4 millioner kroner i forbindelse med revisjon av konsesjonsvilkårene for regulering av Savalen, Fundin og for delvis overføring av Glomma til Rendalen i 2023. Dette ble fastsatt ettersom reguleringen har medført negative virkninger for villreinbestanden. Fondet for stammen i Knutshø villreinområde vil forvaltes av en styringsgruppe der NVE, miljøforvaltningen, regulanten og kommunene deltar. Midlene som er avsatt gjennom villreinfondet må nå ses i sammenheng med det arbeidet som skal starte ved damanlegget ved Fundin. Eventuelle avbøtende tiltak som er nødvendig å gjennomføre i tilknytning til dammen og som kan bedre situasjonen for villreinens trekkmuligheter i nærområdet må realiseres i sammenheng med denne prosessen. Se eget kapittel «terskel over Einunna» under.

Nasjonalparkstyret er kjent med at regelverk/instruks for statens villreinfond ble vedtatt 19. juni 2026. Søknadssenteret åpnes 1. september 2026. For 2027 vil søknadsfristen være 15. januar. Det fremgår følgende på miljødirektoratets sine nettsider: *«Statens villreinfond er etablert for å bedre levevilkårene for villrein som blir berørt av vannkraftregulering, finansiert ved innbetaling av engangsbeløp som pålegges vannkraftprodusenter ved revisjon av konsesjonsvilkår etter vassdragsreguleringsloven. Miljødirektoratet er forvalter av fondet.»*

Terskel over Einunna

Det går frem av DML at det ikke er ønskelig at Hafslund skal ta ansvar for eller planlegge terskel over Einunna. Det er nasjonalparkstyret sterkt uenig i. Hafslund, som opptrer på vegne av Glommen og Laagen brukseierforening, bør påta seg ansvaret for et forhold som er en konsekvens av at Fundin og Unndalsvatnet ble demmet opp i 1967-69 og anleggsveger som kom i kjølvannet av dette. Einunna går vinteråpen og villreinen har utfordringer med å trekke over som følge av dette. Utredning av mulige tiltak for restaurering av trekkveier over Einunna ligger inne i tiltaksplanen for Knutshø villreinområde. Arbeidet med rehabilitering av dam Fundin vil foregå over flere år og det vil da være naturlig at Hafslund har mannskap, maskinpark og ressurser til å planlegge og gjennomføre et slikt tiltak. Vi foreslår et vilkår om at det innen ett år skal leveres en redegjørelse og detaljplan for hvordan tiltaket for kryssing av Einunna skal løses. Arbeidet skal søkes løst i samråd med forvaltning og forskningsmiljøer.

Inngrep og tiltak i Knutshø LVO øst for damanlegg

Forhold som omhandler søknad om dispensasjon fra forskrift for Knutshø landskapsvernområde behandles i egen sak i styremøte i Dovrefjell nasjonalparkstyre 12. oktober. Følgende tiltak innenfor landskapsvernområdet søkes det om dispensasjon for:

- Nytt lukehus over tappetunnel og ny nettilknytning
- Ny permanent vei og omkjøring for tredjeperson
- Rivning av eksisterende aggregathus
- Midlertidig anleggsvei
- Ny tappetunnel (under bakken, ikke synlig over bakken)
- Fjerning av utdatert strøm- og signalkabel
- Oppgradering og flytting av informasjonsskilt

Nasjonalparkstyret legger til grunn at det knyttes generelle vilkår om landskapstilpasning og tilbakeføring til opprinnelig tilstand dersom infrastruktur fjernes eller rives, i områder med «vegetasjon bevares» skal toppmasser midlertidig deponeres og tilbakeføring av masser skje på en så skånsom måte som overhodet mulig, samt vilkår bruk av stedegne masser i forbindelse med etablering av ny veg til nytt lukehus. Det må dessuten tas nødvendige hensyn til rødlista naturtyper og arter, og regulanten må skaffe seg tilstrekkelig oppdatert kunnskap på dette området. Vi vil komme tilbake til disse forholdene i forbindelse med behandling av dispensasjonssøknad fra verneforskrift.

STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår dato: 10.07.2026

Vår ref.: 202301701-28 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Rehabilitering/ombygging av dam Fundin - Begrenset høring av detaljplan for miljø og landskap

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) mottok den 05.05.2026 detaljplan for miljø og landskap fra Glommen og Laagens Brukseierforening ved Hafslund Kraft AS for rehabilitering/ombygging av dam Fundin i Folldal kommune, Innlandet fylke. Detaljplanen sendes nå på høring, og vi ber om at merknader til planen sendes NVE senest innen 15.09.2026.

Konsesjonen ligger fast

Det ble i statsråd 26.05.2023 fastsatt reviderte konsesjonsvilkår for *regulering av Savalen, Fundin og for delvis overføring av Glomma til Rendalen. Dam Fundin er inntaksmagasin.* Dam Fundin regulerer vannføringen i Einunna ned mot dam Markbulia, hvor det er inntak til Einunna kraftverk.

Konsesjonen ligger til grunn for denne høringen og selve konsesjonsspørsmålet er derfor ikke gjenstand for ny høring.

Hva inneholder detaljplanen for miljø og landskap som NVE følger opp?

Den framlagte detaljplanen for miljø og landskap beskriver hvordan byggingen av det konsesjonsgitte anlegget er planlagt gjennomført. Bygging av anlegget er underlagt offentlig tilsyn. Tilsynet utøves av NVE og jf. post 8 i konsesjonen skal NVE godkjenne detaljerte planer for miljø og landskap før arbeidene kan starte opp. NVE vil kontrollere at arbeidene skjer i henhold til konsesjonsvilkår og godkjente planer, herunder at anleggsområdene blir forsvarlig ryddet og istandsatt.

Hva ønsker vi tilbakemelding på fra høringspartene?

Det er gått mer enn ett år siden den reviderte konsesjonen ble gitt til for *regulering av Savalen, Fundin og for delvis overføring av Glomma til Rendalen.* Vi sender derfor detaljplan for miljø og landskap for rehabilitering av dam Fundin på en begrenset høring for å fange opp eventuelle endringer i kunnskapsgrunnlaget.

Detaljplanen er tilgjengelig på NVEs nettsider: www.nve.no/7656/V.

Høringspartene må uttale seg til relevante temaer og melde om behov for tillatelser eller dispensasjoner innenfor deres forvaltningsområde.

Folldal kommune: Ev. arealbruk som ikke er avklart og ev. nye opplysninger om forurensing.

Statsforvalteren i Innlandet: Ev. nye forhold knyttet til truede og sårbare arter. Sjekk også ev. nye opplysninger knyttet til forurensing og deponi.

Innlandet fylkeskommune/Sametinget: Hensynet til kulturminner i tilknytning til planområdet som ikke er avklart. Fylkeskommunen er dessuten høringspart for vassdrag som ikke fører anadrom laksefisk eller kreps og høstbare, ikke truede arter av innlandsfisk. Hvis ikke friluftsliv, forvaltningsplaner, eller forholdet til andre regionale planer er avklart i konsesjonen er det relevant å få innspill om dette.

Mattilsynet: Hensynet til ev. drikkevann som ikke er avklart.

Direktoratet for mineralforvaltning: Høringspart når det er planlagt nye steinbrudd større enn 10.000 m³.

Folldal fjellstyre: Hensyn til villrein og annen bruk av fjellet som er innenfor fjellstyrets mandat.

Nasjonalparkstyret for Dovrefjell og Sunndalsfjella: Hensyn til villrein, verneområder og andre tema som er innenfor nasjonalparkstyrets mandat.

Knutshø villreinutvalg: Hensyn til villrein.

Einunndalsvegen/Sætervegen: Forhold rundt transportorganisering og ev. andre relevante tema som ikke faller inn under privatrettslige forhold.

Konsesjonæren har ansvaret for å avklare privatrettslige forhold med berørte rettighetshavere og for å innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk før arbeidene kan starte opp.

Forholdet til plan- og bygningsloven

Vassdragsanlegg med konsesjon etter vassdragslovgivningen er med hjemmel i forskrift om byggesak § 4.3 unntatt fra byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Detaljplanen for miljø og landskap skal imidlertid være avklart etter bestemmelser i kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Vi gjør oppmerksom på at vilkåret for å gi dispensasjon alltid vil være til stede for tiltak som har konsesjon etter vannressursloven, vassdragsreguleringsloven eller energiloven, jf. Lovkommentar til plandelen av plan- og bygningsloven, revidert utgave 2022.

Frist for høring er 15.09.2026

Send uttalelsen til nve@nve.no, og merk den med «Høringsuttalelse» og saksnummer 202301701 i emnefeltet.

Som del av NVEs behandling blir uttalelser, eller deler av uttalelser, referert i utgående brev. Dersom uttalelsen er lang er det en fordel at det blir utarbeidet et sammendrag som kan brukes til dette. Uttalelser er offentlige dokument. Sentrale saksdokument blir lagt ut på NVE sine nettsider.

Med hilsen

Mari Hegg Gundersen
seksjonssjef

Anne Folstad Hagen
saksbehandler

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

Håvard Rønning - Knutshø Villreinutvalg
Einunndalsvegen/Sætervegen - Einunndalsvegen/Sætervegen
Mattilsynet
Nasjonalparkstyret for Dovrefjell-Sunndalsfjella
FOLLDAL FJELLSTYRE
STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø
INNLANDET FYLKESKOMMUNE

Kopimottakerliste:

Glommens og Laagens Brukseierforening
MILJØDIREKTORATET
Geir Olav Slåen
HAFSLUND KRAFT AS
HAFSLUND KRAFT AS - Vebjørn Oppegaard Pollen

Arkivsaksnummer: 2026/9806-1

Saksbehandler: Gunhild Kirsti Sem

Dato: 20.08.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	30/2026	27.08.2026

Sak - vurdering av overtredelsesgebyr - organisert ferdsel - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - 2026 - CK Mundo

Innledning

21. juli 2026 ble SNO tipset av et lokalt guidefirma (med tillatelse) om en tsjekkisk buss med turister ved Grønnbakken. SNO var ikke i nærheten og oppfordret natuveilederne på Moskusstien til å ta en prat og informere om organisert ferdsel og tilhørende søknadsplikt, samt notere ned navn på firma, hvis mulig. Forvalter ble også underrettet om forholdet.

Naturveileder, Martin Onsum Berg, på vegne av Dovrefjell nasjonalparkstyre, tok en prat med guide og gruppe ved vokterboligen ved Grønnbakken. Firmaet hadde ikke tilatelse til å guide og kjente ikke til regelverket. Guiden oppga navnet på firmaet: CK Mundo, samt kontaktinformasjon til daglig leder. Naturveildere informerte om samtalen til forvalter i etterkant på telefon. Forvalter, Gunhild Sem, ble videre informert om at guiden beordret gruppen til å stoppe mens naturveileder snakket med dem. Guiden avsluttet etterhvert kontakten og fortsatte videre innover i fjellet.

I og med at SNO ikke var tilgjengelig, fulgte forvalter opp saken videre og tok kontakt med daglig leder på telefon. Telefonsamtalen fant sted mellom 11:37 og 11:52.

Bakgrunn

Daglig leder for CK Mundo, Petr Zeliezko, var ikke med på turen, men ble kontaktet på telefon av forvalter for å informere om forholdet og å be gruppen om å trekke seg ut av området. Zeliezko opplyste om at de ikke var kjent med regelverket og handlet i god tro. Hensikten med turen var å guide i Stroplesjødalen, for å blant annet se moskus. Daglig leder opplyste også om at firmaet guidet i mange andre områder i Norge, og hadde aldri opplevd lignende situasjoner tidligere. Forvalter informerte på tlf. om søknadsplikt og regelverket knyttet til organisert ferdsel i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. Forvalter uttrykte dessuten på tlf at firmaer som driver med organiserte aktiviteter i ulike verneområder plikter til seg å sette seg inn i det lokale regelverket uansett hvor de ferdes. Ulike verneområder har ulikt regelverk.

Naturveileder holder forvaltet underrettet på Whatsapp og pr tlf om hva som skjer videre. Gruppa fortsetter videre innover i fjellet. Dette observeres av både naturveileder og daglig leder for Dovre & Lesja aktiv, Jakob Korban. Sistnevnte har også vært i kontakt med guiden i gruppa fra CK Mundo. Forvalter ber om dokumentasjon på at gruppa går videre innover og

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturresevaterv	Flåman, Bjørndalen, Søndre Snøfjelltjønn, Mardalen
Landskapsvernområder	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområder	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

mottar både bilder fra naturveileder og Korban i Dovre & Lesja aktiv kl. 12:30. Gruppen anslås til å være 48 stykker.

Naturveileder står blant annet ved stikrysset med koordinater **32V 528881 6906626** og gruppen passerer denne posisjonen, hvilket bekrefter at gruppen var på veg videre innover i terrenget tross informasjon om manglende tillatelse. Vedlagte bilder bekrefter også at gruppen fortsatte innover i fjellet.

Etter forvalters samtale med daglig leder på telefon, starter en korrespondanse frem og tilbake pr epost. Korrespondansen er vedlagt. Hensikten med denne tråden var å informere skriftlig om forholdet og om hva som kom til å skje videre knyttet til guiding uten tillatelse.

På telefon tidligere på dagen opplyste daglig leder om at de planla flere turer til området, og ba om informasjon om hvordan de skulle forholde seg til det. Forvalter opplyste om to mulige scenarier: Enten benytte seg av et guidefirma med tillatelse eller søke om egen tillatelse. Forvalter informerte i første epost om at de ville motta en separat epost med informasjon om dette. Etter dette startet en tråd med spørsmål og informasjon. Daglig leder stilte seg undrende til det faktum at de hadde fortsatt videre innover i terrenget tross informasjon om manglende tillatelse. Vi kan bekrefte at det er tilfellet både hva gjelder bilder, vitner og klokkeslett. Daglig leder oppga på telefonen at han skulle ta kontakt med guiden i gruppa og be dem snu umiddelbart. Våre opplysninger tilsa at de gikk videre innover i fjellet for å fortsette turen uavhengig av dette.

Det ulovlige forholdet

Firmaet CK Mundo har guidet i Stropsljødalen innenfor Dovrefjell-Sunndalfjella NP uten gyldig tillatelse 21. juli 2026 med en gruppe på 48 stykker. Forholdet ble innrømmet på telefon av daglig leder, Petr Zeliezko. Forskriften for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark sier at organisert ferdsel som kan skade naturmiljøet skal ha tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Retningslinjer vedtatt av Dovrefjell nasjonalparkstyret i 2024 tilsier at denne typen aktivitetet faller inn under denne definisjonen.

Konsekvenser og alvorlighetsgrad

Ferdsel i sårbare områder på Dovrefjell er en et økende problem, eksempelvis slik som i Stropsljødalen. Rapporteringstall fra organisert ferdsel og ferdselstellere som registrerer all ferdsel tilsier en slik utvikling. Firmaer og grupper som opererer i disse verneområder uten tillatelse er svært uheldig da vi ikke har hatt anledning til å komme i dialog med disse i forkant, informere eller har mulighet til å styre ferdselen. Forvaltningsmyndigheten ønsker at flest mulig ferdes med guide slik at vi har mulighet til å veilede og kanalisere.

Orientering om forvaltningstiltak

Det ble informert pr epost om muligheten for å søke om tillatelse til å guide i området for fremtidige turer eller å bruke guidefirmaer med tillatelse. Det ble også informert om videre prosess knyttet til vurdering for overtredelsesgebyr.

Vedlegg

Vedlegg 1 – Bilder

Vedlegg 2 – Epostkorrespondanse mellom forvalter og daglig leder

Proč se toulat po světě s CK Mundo?

jsme cestovní kancelář pro lidi **mladé**
věkem nebo duchem

tmelíme partu, abyste se cítili jako mezi
kamarády

spousta **zajímavých a užitečných**
informací od kvalifikovaných průvodců

bezpečnost v horách, ve městech volnost –

z
mundo.cz

běžně s námi jezdí i **singl cestovatelé**, kteří

Cestujte s lidmi na stejné vině

mundo@mundo.cz
+420 773 10 40 10

Facebook
Instagram
Youtube

O nás
Zájezdy
Fotky
Poradna
Recenze
Jak se přihlásit
Kontakty

Poznávací zájezdy a turistika

Albánie
Alsasko
Bosna a Hercegovina
Bretaň a Normandie
Bulharské hory
Černá Hora
Finsko
Francie – sopky a kaňony Auvergne
Francouzské Alpy
Chorvatské národní parky
Italské Dolomity – turistika nebo ferraty
Korsika
Lago di Garda
Norsko
Pobaltí
Polské Bieszczady
Polsko
Provence
Pyreneje
Rila a Pirin – přechod bulharských hor

Úvod
>
Zájezdy
>
Poznávací zájezdy a turistika
>
Norsko

Norsko

Turistika v nejkrásnějších národních parcích Norska – hory, fjordy, vodopády a ledovce

Autobusem
Chatka

19. – 30. srpna 2026 (12 dní)

20 840 Kč

Obsazenost zájezdu:
4 volná místa

Rezervovat zájezd >

Proč právě Norsko?

Norsko bývá často nazýváno nejkrásnější zemí Evropy. Na vlastní oči se můžete přesvědčit, že to není přehnané tvrzení. Krásy prakticky nedotčené norské přírody jsou o to zajímavější, že charakter krajiny je úplně odlišný od našich zeměpisných šířek, ale třeba i od sousedního Švédska. Zasněžené vrcholky, vysoké skalní stěny, ledovce, divoké řeky s průzračně čistou vodou, úchvatné vodopády a hluboké fjordy. Je-li toto všechno zalito sluncem (a to je v létě překvapivě často), můžete třeba i u ledovce stát v kratasech. Milovník přírody a turistiky si v Norsku jistě přijde na své. Příjemným zpestřením je trocha adrenalinu při raftingu, návštěva tradičního dřevěného sloupového kostela nebo třeba slavného Vigelandova parku a výborných muzeí v Oslu.

Fotogalerie k zájezdu Norsko

- ## Benelux s dětmi

- 67

Severní Makedonie

- Národní park Jostedal

Krajina národného parku Dovrefjell-Sunndalsfjella

Národní park Dovrefjell-Sunndalsfjella je známý výskytem pižmoně severního

Prizpůsobit

Odmitnout

Přijmout vše

Foto tatt i felt:

Foto: Martin Onsum Berg

Foto: Martin Onsum Berg

Foto: Martin Onsum Berg

Foto: Martin Onsum Berg

Foto: Martin Onsum Berg

Foto: Jakob Korban, Dovre & Lesja aktiv

Foto: Jakob Korban, Dovre & Lesja aktiv

Foto: Jakob Korban, Dovre & Lesja aktiv

Fra: Sem, Gunhild Kirsti[]
Sendt: 22.07.2026 15:13:00
Til: 'Petr Želiezko – CK Mundo'[petr@undo.cz]
Kopi: Espen Rusten[espen.rusten@miljodir.no];Svendsgard,
Bernhard[bernhard.svendsgard@statsforvalteren.no];
Tittel: SV: Dovrefjell - Notice of park violation

Hi again,

Our nature interpreter (not guide) talked to your guide at Grønnbakken, just south of Kongsvold. Your group did pass the information posters about rules and regulations there.

For future visits, you are welcome to apply for permission yourself or use a company that is already permitted. For more information about companies with licence: [Musk Ox Safari - Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark](#)

Information about rules and regulations: [Advice and rules for visitors - Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark](#)

Application process (scroll down for English): [Nasjonalparkstyre | Søknad organisert ferdse/guiding](#). This page is linked on the page listed above.

Med vennlig hilsen
Gunhild Kirsti Sem
nasjonalparkforvalter

Dovrefjell
nasjonalparkstyre

Telefon: 61 26 62 08
Mobil: 988 53 639
E-post: gunhild.sem@statsforvalteren.no
Web: <https://nasjonalparkstyre.no/dovrefjell>

Fra: Petr Želiezko – CK Mundo <petr@undo.cz>
Sendt: tirsdag 21. juli 2026 16:13
Til: Sem, Gunhild Kirsti <gunhild.sem@statsforvalteren.no>
Kopi: Espen Rusten <espen.rusten@miljodir.no>; Svendsgard, Bernhard <bernhard.svendsgard@statsforvalteren.no>
Emne: RE: Dovrefjell - Notice of park violation

Hello,

I believe that there are rules on-line, that is our mistake not to know this, that is right. I don't know where Grønnbakken is, but our trip began at Kongsvoll. There is no sign as far as we know. And the group returned back after my call – they were already inside the

park when I reached them. So this really is not true.

I think I do not mix the information. I just wanted to tell that it is much better to apply for „organised traffic“ (which is free of charge) than to violate the rules and risk the fine (the prices in Norway are extremely higher than in our country so the fine could be a disaster I believe). So why would we not apply for permission? It would be much better for us, but we just did not know about these rules. I don't know with whom the guides spoke, but I would not believe there is any regulation, if you did not call me.

The mistake just happened and we will always keep the rules next time, not only in Dovrefjell. As I would like not to repeat this and to feel like a commiter of the crime.

With my best regards,

Petr Zeliezko, Travel agency MUNDO

Phone: +420 604 356 564

www.mundo.cz

From: Sem, Gunhild Kirsti <gunhild.sem@statsforvalteren.no>

Sent: Tuesday, July 21, 2026 3:42 PM

To: Petr Želiezko – CK Mundo <petr@mundo.cz>

Cc: Espen Rusten <espen.rusten@miljodir.no>; Svendsgard, Bernhard <bernhard.svendsgard@statsforvalteren.no>

Subject: SV: Dovrefjell - Notice of park violation

Hi Petr,

There is information about National Park regulations online, as well as a big black poster with rules and regulations at the start of the trail at Grønnbakken. In addition, one of our nature interpreters spoke with your guide on their way into the national park, explicitly informing them about the regulations. So, information is clear to me.

Well, your guide continued further into Stropsljø valley (westwards) long after I talked to you, with no intention to turn back. The group was observed by several people.

You are mixing things up about fees and fines:

1. There is no fee when it comes to applying for organized traffic (as I mentioned, I will send you a separate email with information about this topic)
2. Today, your company violated regulations by not having the necessary permit for organized traffic. I am now writing a report on today's situation regarding guiding in Dovrefjell-Sunndalsfjella National Park without permit. Whether the Norwegian Environment Agency will issue an administrative fine based upon my report, will be up to them. But similar cases have been issued a fine.

I see you mentioned that this wasn't intentional, and we believe you. At the same time, we are aware that many others do this and still guide groups without the necessary permits. Everyone risk being checked and fined for breaking the rules

either way. There have been regulations on organized traffic in Dovrefjell since 2002, so this is not a new rule. While situations like this are unfortunate for both the National park and for you, I urge you to check local guidelines with the proper authorities, as rules differ from area to area.

Best regards

Gunhild Kirsti Sem

National Park Manager

**Dovrefjell
nasjonalparkstyre**

Telephone: 61 26 62 08

Mobile: 988 53 639

E-mail: gunhild.sem@statsforvalteren.no

Web: <https://nasjonalparkstyre.no/dovrefjell>

Fra: Petr Želiezko – CK Mundo <petr@mundo.cz>

Sendt: tirsdag 21. juli 2026 13:51

Til: Sem, Gunhild Kirsti <gunhild.sem@statsforvalteren.no>

Kopi: Espen Rusten <espen.rusten@miljodir.no>; Svendsgard, Bernhard <bernhard.svendsgard@statsforvalteren.no>

Emne: RE: Dovrefjell - Notice of park violation

Hello Gunhild,

once again I do apologise. We follow the rules anywhere our group comes, e. g. in Galdhoppigen where we have local guides (cooperate with company Fyrst and Fremst). We did not know about regulations in Dovrefjell. I asked our guides and they told me that at the beginning of the trek there is no sign about these regulations, so nobody knew that. I know that it is not an excuse for the group, but it would be good to have a sign there as well to make it clear (this is the case for example in Tenerife and we follow the rules strictly).

After your telephone call I spoke with our guide when I reached her and told her that the group has to leave the park immediately. So I don't know what do you mean now. It just takes some time to return to the road.

Also you told me that the permit to enter the park is free of charge. And on the other hand in this case it is possible the Norwegian Environment Agency could give us a fine. So there is absolutely no reason to break the rules on purpose. Once we know the rules, we will ask for the permit or if not possible, we will not visit any park with such rules.

Also I would like to stress that our people always behave with respect to nature and animals and already before the trip our guides told to the people that they don't get close to animals should they meet them. We appreciate the Norway tries to protect nature.

I'm sorry for not knowing about these regulations, but please do not treat us like we committed a crime. We did not do that on purpose. We visited Dovrefjell already 20 years ago, we returned after many years to visit the park but we did not know there is a regulation for groups.

Thank you and I apologise again.

With my best regards,

Petr Zeliezko, Travel agency MUNDO

Phone: +420 604 356 564

www.mundo.cz

From: Sem, Gunhild Kirsti <gunhild.sem@statsforvalteren.no>

Sent: Tuesday, July 21, 2026 1:21 PM

To: Petr Želiezko – CK Mundo <petr@mundo.cz>

Cc: Espen Rusten <espen.rusten@miljodir.no>; Svendsgard, Bernhard <bernhard.svendsgard@statsforvalteren.no>

Subject: Dovrefjell - Notice of park violation

Hi,

I am following up on our recent phone call today, Tuesday July 21st, regarding your company's (CK Mundo) activities in Dovrefjell. As discussed, your organized group is operating without the required permit within Dovrefjell-Sunndalsfjella National Park. I have just come to know that your group is continuing its activities further into the park, despite my explicit request that you contact your tour leader to turn around and leave the area immediately.

I informed you about the further process. This involves me writing a report on the matter to the Norwegian Environment Agency (Miljødirektoratet). The Agency will assess whether your company will be subject to an administrative fine because of violating the regulations within the National Park. Should a fine be given, you will receive a formal letter from the Norwegian Environment Agency. As I said, I am not aware of the amount of such a fine

Regarding the application process for future trips, I will send you a separate email.

Med vennlig hilsen

Gunhild Kirsti Sem

nasjonalparkforvalter

**Dovrefjell
nasjonalparkstyret**

Telefon: 61 26 62 08

Mobil: 988 53 639

E-post: gunhild.sem@statsforvalteren.no
Web: <https://nasjonalparkstyre.no/dovrefjell>

Arkivsaksnummer: 2025/11247-12

Saksbehandler: Eirin Berge

Dato: 20.08.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	31/2026	27.08.2026

Saksframlegg - Knutshø LVO - snødekt mark - tilsyn av seterbuier - Unndalsvegen 983 og 985 - Erik Gissinger

Innstilling fra forvalter

Erik Gissinger får avslag på søknad om dispensasjon til motorferdsel på snødekt mark, 4 turer med egen snøskuter for å ha tilsyn med bygninger på setra i Oppdal kommune, Knutshø landskapsvernområde (Unndalsvegen 983 og 985). Ulempene for verneverdiene vurderes å være større enn fordelene for tiltakshaver.

Motorferdsel er en faktor som kan forstyrre villreinen og utgjør i sum en betydelig belastning på villreinens arealbruk og trekk-adferd.

Etter en konkret skjønnsmessig vurdering er det i denne saken lagt vekt på at den samla belastningen for villreinen i Knutshø grunnet veger, ferdsel og vannkraft er stor, og at det er et mål å redusere og tilpasse motorferdselen i villreinområdet for at villreinen i større grad skal kunne ta i bruk sine leveområder. Videre vises det til at å gi dispensasjon til omsøkt formål, ut fra et likebehandlingsprinsipp, vil gi forventninger om at søknader med formål om å ha tilsyn med bygninger vil innvilges. En slik praksis vil kunne føre til økt motorisert ferdsel i landskapsvernområdet og derigjennom gjøre det mer utfordrende for villreinen å flytte seg fritt i leveområdet.

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, 1.ledd, 1. alternativ.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- 1 Vedtak - klagesak - Knutshø LVO - dispensasjon - motorferdsel - 2026 - 2030 - snødekt mark - tilsyn av seterbuer - Unndalsvegen 983 og 985 - Erik Gissingner
- 2 Saksprotokoll - forberedende klagebehandling - Knutshø LVO - snødekt mark - tilsyn av seterbuer - Unndalsvegen 983 og 985 - Erik Gissingner
- 3 Klage snøscooterløyve 2025.docx
- 4 Delegert sak - avslag - Knutshø LVO - snødekt mark - tilsyn av seterbuer - Unndalsvegen 983 og 985 - Erik Gissingner

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret gav i delegert vedtak datert 6.11.2025 Erik Gissingner avslag på søknad om motorferdsel på snødekt mark for å ha tilsyn med setra. Vedtaket ble vurdert etter naturmangfoldlovens § 48 om unntak fra vernevedtak.

Søker klaget på vedtaket. Det ble vist til at bygningene på setra brukes ved slipp, tilsyn og sanking av beitedyr. Det ble i klagen holdt frem at 4 turer (dvs 2 turer med 2 skutere) var nødvendig av sikkerhetsmessige grunner.

Dovrefjell nasjonalparkstyre gjorde forberedene klagebehandling i styremøte den 5.12.2025 og opprettholdt det delegerte vedtaket om avslag.

Miljødirektoratet har som klageinstans behandlet klagen og opphever det delegert vedtaket med bakgrunn i at begrunnelsen for avslaget etter deres vurdering er mangelfull. En begrunnelse skal ifølge Miljødirektoratet ikke bare kan konstantere resultatet; den må også forklare hvilke fakta som er lagt til grunn, hvilke regler som er anvendt og hvordan forvaltningen har vurdert saken. Det vises blant annet til at det ikke fremgår i vedtaket hvorfor forvaltningsplanens retningslinjer på s.83 der det fremkommer at det i brukssonen kan gis dispensasjon for inntil 2 turer på snødekt mark for tilsyn med setre der det er sommeråpen veg, ikke er vurdert. Miljødirektoratet opphever nasjonalparkstyrets vedtak (det delegerte vedtaket) og sender saken tilbake for ny behandling, se vedlegg.

Det vises ellers til at Erik Gissingner den 9.12.2025 fikk innvilget søknad om motorferdsel på snødekt mark, inntil 2 turer for transport av brensel, utstyr, og material til Unndalsvegen 983 og 984.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Motorisert ferdsel er i utgangspunktet en sakstype som er delegert til forvalterne å behandle, jf delegeringsregelverket. Gitt at saken er sendt tilbake for ny behandling etter en klagebehandling i Miljødirektoratet, blir søknaden om motorferdsel på snødekt mark for å ha tilsyn med setre, behandlet som en styresak.

Verneformål – forskrift

§ 2. Formål

Formålet med opprettelsen av Knutshø landskapsvernområde er å ta vare på et sammenhengende høgfjellsområde med leveområdene til villreinen i Knutshø, og etsærpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, dyreliv, landskapsformer og kulturmiljø.

§ 3 Vernebestemmelser

5.	<i>Motorisert ferdsel</i>
5.1	Motorisert ferdsel til lands og til vanns og landing med luftfartøy er forbudt
(...)	
5.3	Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:
c.	Luft- og snøscootertransport av brensel, materialer, utstyr og proviant til setrer, buer og hytter

Verneforskriften har ingen spesifisert hjemmel for å gi tillatelse til omsøkt formål om motorferdsel for tilsyn med setre, og søknaden må vurderes etter naturmangfoldlovens § 48 om unntak fra vernevedtak.

Forvaltningsplan

s.83-85

Generelt

Det framgår av § 3 i vernereglene for de enkelte områdene til hvilke formål motorferdsel er tillatt. Her framgår også til hvilke formål forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon. Det legges opp til at § 4 (Generelle unntaksbestemmelser) i svært liten grad skal benyttes for å gi tillatelse til motorisert ferdsel. Denne hjemmelen må kun benyttes i helt spesielle tilfeller.

Økonomiske forhold skal heller ikke benyttes som grunnlag for å benytte denne bestemmelsen. Det vises for øvrig til rundskriv fra Direktoratet for naturforvaltning (Forvaltning av verneforskrifter) pkt. 6.4.

Forhold til sonering

Holdning til bruk av snøscooter nyanseres i forhold til sonering. Oppgitt antall turer er basistildeling over flere år. Ved spesielle behov i enkelte år kan det søkes om ekstra turer.

I brukssonen: Til private hytter og buer og ved fritidsbruk og tilsyn av setrer kan det gis dispensasjon til inntil 5 turer pr. år når transport på barmark ikke er mulig. Når kjøring på barmark er mulig, og tillates, gis inntil 2 turer med snøscooter. Kjøring til setre og hytter i brukssonen kan utføres av leiekjører eller eier.

Flerårige dispensasjoner

For behov som er årvisse, gis dispensasjon normalt for 4 år.

Sluttdato for vintersesongen i alle områder: 20. april (evt. 3. påskedag om den faller seinere).

Presedens

I dispensasjonssøknader etter naturmangfoldlovens § 48 kan det ofte være at tiltaket eller aktiviteten isolert sett ikke er særlig problematisk, men at samelt effekt av flere tilsvarende tiltak eller aktiviteter vil redusere verneverdiene.

Også ved slike saker som gjelder små tiltak eller aktiviteter må det ses hen til presedensvirkningen ved at andre kan få dispensasjon til tilsvarende tiltak. Dette følger av kravene til likebehandling. Presedensvirkninger avhenger for det første av sannsynligheten for at andre vil søke om dispensasjon til tilsvarende tiltak og for det andre av konsekvensene for verneverdiene og verneformålet av at det blir gitt dispensasjon til tilsvarende tiltak. Presedensvirkninger er derfor relevante både ved vurderingen av om vilkårene i § 48 er oppfylt og ved den brede skjønnsmessige vurderingen av om man bør gi dispensasjon.

Vurdering

Rammer for vurderinga

Det er søkt om inntil 4 turer med snøskuter hvert år i årene 2026 – 2030 for å ha tilsyn med bygningene på setra, Unndalsvegen 983 og 985.

De spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i verneforskriften for Knutshø landskapsvernområde åpner ikke for å gi tillatelse til motorferdsel for omsøkt formål, og søknaden vurderes etter naturmangfoldlovens § 48.

Unndalsvegen 983 og 985 ligger i brukssone 25. I forvaltningsplanen på s 47 står det i tabell 8 ingen spesielle retningslinjer for denne brukssonen (eller teigen) som kommer i tillegg til de generelle som er nevnt på side 46.

Oversikt over teiger med brukssone

For en del av teigene gjelder ikke andre retningslinjer enn de generelle ovenfor. Der det er angitt retningslinjer i tabellen, kommer disse i tillegg til de generelle. Merk at nummereringen er fortløpende for både bruks- og inngrepssoner (neste kapittel) av hensyn til enkel kopling mellom tegnforklaring og sonekart. Avgrensing av sonene framgår av kart i vedlegg.

Tabell 8: Oversikt over teiger med brukssone.			
Teig nr	Teignavn	Verneområde	Spesielle retningslinjer for den enkelte teig
3	Kongsvoll – Hjerkin	Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkin	
4	Drivdalen – Hjerkin	Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkin	
5	Fokstugu	Fokstugu	Motorferdsel forvaltes etter bestemmelsene i motorferdsellova
6	Jora	Jora	Skogsdrift etter skoglovens bestemmelser
7	Merrabotnen	Dalsida	
14	Hoem	Eikesdalsvatnet	
16	Grødalen – Dalasetra	Åmotan-Grøvudalen	Skogsdrift rundt Åmotan har spesielle retningslinjer Se kap. om skogbruk
18	Grøvudalen – Geitådalen	Åmotan-Grøvudalen	I tiden fra påske og fram til 1.6. skal det ikke gis tillatelser til motorferdsel eller andre søknadspliktige aktiviteter som kan være negative i forhold til villreinkalvingen. Aktiviteter hjemlet i verneforskriften bør begrenses tilsvarende
19	Lindalen – Dindalen	Åmotan – Grøvudalen	
20	Åmotsdalen	Åmotsdalen	
21	Veslorkelsjøen	Knutshø	I tiden fra påske og fram til 1.6. skal det ikke gis tillatelser til motorferdsel eller andre søknadspliktige aktiviteter som kan være negative i forhold til villreinkalvingen. Aktiviteter hjemlet i verneforskriften bør begrenses tilsvarende
23	Orkelsjøen – Hånnåbekksetra	Knutshø	
25	Unndalen	Knutshø	

Fig. 1: Utdrag fra tabell 8, s 47 i forvaltningsplanen for Dovrefjell.

Forvaltningsplanen sier på s. 46 at: «*Det er viktig å merke seg at verneforskriftens bestemmelser gjelder uansett brukssone eller ei*».

Videre er det omtalt på s. 83 i forvaltningsplanen punkt 6.6.2 at generelle unntak i verneforskriftens § 4 i svært liten grad skal benyttes til å gi tillatelse til motorisert ferdsel.

I verneforskriften for Knutshø LVO fra 2002 står det:

«§ 4. Generelle unntaksbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra vernebestemmelsene når formålet med vernet krever det, for vitenskapelige undersøkelser, for arbeid eller tiltak av vesentlig samfunnsmessig betydning eller i andre særlige tilfeller, når dette ikke strider mot formålet med vernet.»

Denne generelle dispensasjonsbestemmelsen er erstattet av naturmangfoldlovens § 48 (2009). Miljødirektoratet har avklart at en søknad om motorferdsel på snødekt mark for å ha tilsyn med bygninger må vurderes etter naturmangfoldlovens § 48 om unntak fra vernevedtak, da de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene ikke åpner for å gi tillatelse.

Det er en retningslinje i forvaltningsplanen, s. 83, kap 6.6.2 hvor det står:

«Forhold til sonering

Holdning til bruk av snøscooter nyanseres i forhold til sonering. Oppgitt antall turer er basistildeling over flere år. Ved spesielle behov i enkelte år kan det søkes om ekstra turer.

I brukssonen: Til private hytter og buer og ved fritidsbruk og tilsyn av setrer kan det gis dispensasjon til inntil 5 turer pr. år når transport på barmark ikke er mulig. Når kjøring på barmark er mulig, og tillates, gis inntil 2 turer med snøscooter. Kjøring til setre og hytter i brukssonen kan utføres av leiekjører eller eier.»

Forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell er fra 2006. Forvaltningsplaner gir som regel ikke retningslinjer knyttet til søknader som skal vurderes etter naturmangfoldlovens § 48, første ledd, da bestemmelsen er skjønnsmessig og søknader som vurderes etter denne skal vurderes konkret og i den enkelte sak. Det følger av naturmangfoldloven at vernevedtak ikke skal kunne uthules gjennom omfattende dispensasjoner, men er ment som en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke er vurdert på vernetidspunktet.

Unndalsvegen 983 og 985 ligger i en brukssone. Forvaltningsplanen sier på s. 45 at soneinndelinga kun er retningsgivende og ikke skal legges ukritisk til grunn i saksbehandlninga.

Nasjonalparkstyret legger videre til grunn at intensjonen med retningslinjen i forvaltningsplanen s. 83 som gjelder brukssonen, er å beskrive hvordan forvaltninga skal forholde seg til søknader som er hjemlet etter de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene for transport og knyttet til årevisse behov, selv om dette ikke uttrykkelig kommer frem. Hvorfor tilsyn med setre er nevnt her selv om ikke verneforskriften åpner for dette er ikke kjent og forvaltningsplanen er 20 år gammel. Så er det slik at forvaltningsplanen er retningslinjer og verneforskriften gir juridisk bindende bestemmelser. En forvaltningsplan kan ikke være lempligere enn verneforskriften, eller strengere enn verneforskriften. Nasjonalparkstyret legger derfor mindre vekt på retningslinjen på s. 83 som omtaler tilsyn med setre da det er uklart hvorfor denne er nevnt uten at dette formålet er en del av den spesifiserte dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriften.

Vurdering av omsøkt motorferdsel med formål tilsyn av bygninger

Naturmangfoldloven (nml) § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som *«ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig»*. Begge vilkår må være oppfylt. Dispensasjon må heller ikke gis om vilkåra er oppfylt. Når det av nml § 48 kommer frem at forvaltningsmyndigheten *kan* gjøre unntak fra vernevedtaket, ligger det i dette at tiltakshaver ikke har krav på å få dispensasjon selv om tiltaket ikke er i strid med verneformålet og heller ikke påvirker verneverdiene. Dersom disse vilkårene er oppfylt skal det foretas en skjønnsmessig vurdering av om tiltaket *bør* tillates, der fordelene for tiltakshaver veies opp mot eventuelle ulemper for naturmangfoldet.

Kunnskapsgrunnlaget om området er godt, inkludert utfordringer knyttet til å ivareta leveområdet for villreinen, og kunnskap om andre naturverdier. Vi har rapport om sårbare fuglelokaliteter fra 2019 (Kistefos Skogtjenester, u.off), NINA rapport 1019 fra 2015 om villreinens arealbruk i Knutshø, kvalitetsnormen for villrein og forvaltningsplan, Meld. St. 18

(2023-2024) «Ein forbetra tilstand for villrein» og tiltaksplan for Knutshø villreinområde (Regjeringa 2025). Motorferdsel er en faktor som kan forstyrre villreinen og utgjør i sum en betydelig belastning på villreinens arealbruk og trekk-adferd. Føre-var prinsippet i naturmangfoldlovens § 9 legges ikke til grunn.

Omsøkt motorferdsel på inntil 4 turer kan isolert sett vurderes å gi liten negativ virkning for verneverdiene og verneformålet og er forbigående forstyrrelser. Selv om motorferdsel i utgangspunktet er forbudt i verneområdet, åpnes det i verneforskriften for å gi tillatelse til enkelte formål, men ikke til omsøkt formål.

Setrene på Unndalvegen 983 og 985 ligger ved sommeråpen veg. Det er også i barmarks perioden at setrene nyttes i forbindelse med slipp, tilsyn og sanking av sau. Tilsyn med bygninger vil kunne skje i barmarks perioden når beitedyra slippes eller en har tilsyn med disse. Verneforskriften har videre en bestemmelse om motorferdsel knyttet til transport av brensel, proviant, utstyr og materialer på snødekt mark. Der det gis vanligvis tillatelse til transport på snødekt mark til disse nytteformålene, og tilsyn med bygninger kan skje under disse transportene. Det er flere søknader i 2025 (rullering av motorferdsel søknader i Oppdal kommune) hvor det er blitt søkt om både tilsyn og nyttetransport, hvor nasjonalparkstyret har vært tydelige på at det ikke gis egne turer for tilsyn, men at tilsyn må gjøres i forbindelse med nyttetransporten.

Bygningene i Unndalsvegen 983 og 985 nyttes ikke av dyra som slippes i utmarka. Ut fra prinsippet om likhet vil det være utfordrende å avslå andre som søker om motorferdsel for å ha tilsyn med sine bygningsverdier i fjellet, selv om de ikke bruker bygningene i knyttet til tilsyn, sanking og slipp av sauer på utmarksbeite. Også bygninger som brukes til fritidsformål har økonomiske verdier for eier. Det å åpne for motorferdsel med formål om å ha tilsyn med bygninger som utgjør verdier for den enkelte, kan medføre mange tilsvarende søknader om motorisert ferdsel for dette formålet, og forventning om å få en dispensasjon ut fra et likebehandlingsprinsipp. En slik praksis vil føre til økt motorisert ferdsel i landskapsvernområdet etter nasjonalparkstyret sin vurdering.

Det er mange bygninger i Knutshø landskapsvernområde. Både setre som nyttes i forbindelse med landbruksdrift, og buer/hytter/setre som i stor grad brukes til fritidsformål. Det å åpne for motorferdsel med formål om å ha tilsyn med bygninger, kan medføre mange tilsvarende søknader om motorisert ferdsel for dette formålet. En slik praksis vil kunne føre til økt motorisert ferdsel i landskapsvernområdet. Nasjonalparkstyret har gitt dispensasjoner for tilsyn med bygninger på setre der bygningene brukes til dyr, for eksempel melking, og ikke kun som personopphold i forbindelse med lausfebeiting. I disse sakene er det lagt vekt på at bygninger og utstyr må være i orden for at denne type landbruksdrift skal kunne gjennomføres. Ved lausfebeiting mener vi at behovet for tilsyn med bygninger ikke er like tungtveiende og kan utføres uten at det gis dispensasjon til egne snøskuter turer for dette formål.

Formålet med opprettelsen av Knutshø landskapsvernområde er å ta vare på et sammenhengende høgfjellsområde med leveområdene til villreinen i Knutshø, og et særpregede natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, dyreliv, landskapsformer og kulturmiljø. Det er derfor ønskelig å opprettholde den seterdriften som er der, men det er også et mål å ivareta leveområdene til villreinen i Knutshø.

For saker som vurderes etter naturmangfoldlovens § 48 har vi forstått at lista skal ligge høyt. Skjønn og instruks fra overordnede myndigheter spiller inn i saker som behandles etter

naturmangfoldlovens § 48. I foreliggende sak er særskilt Stortingsmeldinga «Ein forbetra tilstand for villrein» og tiltaksplaner for villreinen i Knutshø som Regjeringa la frem i 2025 relevante.

Den samla belastningen for villreinen i Knutshø grunnet veger, ferdsel og vannkraft er stor. Menneskelig ferdsel både motorisert og ikke-motorisert er en sentral påvirkningsfaktor for Tiltaksplanen for Knutshø villreinområde som regjeringa la frem i september 2025, legger til grunn at motorferdselen i villreinområdet skal reduseres og tilpasses for å ivareta leveområdene til villreinen. Tilstanden for villreinen i Knutshøområdet er alvorlig og villreinområdet har fått status «ikke godkjent» i kvalitetsnormen. Dette bør tilsi at en utviser større aktsomhet med å åpne opp for mer aktiviteter enn det som følger av de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i verneforskriften.

På bakgrunn av målet om å redusere den samla motoriserte ferdselen i Knutshø villreinområde vurderer nasjonalparkstyret at søknad om motorferdsel på snødekt mark 4 turer for å ha tilsyn med seterbygninger må avslås. I den skjønsmessige vurderinga er det lagt vekt på den samla belastninga for villreinen i Knutshø er stor og at seterbygningene ikke er i bruk av beitedyra. Videre vurderer nasjonalparkstyret at tilsyn med bygningene på setra kan skje når vegen er åpen eller i forbindelse med nyttetransport på snødekt mark.

Oppsummert

Omsøkt motorferdsel på inntil 4 turer kan isolert sett vurderes å gi liten negativ virkning for verneverdiene og verneformålet. Det at vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt, gir ikke krav på å få dispensasjon. Bestemmelsen er en kan-bestemmelse, som innebærer at det skal foretas en konkret vurdering av om det skal gis en dispensasjon dersom vilkårene er oppfylt.

Den samla belastningen for villreinen i Knutshø grunnet veger, ferdsel og vannkraft er stor. Motorferdselen i villreinområde er betydelig året rundt og er en sentral påvirkningsfaktor for villreinens arealbruk. Det ligger tydelige føringer fra Regjeringa gjennom tiltaksplaner for villreinen i Knutshø villreinområde om at motorferdsel skal reduseres og tilpasses for å ivareta villreines behov. Å gi dispensasjon til omsøkt formål vil ut fra et likebehandlingsprinsipp gi forventninger om at søknader med formål om å ha tilsyn med bygninger vil innvilges. En slik praksis vil kunne føre til økt motorisert ferdsel i landskapsvernområdet.

Nasjonalparkforvalter tilrår på denne bakgrunn at søknaden om motorferdsel på snødekt mark for å ha tilsyn med bygninger avslås. Naturmangfoldlovens §§ 11-12 vurderes derfor ikke som relevant.

ERIK GISSINGER
Mælesvollvegen 23
7344 OPPDAL

Trondheim, 03.07.2026

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/16554

Saksbehandler:
Marit Doseth

Vedtak i klagesak om bruk av snøskuter for tilsyn med seterbuer i Knutshø landskapsvernområde

Vi viser til klagen på Dovrefjell nasjonalparkstyre sitt vedtak 06.11.2025. Klagesaken ble oversendt fra nasjonalparkstyret 10.12.2025.

Vedtak

Miljødirektoratet opphever Dovrefjell nasjonalparkstyre sitt vedtak og sender saken tilbake til ny behandling etter forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Det fremgår ikke av nasjonalparkstyret sitt vedtak hvorfor retningslinjen i forvaltningsplanen om motorferdsel for tilsyn med setrer er fraveket. Begrunnelsen som er gitt er derfor mangelfull, jf. forvaltningsloven § 25.

Bakgrunn for saken

Erik Gissinger søkte 02.10.2025 om tillatelse til to turer med to snøskutere til Unndalsvegen 983 og 985 i Knutshø landskapsvernområde i perioden 2026-2030. Det søkes om dispensasjon til motorferdsel i forbindelse med tilsyn av gårdens seterbebyggelse. Setrene brukes når sauene er på beite.

Dovrefjell nasjonalparkstyre avslo søknaden ved delegert myndighet 06.11.2025 jf. naturmangfoldloven § 48 første ledd. Det ble etter en samlet vurdering lagt mer vekt på hensynet til villreinen og dens behov for å kunne ta i bruk sine funksjonsområder, enn klagers behov for motorferdsel i forbindelse med tilsyn. Det ble vist til retningslinjene i forvaltningsplanen og til den nylig vedtatte tiltaksplanen for villrein.

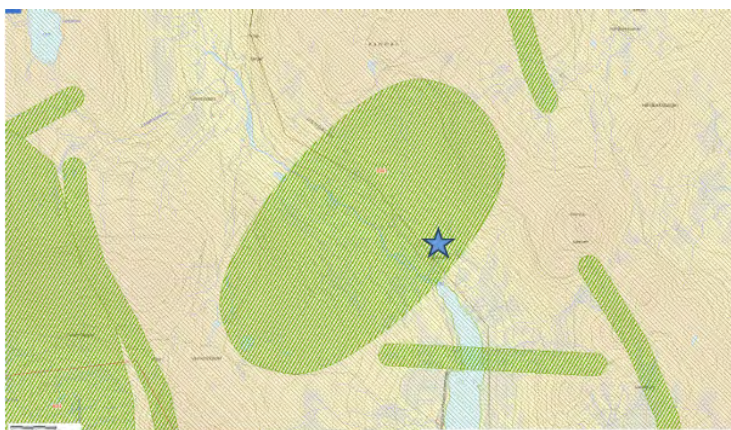

Fig. 1: Kartutsnitt som viser setrenes ca beliggenhet ved Unndalsvegen med blå stjerne.
Brun skravur indikerer kalvingsområde for villrein, grønn skravur viser trekkveg.

Klagers argumenter

Erik Gissing er påklaget nasjonalparkstyrets vedtak i brev datert 14.11.2025.

I klagen anførte han at han som husdyrbonde er avhengig av å komme seg hjem igjen fra setra i løpet av samme dag, for å utføre fjøsstell og ivareta dyrevelferden. Den tre mil lange turen til setra ønskes derfor å kunne gjennomføres så raskt som mulig. Setra er uten telefonforbindelse og det ønskes å kunne kjøres med to snøskutere for å ivareta sikkerheten. Manglende tilsyn med seterbebyggelsen kan medføre store tap for gården. Det vises til at tilsvarende søknad ble innvilget i 2021.

Etter forespørsel fra nasjonalparkforvalter ga Erik Gissing i e-post datert 24.11.2025 flere opplysninger om seterdriften. Det ble blant annet opplyst at det er sannsynlig at også storfe (ungdyr) i fremtiden vil benytte beiteområdet.

Dovrefjell nasjonalparkstyre sine merknader

Nasjonalparkstyret behandlet klagen 05.12.2025.

Styret viste til at det kun er søkt om motorferdsel i forbindelse med tilsyn av seterbygninger, noe som ikke var tilfelle i 2021, da søknaden også gjaldt frakt av ved. Retningslinjen i forvaltningsplanen er at det for områder med bilveg kan gis dispensasjon til to turer med snøskuter for frakt av brensel, varer, proviant og materialer.

Det ble presisert at antall innvilgede turer disponeres som tiltakshaver selv ønsker. Dersom det er innvilget flere turer, kan flere skutere kjøres sammen for å ivareta sikkerheten. Antall skutere tilsvarer antall turer, slik at bruk av to skutere er to turer osv.

Styret mente at en tillatelse vil kunne utvide rammen for vernevedtaket og legge grunnlag for økt motorferdsel i verneområdet. Det er et stort antall bygninger i landskapsvernområdet.

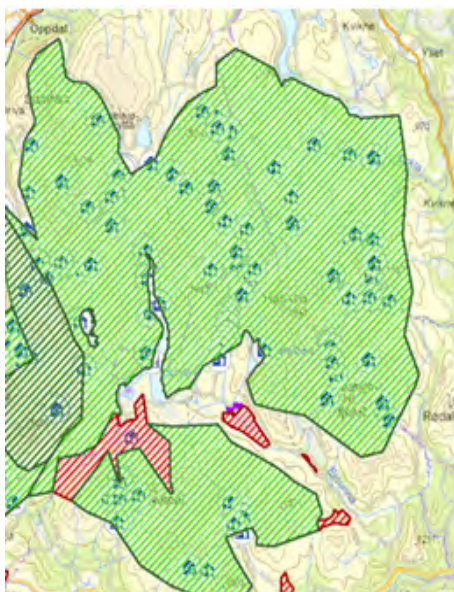

Fig 2: Kartutsnitt som viser Knutshø LVO i lysegrønn skravur, og registererte tekniske installasjoner (blå hus).

Det ble vist til at verneformålet for Knutshø landskapsvernområde både er å ta vare på et leveområde for villreinen og et kulturlandskap med tilhørende planteliv, dyreliv, landskapsformer og kulturmiljø. Den samlede belastningen for villreinen i Knutshø er stor, og tilstanden er alvorlig. Motorferdselen utgjør en betydelig belastning på villreinens arealbruk og trekkadferd, og tiltaksplanen for Knutshø villreinområde legger opp til redusert motorferdselen i villreinområdet og en streng dispensasjonspraksis.

Styret fant ikke grunnlag for å endre sitt tidligere vedtak og saken ble sendt til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Reglene som gjelder for dette verneområdet

Knutshø landskapsvernområde ble vernet ved Kronprinsreg.res. 3. mai 2002 og forskrift om verneplan for Dovrefjell, vedlegg 2, vern av Knutshø landskapsvernområde, Oppdal, Tynset, Folldal og Dovre kommuner, Sør-Trøndelag, Hedmark og Oppland (verneforskriften) ble vedtatt.

Formålet med Knutshø landskapsvernområde er å ta vare på et sammenhengende høgfjellsområde med leveområdene til villreinen i Knutshø, og et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, dyreliv, landskapsformer og kulturmiljø, jf. verneforskriften § 2.

Motorisert ferdsel til lands og til vanns og landing med luftfartøy er forbudt, jf. § 3 pkt. 5.1.

Forvaltningsmyndigheten kan etter verneforskriften § 3 pkt. 5.3 bokstav c) gi tillatelse til luft- og snøskutertransport av brensel, materialer, utstyr og proviant til setrer, buer og hytter. Bestemmelsen omfatter ikke motorferdsel som utelukkende består i tilsyn med bebyggelse.

Konkret vurdering

Søknaden må derfor behandles etter naturmangfoldlovens § 48 første ledd, første alternativ. Vilåårene for å gi dispensasjon etter denne bestemmelsen er at tiltaket ikke strider mot verneformålet og ikke har nevneverdig påvirkning på verneverdiene.

Ifølge nasjonalparkstyret har denne brukssonen ikke særskilte retningslinjer i forvaltningsplanen. Miljødirektoratet kan ikke se at dette er riktig. Forvaltningsplan for Dovrefjell-Sunndalsfjella og verneområdene rundt er fra 8. februar 2006 og har på side 83 under pkt. 6.6.2 felles retningslinjer for motorferdsel. Under overskriften "Sonering" punkt b) "brukssoner" står det at det til private hytter og buer og ved fritidsbruk og *tilsyn av setrer* kan gis dispensasjon til inntil 5 turer pr. år når transport på barmark ikke er mulig. Når kjøring på barmark er mulig, og tillates, gis inntil to turer med snøskuter. Det gis ingen henvisning til hvilken eller hvilke bestemmelser i verneforskriften disse retningslinjene refererer seg til.

Tabell 8 i forvaltningsplanen (side 47) gir en oversikt over teiger med brukssoner. Tabellen viser at Unndalen ligger i en brukssone.

Utfrag fra tabell 8

18	Grøvudalen – Geitådalen	Åmotan-Grøvudalen	I tiden fra påske og fram til 1.6. skal det ikke gis tillatelser til motorferdsel eller andre søknadspåltige aktiviteter som kan være negative i forhold til villreinkalvingen. Aktiviteter hjemlet i verneforskriften bør begrenses tilsvarende
19	Lindalen – Dindalen	Åmotan – Grøvudalen	
20	Åmotsdalen	Åmotsdalen	
21	Veslorkelsjøen	Knutshø	I tiden fra påske og fram til 1.6. skal det ikke gis tillatelser til motorferdsel eller andre søknadspåltige aktiviteter som kan være negative i forhold til villreinkalvingen. Aktiviteter hjemlet i verneforskriften bør begrenses tilsvarende
23	Orkelsjøen – Hånnåbekksetra	Knutshø	
25	Unndalen	Knutshø	

Det gis vanligvis ikke retningslinjer i forvaltningsplanen for bruk av naturmangfoldloven § 48 første ledd siden denne bestemmelsen er skjønnsmessig og det beror på en konkret vurdering i den enkelte sak om bestemmelsen kommer til anvendelse. Men det finnes eksempler på føringer om for eksempel maksimalt antall transportturer for bevegelseshemmede i forvaltningsplaner. Slike føringer er ikke selvstendige rettsregler, men de bidrar til en ensartet og forutsigbar dispensasjonspraksis innenfor rammene av § 48. Dette viser at forvaltningsplanene ikke bare beskriver verneverdier, men også er ment å veilede skjønnsutøvelsen ved anvendelsen av dispensasjonshjemler.

Vekten av en forvaltningsplan vil normalt avhenge av hvor oppdatert den er. En nyere plan vil ofte gi det beste uttrykket for forvaltningsmyndighetens vurdering av verneverdiene, brukspresset og hensiktsmessig dispensasjonspraksis, mens eldre planer kan ha redusert vekt dersom kunnskapsgrunnlaget eller forvaltningsforutsetningene har endret seg. Dette gjelder særlig i villreinområder, der forskning de senere årene har gitt økt kunnskap om betydningen av forstyrrelser og samlet belastning for villreins arealbruk. En ny forvaltningsplan vil derfor kunne gi et mer dekkende uttrykk for hvilke aktiviteter som er forenlige med verneformålet og hvilke aktiviteter som kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Nasjonalparkstyret har behandlet søknaden etter naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ. Søknaden avslås, men det gis ingen begrunnelse for hvorfor forvaltningsplanens retningslinjene fravikes på dette punkt, samtidig som andre deler av forvaltningsplanen brukes som del av begrunnelsen.

Forvaltningsloven § 25 gjelder innholdet i begrunnelsen for enkeltvedtak. Bestemmelsen krever i hovedsak at begrunnelsen skal vise til de reglene vedtaket bygger på. Videre skal begrunnelsen gjengi eller beskrive de faktiske forholdene som vedtaket bygger på og forklare hvilke hensyn som er vektlagt ved skjønnsutøvelsen, når vedtaket bygger på forvaltningsmessig skjønn.

Formålet er at parten skal kunne forstå hvorfor vedtaket fikk det aktuelle utfallet og kunne vurdere om det er grunnlag for å klage. I praksis betyr dette at en begrunnelse ikke bare kan konstatere resultatet; den må også forklare hvilke fakta som er lagt til grunn, hvilke regler som er anvendt og hvordan forvaltningen har vurdert saken.

Begrunnelsen nasjonalparkstyret har gitt er derfor etter vår vurdering mangelfull jf. forvaltningsloven § 25. Saken sendes derfor tilbake til nasjonalparkstyret for ny behandling.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
fung. avdelingsdirektør

Tone Lise Alstad Eid
Seksjonsleder

Kopi til:
STATSFORVALTEREN I INNLANDET Postboks 987 2604 LILLEHAMMER

Arkivsaksnummer: 2025/11247-4

Saksbehandler: Eirin Berge

Dato: 26.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	38/2025	05.12.2025

Knutshø LVO - forberedende klagebehandling - motorferdsel tilsyn av seterbuer - Unndalsvegen 983 og 985 - Erik Gissinger

Innstilling fra forvalter

Med hjemmel i forvaltningsloven § 33 opprettholder Dovrefjell nasjonalparkstyre delegert vedtak datert 6.11.2025 om avslag på søknad om motorisert ferdsel, 4 turer, med formål å ha tilsyn med bygninger på setra, Unndalsvegen 983 og 985.

Med den situasjonen som er for villreinen i Knutshø er det viktig å benytte seg av det regelverket som er gitt for å ivareta leveområdene, og at det gjøres grundige vurderinger om en skal fravike disse. Nasjonalparkstyret mener innholdet i klagen er vurdert og at det ikke er forelagt nye momenter som gir grunnlag for å omgjøre vedtak om avslag.

Klagen sendes over til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

--- slutt på innstilling ---

Saksprotokoll i Dovrefjell nasjonalparkstyre - 05.12.2025

Behandling

Enstemmig som innstilt.

Vedtak

Med hjemmel i forvaltningsloven § 33 opprettholder Dovrefjell nasjonalparkstyre delegert vedtak datert 6.11.2025 om avslag på søknad om motorisert ferdsel, 4 turer, med formål å ha tilsyn med bygninger på setra, Unndalsvegen 983 og 985.

Med den situasjonen som er for villreinen i Knutshø er det viktig å benytte seg av det regelverket som er gitt for å ivareta leveområdene, og at det gjøres grundige vurderinger om en skal fravike disse. Nasjonalparkstyret mener innholdet i klagen er vurdert og at det ikke er forelagt nye momenter som gir grunnlag for å omgjøre vedtak om avslag.

Klagen sendes over til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Delegert sak - avslag - Knutshø LVO - snødekt mark - tilsyn av seterbuer - Unndalsvegen 983 og 985 - Erik Gissingner
- 2 Epost utveksling Gissingner
- 3 Klage snøscooterløyve 2025.docx

Saksopplysninger

Oppdal kommune oversendte den 15.10.2025 søknad fra Erik Gissingner om motorferdsel i Knutshø landskapsvernområde. Formålet med motorferdselen var tilsyn av seterbuer som brukes aktivt i forbindelse med sauedrift om sommeren. Det ble søkt om 4 turer per år i perioden 2026-2030, dvs 2 turer med 2 snøskutere. Behovet for 2 turer med 2 snøskuteretere var begrunnet med sikkerhet i forbindelse med melkeproduksjon hjemme. Transporten skulle følge traséen Orkelsjøen – Unndalen.

I delegert vedtak datert 6.11.2025 ble det gitt avslag på omsøkt motorferdsel med formål om å ha tilsyn med bygninger på setra.

Det er dette vedtaket som er påklaget i brev datert 14.11.2025, oversendt pr epost.

Klager skriver:

- Setra er ingen fritidsbolig men brukes til å utføre aktiv sauehold
- Årsaken til at det er søkt 2 turer med 2 skutere (altså 4 turer) er begrunnet med behovet for å komme hjem igjen til melkekyr, ungdyr og sauer for å utføre fjøsstell og ivareta dyrevelferden.
- Med setras beliggenhet 3 mil inne i fjellet uten telefondekning handler 2 turer med 2 skutere om sikkerhet.

- Setra er bygd opp og vedlikholdt over flere generasjoner som et ledd i et driftsopplegg for å drive et aktivt landbruk
- Det er snakk om store verdier og for å ta vare på 5 bygninger er det nødvendig at det blir fulgt opp om vinteren (for å redusere skadeomfanget hvis det skulle skje noen, i forhold til forsikringer etc.)
- En tilsvarende søknad ble innvilget av nasjonalparkstyre (delegert vedtak) 2021, og da var begrunnelsen at det var unødvendig å frakte ved med snøskuter til seter som har bilveg, og 2 turer med 2 skutere ble gitt av hensyn til sikkerhet.
- Klager ønsker at det ses på saken på nytt, og håper på et positivt svar

På forespørsel fra nasjonalparkforvalter har klager spesifisert bruken av setra i epost datert 24.11.2025:

«Setra brukes per i dag hovedsakelig til saueholdet. Det vil si at den brukes når det skal slippes sau, tilsyn gjennom sommeren og ikke minst under sankinga om høsten.

Det er noen år siden det har vært storfe der. Men jeg ser nå at dette kan bli aktuelt igjen etter som jeg har økt produksjon (bygget melkekufjøs/storfe fjøs) og trenger derfor mer beitegrunnlag. Melking er nok ikke aktuelt så langt til fjells, men ungdyrbeiting er det stor sannsynlighet for at det kan bli igjen. Moderne teknologi (f.eks. Nofence) gjør dette svært aktuelt.

Sier det igjen, setra er i mitt eie ingen fritidseiendom. Den brukes kun i landbruksammenheng og er en viktig brikke i gårdsdrifta».

Hjemmelsgrunnlag

Styrets vedtekter av 19.1.2024

6. Nasjonalpark-/verneområdestyret oppgaver

6.2 Forberedende klagesaksbehandling

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal behandle klager på sine vedtak som forberedende klageinstans etter forvaltningslovens bestemmelser. Nasjonalpark-/verneområdestyret skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Dersom nasjonalpark-/verneområdestyret ikke finner grunn til å endre vedtaket som følge av klagen, skal saken oversendes klageinstansen.

Miljødirektoratet er klageinstans for vedtakene som fattes av styret, eller av forvalter og arbeidsutvalg på vegne av nasjonalpark-/verneområdestyret. Når det klages på vedtak truffet av nasjonalpark-/verneområdestyret, må forberedende klagebehandling skje i nasjonalpark-/verneområdestyret før saken eventuelt endes over til Miljødirektoratet som klageinstans.

Også for vedtak truffet av arbeidsutvalget eller forvalter etter delegert myndighet, skal forberedende klagebehandling skje i nasjonalpark-/verneområdestyret. Ved oversendelse av klagen til Miljødirektoratet skal nasjonalpark-/verneområdestyret fremstille saken på en oversiktlig måte og tilrettelegge grunnlaget for klageinstansens behandling. Kopi av alle sakens dokumenter skal vedlegges (kronologisk). Dersom forvalters innstilling fraviker nasjonalpark-/verneområdestyrets vedtak, skal dette fremgå av saksfremstillingen og møteprotokollen.

Forvaltningsloven

§ 28 (vedtak som kan påklages, klageinstans)

Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken til det forvaltningsorgan (klageinstansen) som er nærmest overordnet det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket (underinstansen).

(...)

§ 29 (klagefrist)

Fristen for å klage er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Skjer underretningen ved offentlig kunngjøring, begynner klagefristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort.

§ 31 (oversetting av klagefrist)

Bestemmelsen sier at klagen kan tas under behandling selv om klagefristen er oversittet dersom:

a) parten eller hans fullmektig ikke kan lastes for å ha oversittet fristen eller for å ha drøyd med klage etterpå, eller

b) det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd

§33 (saksforberedelsen i klagesak)

(...)

Underinstansen skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger, skal underinstansen avvise saken, jfr. dog § 31.

Presedens

I mange dispensasjonssaker vil det ofte være en problemstilling at tiltaket eller aktiviteten isolert sett ikke er særlig problematisk, men at samlet effekt av flere tilsvarende tiltak/aktiviteter vil redusere verneverdiene. Også ved enkeltsaker som gjelder små tiltak eller forbigående forstyrrelser, er det relevant å se hen til presedensvirkningene ved at andre kan få dispensasjon til tilsvarende tiltak. Dette følger ikke minst av kravene til likebehandling. Presedensvirkninger avhenger for det første av sannsynligheten for at andre vil søke om dispensasjon til tilsvarende tiltak og for det andre av konsekvensene for verneverdiene og verneformålet av at det blir gitt dispensasjon til tilsvarende tiltak eller aktivitet.

Vurdering

Klager er tiltakshaver/søker i den aktuelle saken og er dermed part med rettslig klageinteresse i saken. Klagen er rettidig mottatt innen klagefristen på 3 uker.

Klager viser til ulike forhold i sin klage. Disse kommenteres under.

Hjemmelsgrunnlag i saken og tidligere vedtak fra 2021

Utgangspunktet er at motorferdsel i landskapsvernområdet er forbudt. Verneforskriften har unntak fra forbudet for motorferdsel på veger og motorferdsel til enkelte formål (herunder motorferdsel på traktorveier/kjørespor som er angitt i forvaltningsplanen i forbindelse med jordbruksvirksomhet og tillatt hogst, motorferdsel på vinterføre i forbindelse med tillatt hogst, motorisert ferdsl i forbindelse med militær operativ virksomhet, politi-, rednings-, brannvern-, oppsyns- og forvaltningsoppgaver).

Utover dette kan motorferdsel tillates etter søknad for visse formål som er i de spesifiserte dispensasjonsbestemmelser gitt i verneforskriften. Restriksjonsnivå og hjemler for motorferdsel kan variere mellom ulike verneområder. I Knutshø landskapsvernområde gir forskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser i § 3 punkt 5.3 bokstav c forvaltningsmyndigheten mulighet til å gi tillatelse til *«luft og snøscootertransport av brensel, materialer, utstyr og proviant til setre, buer og hytter»*.

Det er i verneforskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser ikke anledning til å gi tillatelse til motorisert ferdsl i forbindelse med *tilsyn* av bygninger. En slik søknad må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 om unntak fra vernevedtak.

En slik forståelse er avklart med jurist i Miljødirektoratet (epost datert 24.10.2025 i forbindelse med en annen søknad om motorferdsel for å ha tilsyn med bygninger).

Sekretariatet vurderte videre søknaden å være av en slik art at den kunne behandles delegert ettersom forvaltningsplanen er tydelig på at den generelle dispensasjonsbestemmelsen i liten grad skal nyttes til å gi tillatelser til motorferdsel.

Vedtaket klager viser til gjort i 2021 (4.2.2021) er basert på søknad fra Erik Gissinger datert 29.10.2020 hvor det opplyses om at det skal *transporteres ved og gjøres tilsyn*. I saksvurderinga i vedtaket i 2021 står det:

«Dovrefjell nasjonalparkstyre har hjemmel i verneforskriften for Knutshø landskapsvernområde, til å gi Erik Gissinger tillatelse til transport av ved m.m. med snøskuter til setra på Storvollen i Unndalen, jf. § 3, pkt. 5.3 c.

Det er unødvendig å frakte ved med snøskuter til seter som det går bilvei til om sommeren, men det kan være rasjonelt å ta med seg ved når en skal ha tilsyn med setra.

Transport med 2 snøskutere samtidig regnes som to turer (tur-retur). Hensynet til sikkerhet er viktig i fjellet, og det kan derfor gis tillatelse til 2 turer (tur-retur) med 2 snøskutere, dvs. 4 turer (tur-retur) til sammen.»

I søknad fra Erik Gissinger datert 2.10.2025 er det kun søkt om motorisert ferdsl for å ha tilsyn med bygninger (seterhus). Derfor er søknaden behandlet etter naturmangfoldlovens § 48.

I kommunikasjon med Erik Gissinger er dette forklart, og det er også pekt på muligheten til å søke om tillatelse til motorisert ferdsl for transport av brensel, varer, proviant og materialer, og at han kan regne med å få inntil 2 turer slik forvaltningsplanens retningslinjer tilsier. Unndalsvegen 983 og 985 har atkomst med bilveg (Unndalsvegen) i barmarksperioden.

Antall turer

Klager mener at det er helt nødvendig av sikkerhetsmessige grunner å kjøre 2 skutere pr tur. Nasjonalparkforvalter er kjent med at dette er en gjengs vurdering som gjøres av flere som ferdes i fjellet med skuter, og mener at det å kjøre 2 skutere samtidig av slike årsaker er velbegrunnet. I en tillatelse som gis til motorisert ferdsel kan tiltakshaver selv velge hvordan turene skal gjennomføres. Tillatelse til motorisert ferdsel på inntil 2 turer (tur/retur startpunkt til bestemmelsessted) gir ingen føringer på om det kjøres 2 turer med 1 skuter eller 1 tur med 2 skutere. At den motoriserte ferdselen gjennomføres samtidig og samles i tid kan være en fordel for både villrein og hekkende rovfugl. Likevel ble det vurdert at å eventuelt gi dispensasjon til dobbelt så mange transporter enn det forvaltningsplanen legger opp til for et formål som ikke er en del av de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene ville utvide rammen for vernevedtaket og legge grunnlag for økt motorisert ferdsel i verneområdet grunnet presedens.

Motorisert ferdsel, landbruksnæring og presedens

Klager viser til at bygningene det er søkt om motorisert ferdsel for å ha tilsyn med brukes i forbindelse med slipp, sanking og tilsyn av sauer på utmarksbeite om sommeren og er en viktig brikke i drifta. For å ivareta bygningsmassen må den også følges opp gjennom vinteren, og det vises til reduksjon av ev. skadeomfang knyttet til forsikring.

At bygningsmassen på setra er viktig til opphold og overnatting i forbindelse med slipp, sanking og tilsyn av sau på utmarksbeite trekkes ikke i tvil. At de godt vedlikholdte bygningene på setra (se bilder) i seg selv også har en økonomisk verdi som bygningsmasse er også helt på det rene.

Fig 1: Bilder fra arkivet av bygninger på Storvollen (Unndalsvegen 983 og 985)

Det er mange bygninger i Knutshø landskapsvernområde. Både setre som nyttes i forbindelse med landbruksdrift og buer/hytter/setre som i stor grad brukes til fritidsformål. Kartet under indikerer omfanget av bygninger bare i Knutshø landskapsvernområde. Også i nasjonalparken og i andre landskapsvernområder som nasjonalparstyret er forvaltningsmyndighet for, er det mange bygninger.

Det å åpne for motorferdsel med formål om å ha tilsyn med bygninger som utgjør verdier for den enkelte, kan medføre mange tilsvarende søknader om motorisert ferdsel for dette formålet. En slik praksis vil føre til økt motorisert ferdsel i landskapsvernområdet.

Bygningene i Unndalsvegen 983 og 985 nyttes ikke av dyra som slippes i utmarka. Ut fra prinsippet om likhet vil det være utfordrende å avslå andre som søker om motorferdsel for å ha tilsyn med sine bygningsverdier i fjellet, selv om de ikke bruker bygningene i knyttet til tilsyn, sanking og slipp av sauer på utmarksbeite. Også bygninger som brukes til fritidsformål har økonomiske verdier for eier. En seter, selv om den ikke pr i dag er knyttet til en landbrukseiendom i aktiv drift, vurderes å være av verdi for landbrukseiendommen ved salg eller generasjonsovertakelse.

Bare høsten 2025 har sekretariatet mottatt søknader i Knutshø landskapsvernområde der 3 søkere kun søker om motorferdsel i forbindelse med tilsyn av bygninger og 2 søknader der det i tillegg til tilsyn er søkt om transport av brensel og materialer.

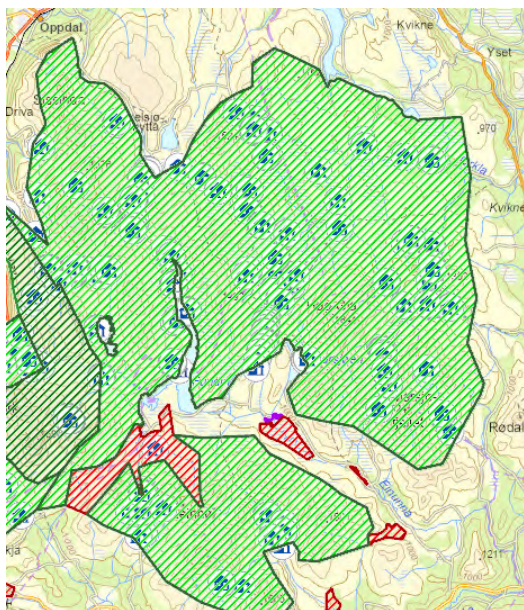

Fig 2: Kartutsnitt som viser Knutshø LVO i lysegrønn skravur, og registrerte tekniske installasjoner i hovedsak bygninger (blå hus).

Formålet med opprettelsen av Knutshø landskapsvernordning er å ta vare på et sammenhengende høgfjellsområde med leveområdene til villreinen i Knutshø, og et særpregede natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, dyreliv, landskapsformer og kulturmiljø. Det er derfor ønskelig å opprettholde den seterdriften som er der, men det er også et mål å ivareta leveområdene til villreinen i Knutshø.

Den samla belastningen for villreinen i Knutshø grunnet veger, ferdsel og vannkraft er stor. Menneskelig ferdsel både motorisert og ikke-motorisert er en sentral påvirkningsfaktor for villreinen, og gjør det utfordrende for reinen å flytte seg fritt innenfor villreinområdet. Motorferdsel er en faktor som kan forstyrre villreinen og utgjør i sum en betydelig belastning på villreinens arealbruk og trekk-adferd. Tiltaksplanen for Knutshø villreinområde som regjeringa la frem i september 2025, legger til grunn at motorferdselen i villreinområdet skal reduseres og tilpasses.

Tilstanden for villreinen i Knutshøområdet er alvorlig og villreinområdet har fått status «ikke godkjent» i kvalitetsnormen. Dette bør tilsi at en utviser større aktsomhet med å åpne opp for mer aktiviteter enn det som følger av verneforskriften.

Konklusjon

Nasjonalparkforvalter understreker viktigheten av å benytte det regelverket som er vedtatt av hensyn til villreinen (blant annet), og at det blir gjort grundige vurderinger av om det bør gjøres unntak fra bestemmelser som skal ivareta leveområdene til reinen. Situasjonen for villreinen i Knutshø er alvorlig, og det blir da særlig viktig å se på alle element som kan øke den samla belastninga, selv om aktivitetene hver for seg ikke blir vurdert å gi innvirkning.

På denne bakgrunn tilrås at det delegerte vedtaket datert 6.11.2025 om avslag på 4 turer med snøskuter (motorisert ferdsel) for å ha tilsyn med bygninger opprettholdes, og at klagen sendes over til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Til Miljødirektoratet.

Sak.nr. 2025/11247

Jeg har fått avslag på min søknad om å kjøre 2 turer med 2 snøscootere. Behovet er å kunne utføre tilsyn av setra vår i vinterhalvåret.

Setra er INGEN fritidsbolig. Den brukes til å utføre aktivt sauehold. Grunnen til at jeg må kjøre med 2 snøscootere er at jeg er fulltidsbonde med 42 melkekyr, 50 ungdyr og 82 vinterfora sauer. Jeg er derfor HELT avhengig av å komme meg hjem igjen samme dag for å utføre fjøsstell og ivareta dyrevelferden. Setra ligger 3 mil inn i fjellet og er uten tlf. dekning. Så dette handler kort og godt om sikkerhet.

Ett avslag på dette ser jeg på som svært krenkende. Her er det ei seter som er bygd opp og godt vedlikeholdt over flere generasjoner som ett ledd i et driftsopplegg for å drive ett aktivt landbruk. Det er snakk om store verdier.

For å kunne ta vare på dette anlegget (5 hus) er det nødvendig at det også blir fulgt opp om vinteren. (for å redusere skadeomfanget hvis det skulle skje noe, i forhold til forsikringer etc.)

Paradokset i denne saken er at jeg fikk innvilget dette med hjemmel i det samme lovverket i 2021.

Vurderingen som da ble gjort (sak nr. 065-2021) er som følger:

«Det er unødvendig å frakte ved med snøskuter til seter som det går bilvei til om sommeren, men det kan være rasjonelt å ta med seg ved når en skal ha tilsyn med setra. Transport med 2 snøskutere samtidig regnes som 2 turer (tur – retur). Hensynet til sikkerhet er viktig i fjellet, og det kan derfor gis tillatelse til 2 turer (tur- retur) med 2 snøskutere, dvs. 4 turer(tur-retur) til sammen.»

I denne vurderingen er faktisk sikkerheten satt først!

Jeg ønsker at dere ser på saken på nytt og håper på ett positivt svar.

Oppdal 14. nov. 2025.

Mvh.
Erik Gissinger
erik.gissinger@oppdal.com
Tlf. 91873786

**Dovrefjell
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk villreinsenter nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 HJERKINN

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 61 26 62 09
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/dovrefjell>

Erik Gissingner
Mælesvollvegen 23
7344 Oppdal

Saksbehandler Eirin Berge

Vår ref. 2025/11247-2 432.2

Deres ref.

Dato 06.11.2025

Delegert sak- Knutshø LVO - avslag - snødekt mark - tilsyn av seterbuer - Unndalsvegen 983 og 985 - Erik Gissingner

Delegert vedtak

Erik Gissingner får avslag på søknad om dispensasjon til motorferdsel på snødekt mark, 4 turer med egen snøskuter for å ha tilsyn med bygninger på setra i Oppdal kommune, Knutshø landskapsvernområde (Unndalsbvegen 983 og 985).

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, 1.ledd, 1. alternativ. Etter en samlet vurdering er det lagt større vekt på hensynet til villreinen og dens behov for å kunne ta i bruk sine funksjonsområder, enn behovet for motorferdsel for tilsyn med bygningene på setra.

Forvaltningsplanens retningslinjer sier at den generelle dispensasjonsbestemmelsen i svært liten grad skal brukes for å gi tillatelse til motorisert ferdsel. Den nylig vedtatte tiltaksplanen for villreinen i Knutshø tilsier også at en skal være restriktiv med å legge opp til et økt omfang av motorisert ferdsel i villreinområdet.

Saksopplysninger

Erik Gissingner søker om å kjøre egen snøskuter til setre på Storrullen, Unndalsvegne 983 og 985. Formålet med kjøringen er tilsyn med setrene. Det søkes om 4 turer per år i perioden 2026-2030. Det er søkt om at også Ola og Edvard Gissingner kan kjøre. Transporten skal følge traséen Unndalen (trasé 4c jf. Oppdal kommune kart over godkjente soner og traséer for motorferdsel i utmark vinter). Søker har melkeproduksjon og lammekjøttproduksjon, og setra brukes i forbindelse med sauehold i sommersesongen.

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturresevat	Flåman
Landskapsvernområde	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområde	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

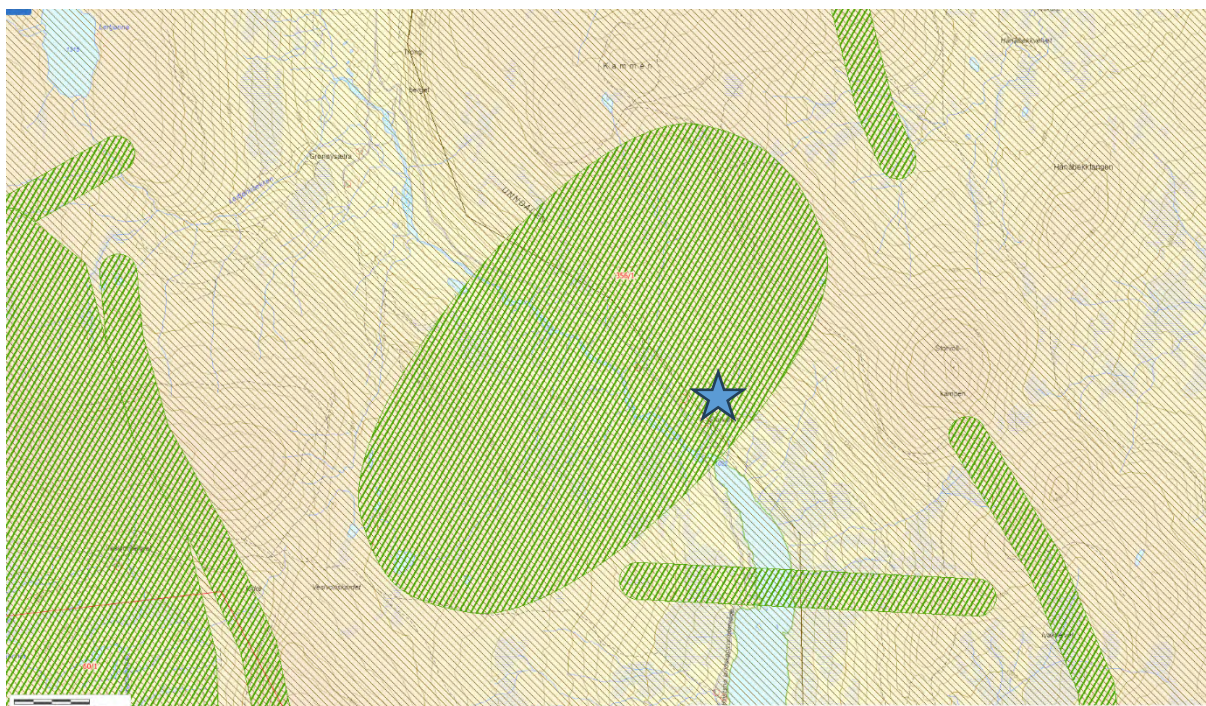

Fig. 1: Kartutsnitt som viser setrenes ca beliggenhet ved Unndalsvegen med blå stjerne.
Brun skravur indikerer kalvingsområde for villrein, grønn skravur viser trekkveg.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Dovrefjell nasjonalparkstyre har i møte 07.12.2015, sak nr. 74-2015 (arkivsak nr. 2015/7095), sist revidert 5.10.2022, delegert myndighet til forvalterne til å treffe vedtak i kurante enkeltsaker av reversibel karakter som ikke er av stor betydning for verneverdiene.

Dette gjelder i saker etter de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i forskriftene og etter naturmangfoldloven § 48 der:

- Det gjelder fornyelse av dispensasjon på tilnærmet samme vilkår eller standardvilkår gitt av styret og forutsetningene ellers er uendret.
- Det er entydig presedens eller retningslinjer fra styret eller arbeidsutvalget for saken.
- Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet

Alle delegerte vedtak skal refereres for styret.

Verneformål og verneforskrift

§ 2. Formål

Formålet med opprettelsen av Knutshø landskapsvernområde er å ta vare på et sammenhengende høgfjellsområde med leveområdene til villreinen i Knutshø, og et

særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, dyreliv, landskapsformer og kulturmiljø.

§ 3 Vernebestemmelser

5. *Motorisert ferdsel*
Motorisert ferdsel til lands
5.1 og til vanns og landing med
luftfartøy er forbudt

(...)

5.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- c. Luft- og snøscootertransport av brensel, materialer, utstyr og proviant til setrer, buer og hytter.

Forvaltningsplan

s.83-85

Generelt

Det framgår av § 3 i vernereglene for de enkelte områdene til hvilke formål motorferdsel er tillatt. Her framgår også til hvilke formål forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon. Det legges opp til at § 4 (Generelle unntaksbestemmelser) i svært liten grad skal benyttes for å gi tillatelse til motorisert ferdsel. Denne hjemmelen må kun benyttes i helt spesielle tilfeller. Økonomiske forhold skal heller ikke benyttes som grunnlag for å benytte denne bestemmelsen. Det vises for øvrig til rundskriv fra Direktoratet for naturforvaltning (Forvaltning av verneforskrifter) pkt. 6.4.

Forhold til sonering

Holdning til bruk av snøscooter nyanseres i forhold til sonering. Oppgitt antall turer er basistildeling over flere år. Ved spesielle behov i enkelte år kan det søkes om ekstra turer.

I brukssonen: Til private hytter og buer og ved fritidsbruk og tilsyn av setrer kan det gis dispensasjon til inntil 5 turer pr. år når transport på barmark ikke er mulig. Når kjøring på barmark er mulig, og tillates, gis inntil 2 turer med snøscooter. Kjøring til setre og hytter i brukssonen kan utføres av leiekjører eller eier

Flerårige dispensasjoner

For behov som er årvisse, gis dispensasjon normalt for 4 år.

Sluttdato for vintersesongen i alle områder: 20. april (evt. 3. påskedag om den faller seinere).

Vurdering

Søknaden gjelder motorferdsel på snødekt mark i forbindelse med tilsyn av bygninger på setra som ligger i brukssone «Unndalen» jf. forvaltningsplan. I denne brukssonen er det ingen særskilte retningslinjer i forvaltningsplanen. Motorferdsel på snødekt mark for å gjennomføre tilsyn med bygninger enten det er setre eller hytter, er ikke et formål som bestemmelsene i verneforskriften åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til. Søknaden må derfor behandles etter naturmangfoldlovens (NML) § 48 om unntak fra vernevedtak (erstatte § 4 i verneforskriften).

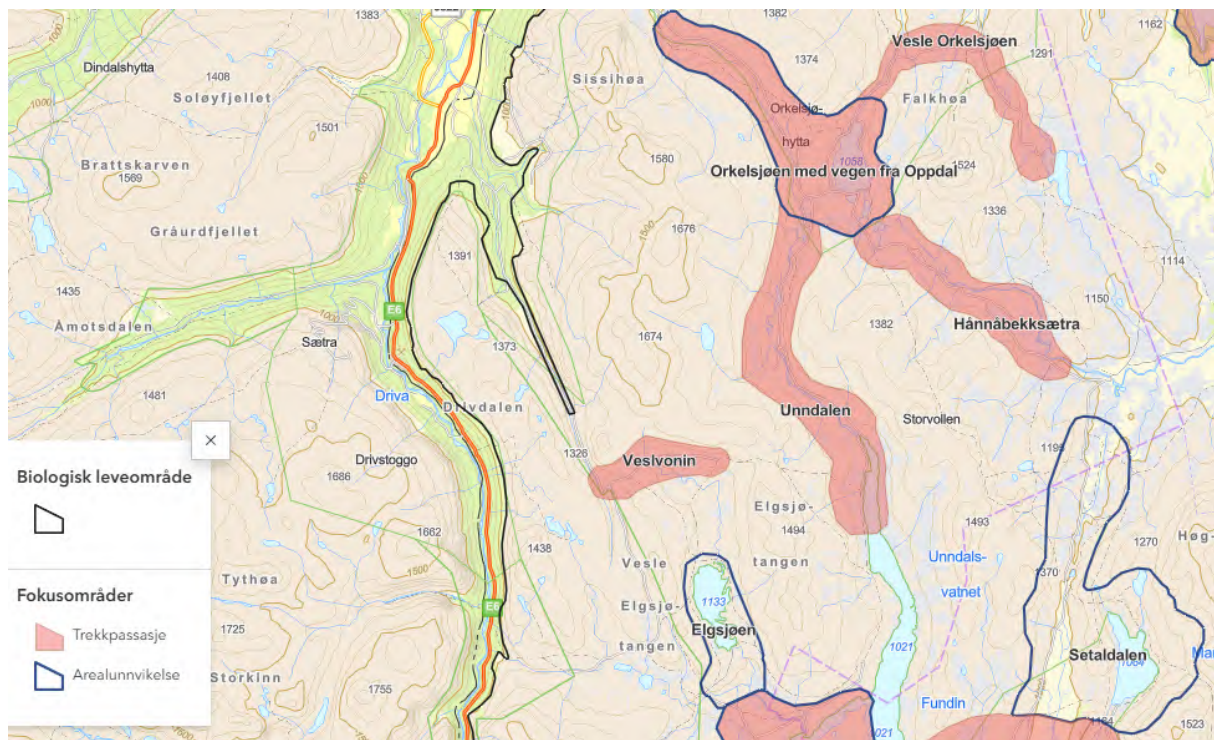
Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som *«ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig»*. Begge vilkår må være oppfylt. Dispensasjon må heller ikke gis om vilkåra er oppfylt. Dispensasjonsregelen i naturmangfoldlovens § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Kunnskapsgrunnlaget om området er godt, inkludert utfordringer knyttet til å ivareta leveområdet for villreinen, og kunnskap om andre naturverdier. Vi har rapport om sårbare fuglelokaliteter fra 2019 (Kistefos Skogtjenester, u.off), NINA rapport 1019 fra 2015 om villreinens arealbruk i Knutshø, kvalitetsnormen for villrein og forvaltningsplan. Føre-var prinsippet i naturmangfoldlovens § 9 legges ikke til grunn.

Unndalsvegen 983 og 985 ligger i villreinens kalvings- og trekkområder. Villreinen i Knutshø villreinområde ser ut til å ha utfordringer med å ta i bruk hele leveområdet sitt og dette er antatt å skyldes fysiske inngrep og ferdselsforstyrrelser. Den samla belastningen av forstyrrelser knyttet til motorferdsel, campingturisme, fotturisme, sykling i tillegg til vannkraftreguleringer som påvirker villreinens arealutnyttelse er stor - også innenfor landskapsvernområdet. Motorferdsel er en faktor som kan forstyrre villreinen og utgjør i sum en betydelig belastning på villreinens arealbruk og trekk-adferd.

Fokusområder omfatter områder hvor det er, eller man mistenker at det kan bli, utfordringer for villreinen som skyldes arealinngrep og menneskelig aktivitet. Effektene av dette er ofte arealunnavvikelse, der reinen unngår å bruke hele eller deler av funksjonsområder den ellers ville ha tatt i bruk på den gjeldende årstid, eller ulik grad av hindringer av reinens naturlige trekk mellom ulike funksjonsområder. Se kartutsnitt i figur 2.

Villreinen bruker Unndalen mest som en transportetappe der dalen forseres på tvers, og de har høy hastighet når de krysser. Den nordligste trekkpassasjen er et øst-vest-trekk, og den passasjen innenfor fokusområdet som er mest brukt i dag. Kryssingene over Unndalen er viktige som alternativ rute når Olmflytrekket har mistet mye av sin funksjon (www.villrein.no/kvalitetsnorm/delnormtreknutsho/)

Omsøkt motorferdsel på inntil 4 turer kan isolert sett vurderes å gi liten negativ virkning for verneverdiene og verneformålet. Selv om motorferdsel i utgangspunktet er forbudt i verneområdet, åpnes det for å gi tillatelse til enkelte formål, men ikke til omsøkt formål. Motorferdselen generelt i verneområdet året rundt er betydelig, og det er vist til at dette påvirker villreinen negativt.

Fra overordnet myndighet gis det tydelige signaler om at motorferdselen i villreinområdet (som inkluderer Knutshø landskapsvernområde) må tilpasses og nedjusteres.

Forvaltningsplanen har klare retningslinjer om at naturmangfoldlovens § 48 i svært liten grad skal brukes for å gi tillatelser til motorisert ferdsel. Å åpne for å gi dispensasjon motorferdsel for å ha tilsyn med bygninger, vil kunne gi økt motorferdsel i verneområdet ut fra presedenshensyn. Det er mange hytter, setre og buer i verneområdet og mange som kan hevde å ha behov for motorferdsel for å ha tilsyn med bygningene sine.

Setrene på Unndalvegen 983 og 985 ligger ved sommeråpen veg. Det er også i barmarksperioden at setrene nyttes til næring/landbruksformål. Tilsyn med bygninger vil kunne skje i barmarksperioden når setra er i bruk til næring. Verneforskriften har videre en bestemmelse om motorferdsel knyttet til transport av brensel, proviant, utstyr og materialer. Ved slike transportbehov vil en samtidig kunne ha tilsyn med bygninger.

Det at vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt, gir ikke krav på dispensasjon. Bestemmelsen er en kan-bestemmelse, som innebærer at det skal foretas en konkret

vurdering av om det skal gis en dispensasjon dersom vilkårene er oppfylt. I avveiningen av om dispensasjon skal gis har forvalter gjort en skjønnsmessig vurdering, der både omfanget, formålet, nødvendigheten og virkning på verneverdier av motorferdselen er vurdert.

Nasjonalparkforvalter mener søknaden om motorferdsel på snødekt mark må avslås.

Konklusjon

Søknad om motorferdsel på snødekt mark med egen skuter 4 turer i årene 2026-2030 for å ha tilsyn med bygninger på Unndalsvegen 983 og 985, avslås.

Med vennlig hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Eirin Berge
nasjonalparkforvalter

Plikt til å sette seg inn i bestemmelser og vilkår

Innehaver av tillatelse plikter å sette seg inn gjeldende bestemmelser og i vilkår for tillatelsen og å følge dem. Vi anbefaler også å besøke vår hjemmeside www.nasjonalparkstyre.no/dovrefjell der det kan finnes viktige opplysninger.

Forholdet til annet lovverk, forhold til grunneier

I tillegg til tillatelsen / dispensasjonen fra Dovrefjell nasjonalparkstyre kan det også være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og / eller tillatelse fra grunneier. De fleste tillatelsene eller dispensasjonene til motorferdsel i verneområder, må også ha tillatelse eller dispensasjon etter lov om motorferdsel i utmark og på vassdrag. Det er de enkelte kommunene som gir tillatelser eller dispensasjoner etter motorferdselloven. Grunneier kan nekte motorisert ferdsel i utmark på sin eiendom, og du må derfor sjekke om aktuelle grunneiere aksepterer transporten.

Rett til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn. Vedtaket vil være offentlig tilgjengelig i miljøvedtaksegisteret – www.miljovedtak.no.

Klageadgang

Du kan klage på vedtaket til Miljødirektoratet og be om at det endres. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til deg. Det er tilstrekkelig at du har postlagt klagen innen denne fristen.

Klagen skal sendes skriftlig til nasjonalparkstyret. Angi vedtaket du klager over, den eller de endringer du ønsker, og de grunner du har for at vedtaket bør endres. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bør du oppgi når du mottok dette brevet. Vi gjør oppmerksom på at også andre enn søker kan ha rettslig klageadgang

Kopi til:

OPPDAL KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I
TRØNDELAG
OPPDAL BYGDEALMENNING
Statens naturoppsyn Hjerkin
Villreinnemnda for Snøhetta og
Knutshø

Postboks 1
Postboks 2600

Inge Krokanns veg 11
Norsk villreinsenter nord
c/o Statsforvalteren i Trøndelag,
Postboks 2600

7341	OPPDAL
7734	STEINKJER
7340	OPPDAL
2661	HJERKINN
7734	STEINKJER

Arkivsaksnummer: 2026/6569-7

Saksbehandler: Eirin Berge

Dato: 20.08.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	32/2026	27.08.2026

Sak - Knutshø LVO - Oppdal 356/1 - Butjønna - byggetiltak - 2026 - oppføring av naust - Ruth Nina Hevle - Kjell Jørstad Braut

Innstilling fra forvalter

Kjell Jørstad Braut og Ruth Nina Hevle får tillatelse til å oppføre naust ved Butjønna i Knutshø landskapsvernområde, Oppdal kommune. Nytt naust er erstatning for eldre naust som ble tatt under stormen «Amy» i 2025 og naustet skal brukes til oppbevaring av båt, fiskeutstyr/fiskeredskep.

Følgende vilkår gjelder:

1. Byggetiltaket kan igangsettes på barmark etter 15.juni.
2. Naustet skal ha et bebygd areal (BYA) på maks 8 kvm og ha en avlang form
3. Mønehøyde skal være maksimalt 2 meter over terreng
4. Takform skal være pulttak/flatt tak og talmaterialet skal være galvanisert bølgeblikk som ikke males eller er plastbehandlet.
5. Ytterkledning skal være stående panel beiset/malt i grå farge, alternativt ubehandla treverk som gråner naturlig.
6. Naustet skal forankres i terrenget gjennom 6 søyler/forankringspunkt
7. Det er ikke tillatt med andre terrenginngrep enn inngrep til disse forankringspunktene/søylene.
8. Bygningsrester fra ødelagt naust samt materialrester/avfall skal håndteres etter avfallsregelverket og må fraktes ut av landskapsvernområdet.
9. Naustet kan ikke ha vinduer eller pipe,
10. Tillatelsen er gyldig i 3 år fra vedtaksdato, deretter fallet tillatelsen bort.
11. Når tiltaket er gjennomført skal det oversendes bilder av det ferdigstilte tiltaket fra alle 4 sider. Bildene sendes til sfinpost@statsforvalteren.no og kan merkes med saksnr 2026/6569.

Vedtaket er gitt med hjemmel i verneforskriften for Knutshø landskapsvernområde, § 3, punkt 1.3 bokstav d.

Dokumenter i saken

- 1 Søknad nytt naust.docx.pdf
- 2 Sak 20 2026.pdf.pdf
- 3 Uttale - Knutshø LVO - Oppdal gnr 356 bnr 1 Butjønna Fylkeskommunen

Saksopplysninger

Tiltakshaver Kjell Jørstad Braut og Ruth Nina Hevle søker om bygge et nytt naust ved Butjønna i Knutshø landskapsvernområde, Oppdal kommune. Det gamle naustet ble totalskadet og knust under ekstremværet «Amy» i oktober 2025. Nytt naust er en gjenoppbygging av tidligere naust. Tiltakshaver skriver at naustet er nødvendig for videre forvaltning av fiskevannet og lagring av båt/utstyr.

Beskrivelse av tiltaket fra søknaden:

- *Dimensjoner: Lengde 5,0 meter, bredde 2,0 meter. Totalt grunnareal: 10 kvm*
- *Høyde: Mønehøyde/maksimal høyde er 2,0 meter over terreng.*
- *Takform: Pulttak/flatt tak med en svak vinkel for avrenning.*
- *Materialvalg: Vegger kles med trepanel. Tak tekkes med metallplater.*
- *Fargevalg: For å sikre god innpassing i landskapet benyttes mørke, matte farger på både vegg (mørk beis/maling) og tak (matt mørkegrå/sort). Dette vil eliminere refleksjon og gjøre naustet mindre synlig i terrenget.*
- *Konstruksjon: Bygges opp i enkelt reisverk, settes opp på 6 pkt som forankres ned i terrenget (søyle eller forankringspunkt).*

Søkers begrunnelse for dispensasjon:

- *Gjenoppbygging: Det er ikke snakk om en ny etablering i urørt natur, men erstatning av et naust som har stått på stedet i lang tid.*
- *Skånsom utførelse: Bygget er svært lite (10 kvm) og lavt (2,0 m). Den lave høyden og de mørke, matte materialene gjør at tiltaket i svært liten grad vil endre landskapets karakter.*
- *Nødvendighet: Naustet er avgjørende for å beskytte verdier mot vær og vind, noe stormen i 2025 viste behovet for.*

Figur 1: Tegninger av nytt naust hentet fra søknad.

Fig.2: Bilde av gammelt naust som ble tatt av stormen «Amy»

Fig. 3: Naustet etter «Amy» høsten 2025.

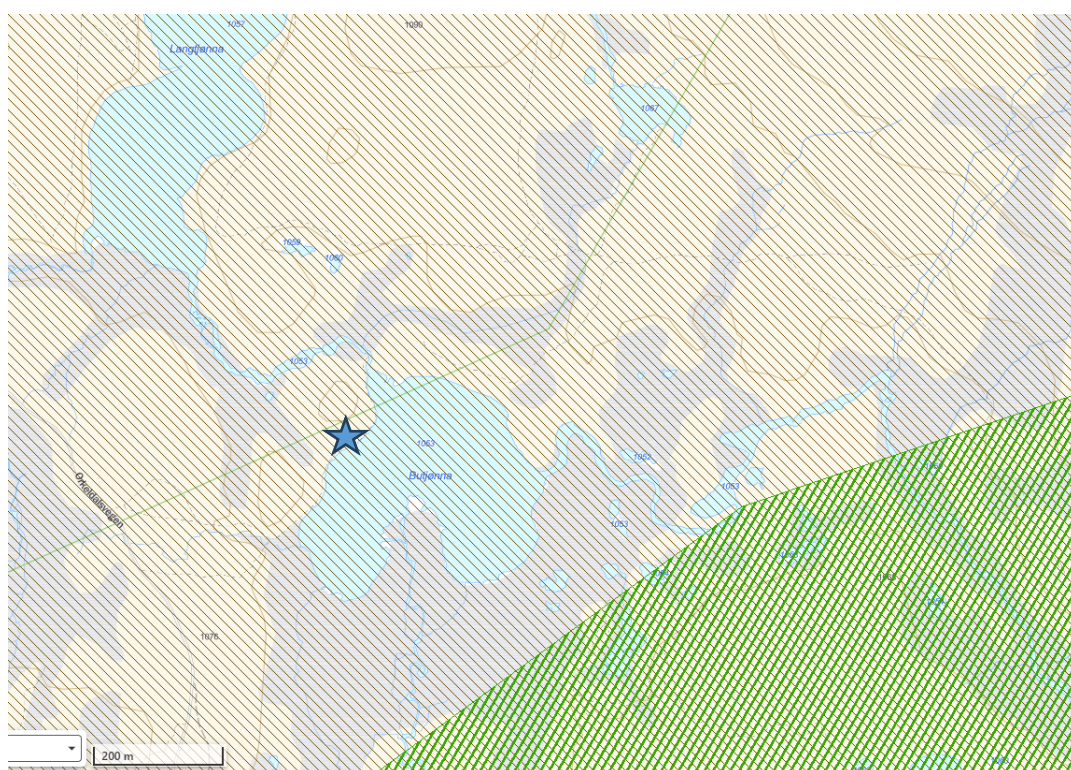

Fig. 4: Kartutsnitt som viser ca der det gamle naustet stod, og nytt naust er omsøkt satt opp (blå stjerne)

Fig. 5: Kartutsnitt som viser ca der det gamle naustet stod, og nytt naust er omsøkt satt opp (rød sirkel)

Uttaler og grunneiers aksept:

Oppdal bygdealmemming som er grunneier har i møte den 13.5.2026 godkjent oppføring av nytt naust til erstatning for det gamle som ble tatt av stormen «Amy».

Trøndelag fylkeskommune skriver i sin uttale datert 1.6.2026:

«Trøndelag fylkeskommune mottok 26.5.2026 høring av dispensasjon fra LNFR-formål i kommuneplanens arealdel. Tiltaket ligger innenfor hensyssone villrein og båndleggingsområder naturmangfold. (...)

Det er viktig at naust ikke blir innredet med rom for varig opphold. For at naust ikke skal fremstå som privatiserende er det viktig å unngå tiltak som utvendige plattinger, vernader, flere vinduer, etc. Dersom søknaden innvilges bør det settes vilkår om at uteareal ikke skal opparbeides og at naustet ikke tillates inntredet med rom for varig opphold. (...)

Bygging av naust bør foregå når det ikke er villrein i området. Viser til Regional plan for Dovrefjellområdet, mål og retningslinjer, særlig kap. 2 Retningslinjer (2.1.2 retningslinjer for kommunane si arealplanlegging og 2.2 Retningslinjer for nasjonalt villreinområde).»

Villreinnemda for Snøhetta og Knutshø behandlet saken i møte den 2.6.2026 og gjorde følgende vedtak (sak 34/26):

«Byggingen bør ikke skje før 15. juni for å ikke forstyrre villreinen i kalvingstid. Villreinnemnda har ellers ingen merknader til tiltaket.»

Hjemmelsgrunnlag

Verneformål – forskrift

§ 2. Formål

Formålet med opprettelsen av Knutshø landskapsvernområde er å ta vare på et sammenhengende høg fjellsområde med leveområdene til villreinen i Knutshø, og et særpregede natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, dyreliv, landskapsformer og kulturmiljø.

§ 3. Vernebestemmelser

1. *Landskapet*

1.1 Området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Med de unntak som følger av forskriften pkt. 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som oppføring, påbygging og ombygging av bygninger, anlegg og faste innretninger, riving av gamle seterbygninger, vegbygging, vassdragsregulering, oppdemninger, oppdyrking av nye arealer, treslagskifte, sprøyting med kjemiske midler, inngjerding av utmarksarealer, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, framføring av luftledninger, bergverksdrift og annen form for grave-, sprengnings- eller borearbeider, plassering av campingvogner og bobiler, merking av stier, skilting, forurensning og forsøpling. Opplistingen er ikke uttømmende. Fylkesmannen avgjør i tvilstilfeller om et tiltak kan endre landskapets art eller karakter vesentlig.

1.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

(...)

d. Gjenoppføring av bygninger som går tapt ved brann eller naturskade

Forvaltningsplan

s. 90

6.7.2 Retningslinjer og tiltak

Felles retningslinjer for bygninger i verneområdene

- a) Ordinære vedlikeholdsarbeider på eksisterende bygninger kan gjennomføres uten at planene fore legges forvaltningsmyndigheten.
- b) Uttak av torv til tak er søknadspliktig og behandles etter verneforskriftens § 4.
- c) Tillatelse til gjenoppføring av bygninger som går tapt ved brann eller naturskade kan påregnes gitt. Flytting av bygninger som en følge av naturskade skal vurderes særskilt ved hvert enkelt tilfelle, og skal ikke være i strid med verneformålet.

- d) Byggetiltak som er påkrevd for å tilfredsstille nye krav i medhold av annet lovverk skal vurderes imøtekommet, så lenge det ikke kommer i strid med verneformålet. Forvaltningsmyndigheten kan stille vilkår til eventuell dispensasjon.
- e) Tiltak skal gjennomføres i tråd med tradisjonell byggeskikk i området. Det skal nyttes materialer og farger som ikke skiller seg ut fra omgivelsene.

Retningslinjer for bygninger i landskapsvernområdene og biotopvernområdene

- a) For tiltak som medfører nybygg, ombygginger eller utvidelser på bygninger med landbruksformål gjelder følgende:
- b) Det er ikke tillatt med annen bygge- og anleggsvirksomhet enn det som er direkte knyttet til landbruk, jf. plan- og bygningslovens definisjon. Det vil ikke være tillatt å oppføre fritidsboliger, eller hytter for utleie.
- c) Det skal gjennomføres en strengere dispensasjons praksis i sone uten tilrettelegging og inngrep enn i brukssonene

Tabell 9: Oversikt over teiger med spesiell tilrettelegging og tiltak.

Teig nr	Teignavn	Verneområde	Spesielle retningslinjer for den enkelte teig
1	Snoheim	Dovre fjell-Sunnalsfjella	Eksisterende bygg kan tas i bruk av Den norske turistforening som turisthytte i sommersesongen. Vilkår for drift av Snoheim i henhold til brev fra Miljøverndepartementet av 03.03.2005
2	Snohetta-linken	Dovre fjell-Sunnalsfjella	Tiltak utover vedlikehold nødvendige for linkens funksjon og drift vil kunne få tillatelse etter vernebestemmelsenes § 4
8	Ettare Bovervatnet	Dalsida	Regulerte vann - manøvreringsreglementet styrer reguleringen
9	Mongevatnet	Dalsida	
10	Store Sandgrovatn	Sandgrovatn-Mardalsbotn	
11	Fossafjelltjønn	Sandgrovatn-Mardalsbotn	
12	Grottavatnet	Sandgrovatn-Mardalsbotn	
13	Nedste Mardalsvatnet	Sandgrovatn-Mardalsbotn	
15	Torbudalen	Torbudalen	Tiltak utover vedlikehold nødvendige for kraftanleggenes funksjon og drift vil kunne få tillatelse etter vernebestemmelsenes § 4. Det skal ikke gis tillatelse for tiltak som kan være negative for villreinen
17	Grødalen - Stortæla, hytter	Åmotan-Grøvudalen	I denne sonen gjelder samme regler for byggesaker på eksisterende bygg og for motorferdsel til disse som i Grødalen for øvrig
22	Orkelsjøen SØ	Knutshø	I denne sonen gjelder samme regler for byggesaker på eksisterende bygg og for motorferdsel til disse som i området rundt Orkelsjøen forøvrig (utenfor verneområdet). I tiden fra påske og fram til 1.6. skal det ikke gis tillatelser til motorferdsel eller andre søknadspliktige aktiviteter som kan være negative i forhold til villreinkalvingen. Aktiviteter hjemlet i verneforskriften bør begrenses tilsvarende
24	Orkelsjøen SV	Knutshø	I denne sonen gjelder samme regler for byggesaker på eksisterende bygg og for motorferdsel til disse som i området ved Marsjøen forøvrig (utenfor verneområdet). I tiden fra påske og fram til 1.6. skal det ikke gis tillatelser til motorferdsel eller andre søknadspliktige aktiviteter som kan være negative i forhold til villreinkalvingen. Aktiviteter hjemlet i verneforskriften bør begrenses tilsvarende
30	Marsjøen, hytter	Knutshø	
40	Unndalsdammen N	Knutshø	Naustområdet og anleggsområdet til GLB inkl. tomta rundt overnattingshytta forvaltes etter reglene i PBL / VRL
41	Unndalsdammen	Knutshø	

5.3.4 Sone med spesiell tilrettelegging og tiltak

Dette er mindre soner hvor det er gjort inngrep før vernet, og inngrepene skal kunne bestå, og det må tas spesielle hensyn til disse. Dette gjelder:

- Regulerte vann (i Knutshø landskapsvernområde er vernegrensen lagt rundt høyeste regulerte vannstand (HRV), og magasinene framkommer ikke, mens magasinene i Vestområdene er inkludert i verneområdene og framkommer).
- Områder med tyngre tekniske inngrep
- Noen områder med hytter i utkanten av verneområdene, der disse områdene henger naturlig sammen med hytteområder utenfor vernegrensen. Disse områdene er av svært varierende karakter, og det er ikke generelle retningslinjer for disse

Naturmangfoldloven

I tillegg til behandling etter verneforskrift og eventuelle retningslinjer i forvaltningsplanen må søknaden også vurderes etter naturmangfoldloven, herunder de miljørettslige prinsippene nedfelt i §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jf. § 7.

Presedens

I byggesaker vil det ofte være en problemstilling at tiltaket isolert sett ikke er særlig problematisk, men at samlet effekt av flere tilsvarende tiltak vil redusere verneverdiene.

Også ved enkeltsaker som gjelder små tiltak, må det ses hen til presedensvirkningene ved at andre kan få dispensasjon/tillatelse til tilsvarende tiltak. Dette følger ikke minst av kravene til likebehandling. Presedensvirkninger avhenger for det første av sannsynligheten for at andre vil søke om dispensasjon/tillatelse til tilsvarende tiltak, og for det andre av konsekvensene for verneverdiene og verneformålet av at det blir gitt dispensasjon til tilsvarende tiltak.

Vurdering

Det store antallet bygninger i verneområdet vitner om menneskelig bruk av Dovrefjellområdet i lange tider. Bygningene er alt fra små stein buer og naust brukt til jakt, fangst og fiske til seteranlegg, moderne fritidsbebyggelse og turisthytter. Bygningsmassen utgjør verdifulle elementer i kulturmiljøet.

Søknaden gjelder gjenoppføring av et naust som har stått på samme sted i lang tid og som ble total skadd i storm, jf bilder fra søknad. Kunnskapsgrunnlaget om området er godt, inkludert utfordringer knyttet til å ivareta leveområdet for villreinen, og kunnskap om andre naturverdier. Vi har rapport om sårbare fuglelokaliteter fra 2019 (Kistefos Skogtjenester, u.off), NINA rapport 1019 fra 2015 om villreinens arealbruk i Knutshø, kvalitetsnormen for villrein (2022), tiltaksplan for villreinen i Knutshø (2025) og Stortingsmelding «Ein forbetra tilstand for villrein» (2024). Føre-var-prinsippet i naturmangfoldlovens § 9 legges ikke til grunn.

Verneforskriften har en spesifisert dispensasjonsbestemmelse der forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppføring av bygninger som er skadet etter brann eller naturskade, slik som er tilfellet i saken. Forvaltningsplanen legger til grunn at det kan regnes med å få tillatelse for oppføring av bygninger som er gått tapt ved naturskade eller brann. Videre sier forvaltningsplanens retningslinjer at flytting av bygninger skal vurderes særskilt i det enkelte

tilfellet i disse sakene. Plassering av omsøkt naust og Butjønna ligger i villreinen sine kalvings- og oppvekstområder og i et fokusområde der det er trekkutfordringer, jf kvalitetsnormen fra 2022. Å flytte naustet til en annen plass ved Butjønna vurderes i liten grad å bedre forholdene for villreinen. Oppdal Bygdeallmenning som er grunneier har akseptert oppføring av nytt naust på samme sted som det gamle stod. Forvalter vurderer derfor at oppføring på samme plass er kurant.

Naustet som er omsøkt ligger i brukssone 22, der retningslinjene i tabell 9 står at det i tiden fra påske og frem til 1.juni ikke skal gis tillatelse til motorferdsel eller andre søknadspliktige aktiviteter som kan være negative for villreinkalvingen. Oppføring av nytt naust vil gi ferdsel i kalvings området. Villreinnemda har spilt inn at oppføring av naustet ikke bør skje før 15.juni. Villreinen i Knutshø villreinområde ser ut til å ha utfordringer med å ta i bruk hele leveområdet sitt og dette er antatt å skyldes fysiske inngrep og ferdselsforstyrrelser. Den samla belastningen av forstyrrelser knyttet til motorferdsel, campingturisme, fotturisme, sykling i tillegg til vannkraftreguleringer som påvirker villreinens arealutnyttelse er stor - også innenfor landskapsvernområdet.

Selv om forvaltningsplanen fra 2006 legger til grunn 1.juni, mener forvalter at nyere kunnskap om tilstanden for villreinen bør vektlegges for å minske den samla belastninga. Kvalitetsnormen tar utgangspunkt i at villreinens kalvings- og oppvekstperiode er fra mai til siste halvdel av juni. Forvalter vurderer at byggetiltaket først bør igangsettes fra 15.juni. Dette støttes også av villreinnemda. Ulempene for tiltakshaver med å vente til etter 15.juni vurderes å være små og 1.juni kan være svært tidlig å sette i gang med et byggeprosjekt så høyt til fjells grunnet både snø og tele i marka.

Omsøkt nytt naust er i hovedsak utformet likt med det som ble ødelagt av stormen. Det skal ikke være grunnmur, men forankringspunkter/søyler, og tegningene viser pulttak. Naustet har avlang form, men omsøkt areal er noe større enn det vi har fått oppgitt av kommunen at det gamle naustet hadde, og materialbruken noe annerledes. Tegningene viser liggende kledning og søknaden opplyser at både tak og kledning skal ha mørke farger. Omsøkt naust må sies å være nøkternt, men endringene av naustet slik de er vist med tegninger og beskrivelse i søknad vurderes å gi et mer moderne uttrykk enn naustet som stod der.

Ettersom dette er gjenoppbygging etter naturskade vurderer forvalter at det bør være samsvar mellom nytt naust og det naustet som ble ødelagt. Dette handler både om å nedjustere arealet noe og også justere fasadeuttrykket med kledning og takmaterial. Etter forvalters kjennskap foreligger det ingen særskilt byggeskikk for området som vi har mottatt opplysninger om. Det er likevel slik at nye bygninger skal tilpasse seg landskapet.

Fra et landskapsmessig perspektiv vil tak med galvanisert bølgeblikk være et materiale som på et naust i fjellet normalt utvikler en naturlig grå patina som gjør at det virker mer integrert i omgivelsene over tid, forutsatt at taket ikke er malt eller plastbelagt, se eksempel på dette i bildet under. Om naustet i tillegg beises grått vurderer forvalter at dette gir en bedre tilpasning til landskapet høyt til fjells enn både det omsøkte talmaterialet og fargesettinga. Alternativt til grå beis kan det brukes kledning av ordentlig trevirke som forblir ubehandlet og får en naturlig patina fra vær og vind. Forvalter tilrår derfor at det settes vilkår om fargebruk, stående kledning og takmaterial som ikke skiller seg ut fra omgivelsene. Slike vilkår vil også bidra til at nytt naust i større grad kopierer det gamle naustet sitt uttrykk.

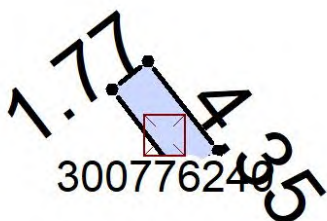
Eksempel på galvanisert bølgeblekk tak etter flere år med vær og vind.

Forvaltningsplanens retningslinjer sier at oppføring av ny bygning som er ødelagt i brann eller naturskade kan regne med å få tillatelse. Presedensvirkningen av å gi tillatelse vurderes derfor å være liten, men for å unngå økt bygningsmasse vil det være uheldig å tillate å øke arealet. I kartet ser det nå ødelagte naustet ut til å være det eneste naustet ved Butjønna, men det er flere naust i landskapsvernområdet ellers.

Fra Oppdal kommune har vi mottatt opplysninger om at størrelsen på naustet som ble tatt i stormen var nærmere 8 kvm og ikke 10 kvm slik omsøkt. Uttrekk fra matrikkel under viser opplysninger om gammelt naust. Forvalter tilrår derfor at arealet av naustet ikke økes.

Vis egenskaper - p:\kart_euref\qms\5021_bygning.qms

Bygning	
Navn	Verdi [beskrivelse]
BYGGNR	300776240
IDENT (a41fe0fe-fcac-4fc0-845f-4b01e5ada480, http://data.geonorge.no/SFKB/FKB-Bygning/so, 2025-04-01 13	
OPPDATERINGSDATO	08.10.2025 08:44:18
DATAFANGSDATO	09.03.2020
BYGGTYP_NBR	245 [Naust, redskapshus for fiske]
BYGGSTAT	TB [Tatt i bruk]
KOMM	5021 [Oppdal]
MEDIUM	T [På terrenget]
ANTALL-PUNKTER	6
AREAL	7.720

Vilkår om at arbeidet med naustet skal skje etter 15.juni og vilkår om utforming av tiltaket bidrar til å redusere mulige negative påvirkninger (jf. naturmangfoldlovens § 12). Naturmangfoldlovens § 11 vurderes lite relevant i saken.

Oppsummering

Etter en samlet vurdering tilrår nasjonalparkforvalter at det gis tillatelse med vilkår til å sette opp nytt naust. Vilkår bør settes for å tilpasse nytt naust omgivelsene og i større grad ha samme uttrykk og utforming som det gamle naustet som ble tatt av stormen «Amy» høsten 2025. Vilkår for tidspunkt for oppstart av byggearbeid bør settes for å hensynta at naustet ligger i villreinens kalvingsområder.

Det er ikke søkt om motorferdsel for transport av materialer og utstyr. Naustet ligger ca 400 meter fra Orkelsjøvegen i rett linje i terrenget. Dersom søker vurderer motorisert ferdsel i forbindelse med tiltaket, kan en slik søknad behandles delegert av sekretariatet.

Søknad om tillatelse til tiltak:

Gjenoppbygging av naust etter naturskade

Kommune: Oppdal kommune

Eiendom: Gnr 356/ Bnr 1, bygningsnr: 300776240

Tiltakshaver: Ruth Nina Hevle og Kjell Jørstad Braut

1. Innledning og bakgrunn

Det søkes herved om tillatelse til å bygge opp igjen et naust på 356/1 beliggende ved Butjønna i Oppdal kommune. Det eksisterende naustet på tomten ble totalskadet og knust som følge av ekstremværet "Amy" 4.oktober 2025.

Tiltaket er en direkte gjenoppbygging av en tidligere etablert bygning, og er nødvendig for videre forvaltning av fiskevannet og lagring av båt/utstyr.

2. Beskrivelse av tiltaket

Det planlagte naustet har et beskjedent fotavtrykk og er utformet for å ha minimal visuell fjernvirkning.

- **Dimensjoner:** Lengde 5,0 meter, bredde 2,0 meter. Totalt grunnareal: 10 kvm
- **Høyde:** Mønehøyde/maksimal høyde er 2,0 meter over terreng.
- **Takform:** Pulttak/flatt tak med en svak vinkel for avrenning.
- **Materialvalg:** Vegger kles med trepanel. Tak tekkes med metallplater.
- **Fargevalg:** For å sikre god innpassing i landskapet benyttes mørke, matte farger på både vegg (mørk beis/maling) og tak (matt mørkegrå/sort). Dette vil eliminere refleksjon og gjøre naustet mindre synlig i terrenget.
- **Konstruksjon:** Bygges opp i enkelt reisverk, settes opp på 6 pkt som forankres ned i terrenget (søyle eller forankringspunkt)

3. Landskapsverneområde og dispensasjon

Eiendommen ligger i et landskapsverneområde. Vi søker derfor om nødvendig dispensasjon fra verneforskriften for gjenoppbygging av eksisterende bygningsmasse.

Begrunnelse for dispensasjon:

- **Gjenoppbygging:** Det er ikke snakk om en ny etablering i urørt natur, men erstatning av et naust som har stått på stedet i lang tid.
- **Skånsom utførelse:** Bygget er svært lite (10 kvm) og lavt (2,0 m). Den lave høyden og de mørke, matte materialene gjør at tiltaket i svært liten grad vil endre landskapets karakter.
- **Nødvendighet:** Naustet er avgjørende for å beskytte verdier mot vær og vind, noe stormen i 2025 viste behovet for.

4. Vedlegg til søknaden

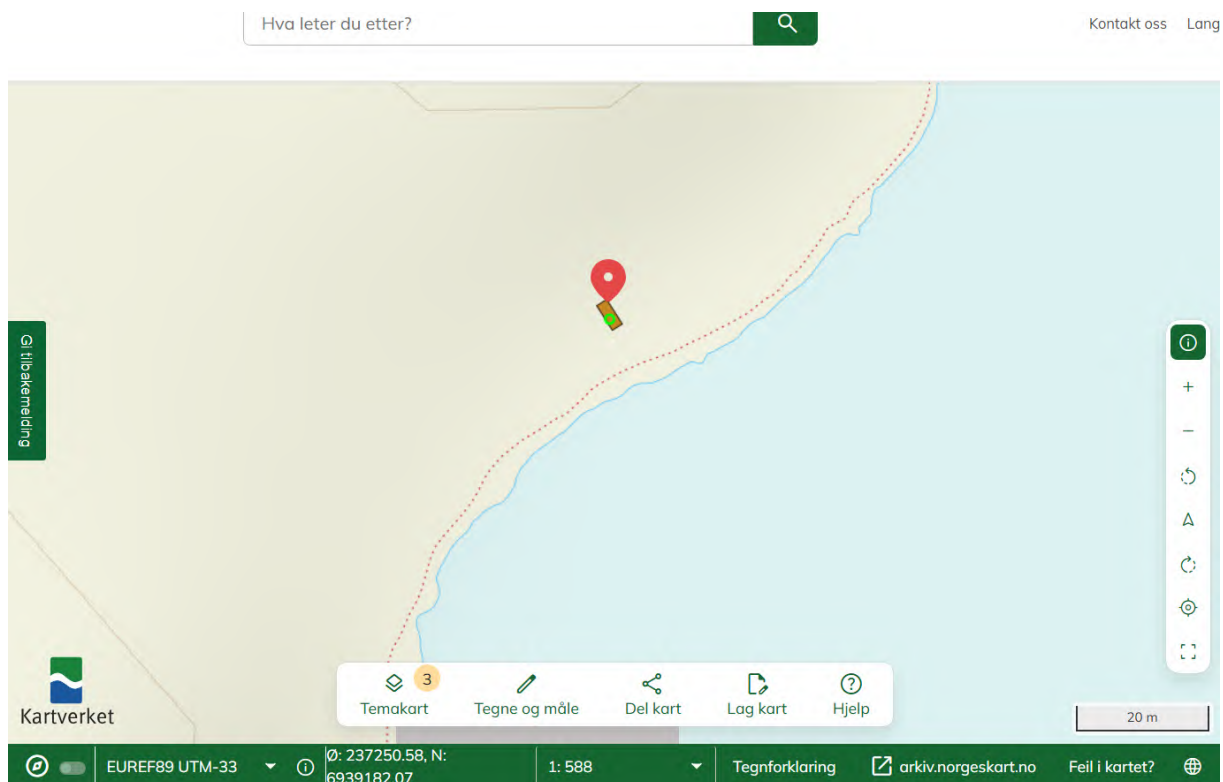
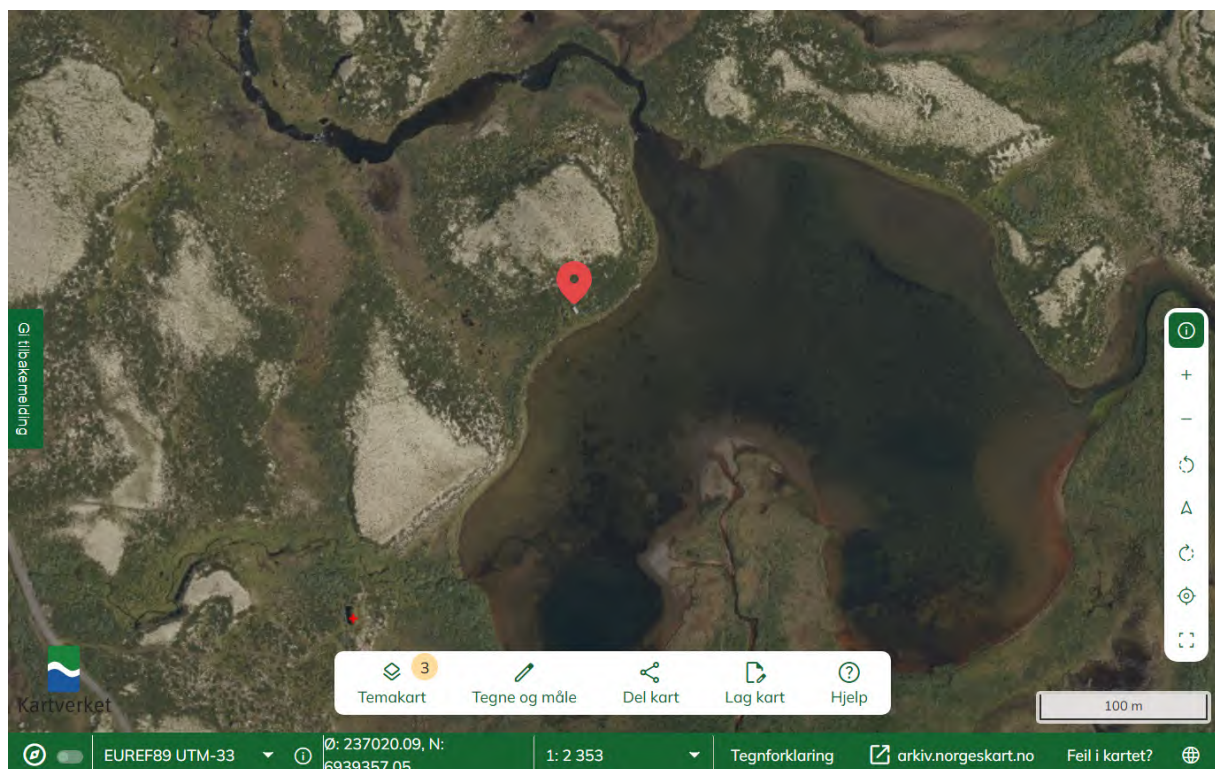
- Situasjonsplan (kart som viser nøyaktig plassering).
- Tegninger (plan, snitt og fasade).
- Eventuell dokumentasjon på naturskaden fra 2025 (bilder av det ødelagte naustet).

Vi håper søknaden blir behandlet raskt slik at vi får gjenoppbygd naustet sommeren 2026.

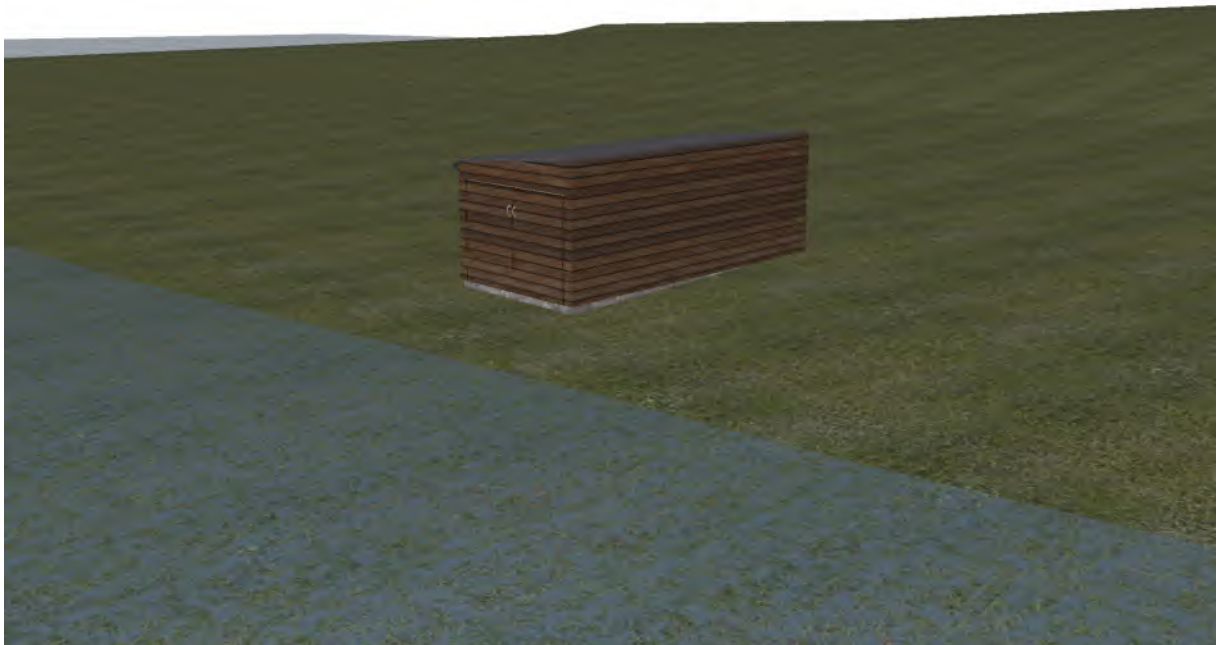
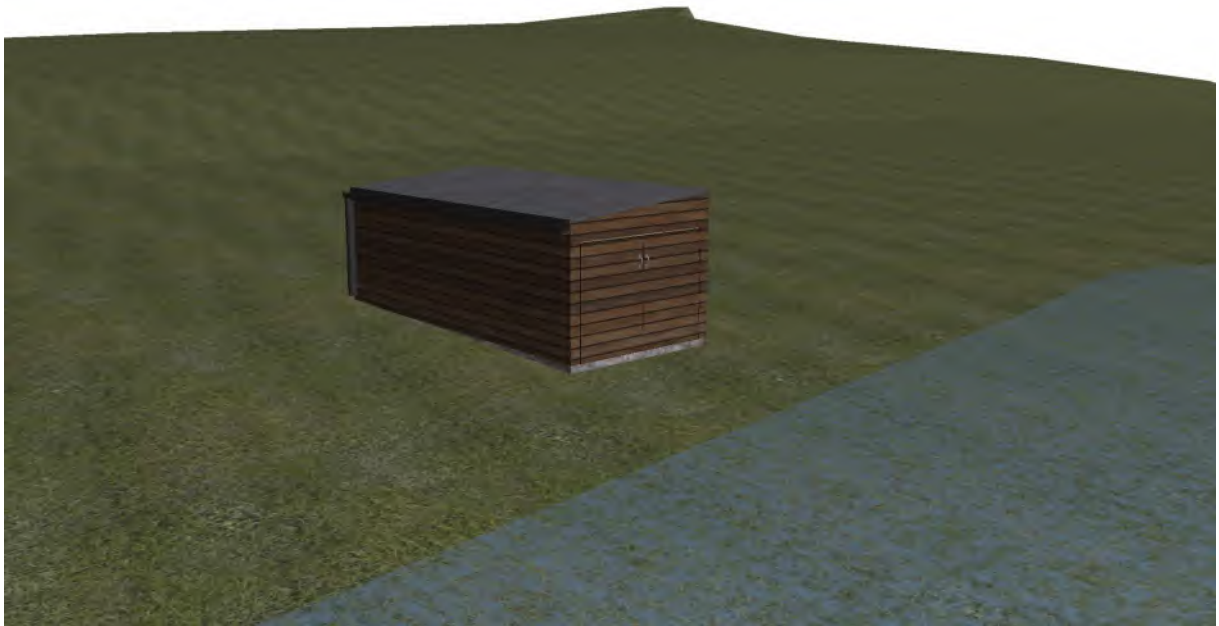
Mvh

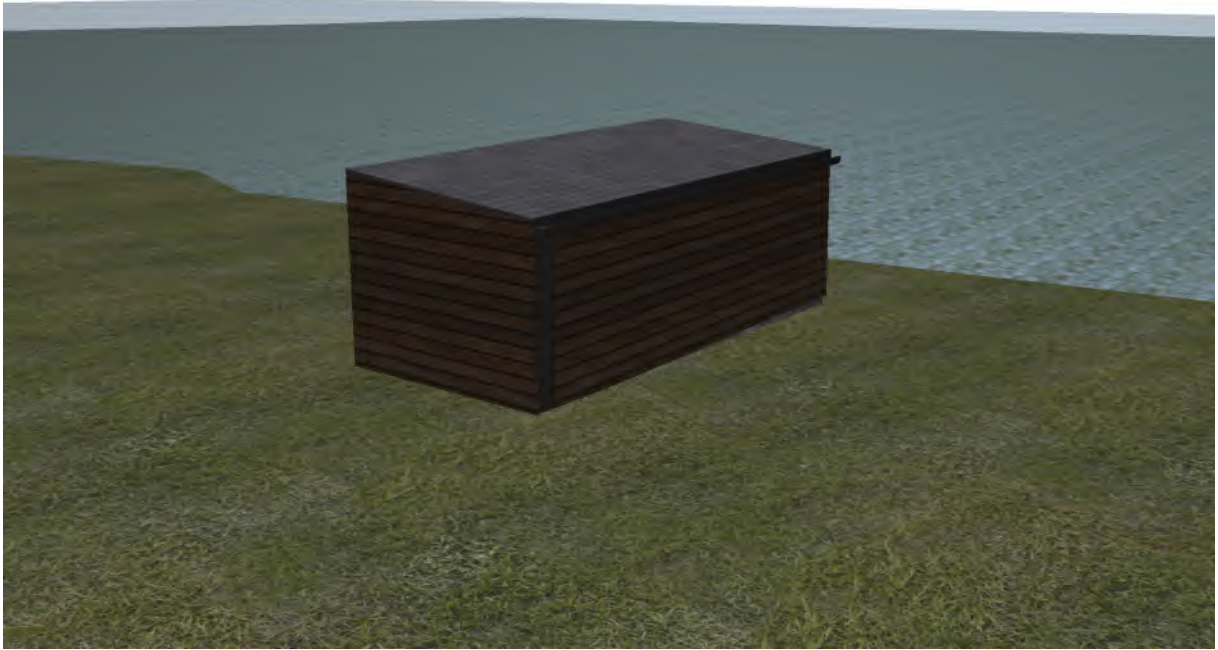
Kjell Jørstad Braut

Plassering i kartet/ Situasjonsplan:

Fasadetegninger:

Dokumentasjon av skadet naust:

Åpent terreng mot sør.

Oversiktsbilde naustets plassering fra sør.

Naustet ligger på hodet ca 15m nord for opprinnelig plassering.

UTSKRIFT AV MØTEBOK FOR OPPDAL BYGDEALMENNING

I MØTE DEN:	13.05.2026	Medlemmer/varamedlemmer tilstede:
SAK NR. :	35/2025	Narve Hårstad
JNR. :	20/26	Solvor Forbregd
MØTESTED :	E-post	Henrik Aalbu
		Stein Aasmund Ørstad
		Tone Hagen Bjørgen
		John Bjørndal Volden
		Rolf Sverre Holum

SAK 20/2026: HYTTTER/NAUST-BYGSLING

Søknad om gjenoppbygging av nauts ved Butjønna etter at det ble ødelagt under stormen Amy.

Vedtak: Det gis tillatelse til oppføring av nytt naust som omsøkt, etter at det gamle ble rasert av stormen Amy på OBA feste 014.

VEDTAKET VAR ENSTEMMIG
RETT UTSKRIFT BEKREFTES.

Oppdal, 13.05.2026

Tommy Sønsterud Myren

UTSKRIFT TIL: Kjell Jørstad Braut – e-post

OPPDAL KOMMUNE
Postboks 1
7341 OPPDAL

Vår dato: 01.06.2026 **Vår referanse:** 202621973-2 **Vår saksbehandler:**
Deres dato: 26.05.2026 **Deres referanse:** 2026/10182-2 Tanja Staldvik Wallervand

Fylkeskommunens uttalelse til høring av dispensasjon fra LNFR - Oppføring av naust 356/1 - Oppdal kommune

Trøndelag fylkeskommune mottok 26.05.2026, høring av dispensasjon fra LNFR-formål i kommuneplanens arealdel. Det er søkt om oppføring av naust. Tiltaket ligger innenfor hensynssone villrein og båndleggingsområder naturmangfold. Kommunen er foreløpig positiv til søknaden.

Det er viktig at naust ikke blir innredet med rom for varig opphold. For at naust ikke skal fremstå som privatiserende er det viktig å unngå tiltak som utvendige plattinger, veranda, flere vinduer, etc.

Dersom søknaden innvilges, bør det settes vilkår om at uteareal ikke skal opparbeides og at naustet ikke tillates innredet med rom for varig opphold. Ut over det har vi ingen merknader til søknaden.

Viltforvaltning

Bygging av naust bør foregå i perioder hvor det ikke er villrein i området. Viser til Regional plan for Dovrefjellområdet, mål og retningslinjer, særlig kap. 2 Retningslinjer (2.1.2 retningslinjer for kommunane si arealplanlegging og 2.2 Retningslinjer for nasjonalt villreinområde).

Med vennlig hilsen

Per Arne Stavnås
Konstituert seksjonsleder

Tanja Staldvik Wallervand
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Saksbehandlere:

Viltforvaltning: Marit Hellan

Postadresse: Fylkets hus
Postboks 2560
7735 Steinkjer

Bankkonto: 86017685300
IBAN: NO8486017685300
BIC/SWIFT: DABANO22

Telefon: 74 17 40 00
Epost: postmottak@trondelagfylke.no
Org.nr: 817 920 632

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Kommunal

Kopimottaker:

Dovrefjell og Sunndalsfjella Nasjonalpark

012430

Arkivsaksnummer: 2024/9652-20

Saksbehandler: Eirin Berge

Dato: 20.08.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	33/2026	27.08.2026

Sak - Pålegg om retting og varsel om tvangsmulkt - Beitelaget Driva 1 C

Innstilling fra forvalter

Dovrefjell nasjonalparkstyre pålegger Beitelaget Driva 1 c følgende:

1. Oppført platting og rekkverk på Hemtjønnsbua i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark rives, jf. fig 2 i saken, og det legges til rette for at terreng under platting slik at naturlig vegetasjon kan komme tilbake.
2. Frist for oppretting som beskrevet i punkt 1 over settes til *1.oktober 2026*.
3. Rivningsmaterialer transporteres ut fra nasjonalparken innen 31.mars 2027, jf. gjeldende motorferdsel tillatelse på snødekt mark for Beitelaget Driva 1c. Frem til bortkjøring kan rivningsmaterialer lagres ved Hemtjønnsbua på en slik måte at det ikke er skjemmende.

Du/dere kan klage på vedtaket til Miljødirektoratet og be om at det endres. Klagefristen er 3 uker regnet fra dagen du/dere ble gjort kjent med vedtaket. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen denne fristen. Klagen skal sendes skriftlig til nasjonalparkstyret. Angi vedtaket du klager over, den eller de endringer du ønsker, og de grunner du har for at vedtaket bør endres. Dersom du/dere klager så sent at det kan være uklart for oss om du/dere har klaget i rett tid, bør du oppgi når du mottok dette brevet. Vi gjør oppmerksom på at også andre enn Beitelaget Driva 1 c kan ha rettslig klageadgang

Vedtak om retting har en relativt kort frist og Beitelaget Driva 1 c har rett til å begjære oppsettende virkning (dvs. be om at gjennomføringen utsettes) etter forvaltningsloven § 42. Videre gjøres det oppmerksom på adgangen til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter etter forvaltningsloven §§ 18 – 19.

Forhåndsvarsel tvangsmulkt:

Dersom Beitelaget Driva 1 c ikke retter seg etter pålegget om retting, og fristen for gjennomføring innen 1.oktober 2026 oversittes, forhåndsvarsles det med dette en løpende tvangsmulkt på NOK 500 pr dag som vil påløpe inntil forholdet er bragt i orden, jf naturmangfoldlovens § 73, 2.ledd.

Det gis en frist på 2 uker fra forhåndsvarselet er mottatt til å komme med merknader til varsel om tvangsmulkt.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Opprettholder vedtak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - oppføring av platting på Hemtjønnsbua - Beitelaget Driva 1C
- 2 Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - oppføring av platting på Hemtjønnsbua - Beitelaget Driva 1C - påpeking av plikt og varsel om mulig pålegg om retting

Saksopplysninger og historikk

Saken gjelder oppføring av byggetiltak (platting og rekkverk) på Hemtjønnsbua i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.

Statens naturoppsyn (SNO) hadde i 2022 oppsyn i den østre delen av Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark der Hemtjønnsbua ligger. Rapport fra SNO viser at det var gjennomført byggetiltak ved Hemtjønnsbua. Tiltaket var bygging av en platting med rekkverk. Etter utsjekk i arkiv kunne ikke forvaltninga se at tiltaket var omsøkt og Beitelaget Driva 1c ble tilskrevet. Det ble også holdt et møte på Hjerkinnsammen med Oppdal kommune og tiltakshavere den 11.april 2024. Her var blant annet beitelaget representert. I møtet ble både regelverket i den generelle plan- og bygningsloven og det spesielle regelverket for verneområdet (verneforskriften) gjennomgått.

Deretter ble det skriftlig gitt tilbakemelding om hvordan det ulovlige byggetiltaket kunne rettes opp. Enten ved å fjerne byggetiltaket eventuelt søke om å få godkjent byggetiltaket i etterkant. Beitelaget søkte om å få byggetiltaket godkjent. Nasjonalparkstyret gav i møte den 6.12.2024 avslag på søknad om oppføring av platting med rekkverk. Vedtaket ble sendt beitelaget den 17.12.2024 med opplysninger om frist for eventuell klage. Klage ble mottatt 3 måneder etter fristen, men ble til tross for dette tatt til klagebehandling. Forberedende klagebehandling ble gjort i styremøte den 26.5 og avslaget ble opprettholdt. Klagen ble deretter oversendt Miljødirektoratet til endelig klagebehandling. Miljødirektoratet vedtok i klagebehandlinga å opprettholde nasjonalparkstyrets vedtak, jf. brev datert 14.11.2025

Nasjonalparkstyret gav deretter i brev datert 10.12.2026 beitelaget muligheten til selv å rette opp i det ulovlige forholdet ved å påpeke den plikten de hadde. I samme brev ble det varslet om mulig pålegg om retting dersom det ulovlige forholdet ikke ble bragt i orden. Beitelaget fikk mulighet til å komme med uttale til varselet med en 3 ukers frist. Vi har ikke mottatt uttale til dette varselet.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Fra styrets vedtekter:

6.4 Følge opp brudd på verneforskriftene, naturmangfoldloven og enkeltvedtak

Nasjonalpark-/verneområdestyret har et selvstendig ansvar for å følge opp alle ulovlige forhold i verneområdene i medhold av reglene i naturmangfoldloven kap. IX om Håndheving og sanksjoner, som styret får kjennskap til. Dette kan f.eks. være brudd på naturmangfoldlovens bestemmelser, overtredelser av bestemmelser i verneforskriftene, eller brudd på enkeltvedtak eller vilkår i gitte tillatelser.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal vurdere hvorvidt overtredelsen skal anmeldes til politiet etter naturmangfoldloven § 75, eller sendes Miljødirektoratet for vurdering av overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven § 74. I vurderingen skal nasjonalpark /verneområdestyret sikre at hensynet til både allmennpreventive og individualpreventive hensyn ivaretas for best mulig å kunne forebygge miljøkriminalitet. Dersom forholdet anmeldes, skal kopi av anmeldelse, samt avgjørelsesbeslutningen fra politiet, sendes Miljødirektoratet.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal i tillegg vurdere og følge opp ulovlige forhold i verneområdene etter bestemmelsene i naturmangfoldloven § 69 første ledd (stans og retting), § 70 andre ledd (tiltak ved uforutsette miljøkonsekvenser av lovlig virksomhet), § 71 første ledd (direkte gjennomføring) og § 73 første ledd (tvangsmulkt).

Verneformål – forskrift

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap og som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet er videre å ta vare på:

- a. et tilnærmet intakt høyfjellsøkosystem med det naturlige biologiske mangfoldet, herunder arter, bestander, naturtyper og geologi. Området utgjør et stort og tilnærmet intakt høg fjelløkosystem der arter som villrein, jerv, fjellrev, kongeørn og ravn har en nøkkelrolle
- b. kalkrike områder med rik fastmark i fjellet, ekstremrike myrer og en unik karplanteflora
- c. elveslettelandskap med kroksjøer, meandrerende elv og åpne sandområder
- d. en viktig del av leveområdet til villreinen i Snøhetta og Knutshø villreinområder
- e. vakre og egenartede landskap
- f. store alpine fjellmassiv omkring Snøhetta
- g. særpregede kvartærgeologiske forekomster
- h. kulturminner, herunder spor etter fangst og beitebruk.

Forskriften skal gi allmennheten anledning til å oppleve naturen uforstyrret gjennom naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Rettslig grunnlag

For å kreve retting av et forhold som allerede er utført kreves det at handlingen eller forholdet er i strid med naturmangfoldloven eller forskrifter eller enkeltvedtak i samsvar med lov eller verneforskrift. Det er *ikke* et krav om at det har oppstått skade på naturmangfoldet eller at det er fare for slik skade, det er tilstrekkelig at handlingen ikke er tillatt. Tiltak som klart er i strid med loven, en forskrift eller et vedtak, bør kreves rettet.

Et pålegg om retting/stans skal etter naturmangfoldloven § 69 rettes mot «den ansvarlige», og dette kan være både enkeltpersoner og juridiske personer (for eksempel selskaper, stiftelser og foreninger). I denne saken er det Beitelaget Driva 1 c som er ansvarlig.

Etter Miljødirektoratet sitt vedtak i klagesak datert 14.11.2025 er det klart at det foreligger et ulovlig forhold og at den ansvarlige er Beitelaget Driva 1 c. Byggetiltaket (plattingen med rekkverk) som er satt opp i tilknytning til Hemtjønnsbua i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark er oppført uten at det er gitt tillatelse til dette og er i strid med verneforskriften.

Vurdering

Begrunnelse – hvorfor pålegg gis

Formålet med verneforskriften er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap som er uten tyngre naturinngrep. Området er vernet mot inngrep i landskapet, herunder oppføring av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger. Det er likevel tillatt med vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring.

Den ansvarlige for overtredelsen, Beitelaget Driva 1 c, har fått god tid til å rette opp i det ulovlige forholdet, som rent praktisk kunne vært gjennomført i barmarksperioden fra da brev om påpeking av retting ble gitt i desember 2025 og til fristen 25.7.2026. Etterlevelseskontroll ble gjennomført 13.8.2026 for å se om plikten var blitt fulgt opp fra beitelagets side. Bilder tatt dokumente at det ulovlige forholdet ikke er rettet opp. Det synes derfor nødvendig at nasjonalparkstyret må gi vedtak om et pålegg om retting for at forholdet skal rettes opp.

Nasjonalparkstyret mener det er viktig at opprettingen av det ulovlige forholdet skjer, særlig ut fra allmennpreventive hensyn.

16b7e464-c38b-4230-9704-3ef21820284f.jpg

Lastet opp av Espen Rusten

Beskrivelse: Hemtjønnsbua

Fotograf: Espen Rusten

b15ea96c-70f1-47fe-9478-1741344e46bf.jpg

Lastet opp av Espen Rusten

Beskrivelse: Hemtjønnsbua

Fotograf: Espen Rusten

Fig. 1: Bilder fra etterlevelseskontroll 13.8.2026

Beskrivelse av pålegget

Sekretariatet tilrår at nasjonalparkstyret gir et pålegg om retting med hjemmel i naturmangfoldlovens § 69, der platting og rekkverk i treverk ved Hemtjønnsbua fjernes, jf markeringer i bildet under. Videre at bygningsmaterialer fra fjernet platting og rekkverk transporteres bort og ut av verneområdet innen 31.mars 2027 jf. tillatelse til motorisert ferdsel på snødekt mark datert 26.1.2026. Materialer kan midlertidig, i påvente av transport med snøskuter, legges ved siden av bua på en slik måte at det ikke virker skjemmende.

Fig. 2: Hemtjønnsbua der rød sirkel viser platting og rekkverk som pålegges fjernet.

Frist for gjennomføring - mulige konsekvenser av at pålegget ikke oppfylles innen fastsatt tid

Den ansvarlige har fått lang frist og hatt gode muligheter for å bringe det ulovlige forholdet i orden igjen, og også blitt varslet om at dersom det ikke rettes opp etter at plikten er påpekt, kan det komme vedtak om pålegg om retting. Den ansvarlige har fått mulighet til å komme med uttale til et varsel om mulig pålegg, men nasjonalparkstyret har ikke mottatt en slik uttale.

Det tilrås derfor at det gis en kort frist for gjennomføring og oppretting av det ulovlige tiltaket, slik situasjonen er nå, og at denne fristen settes til 1.oktober 2026.

Forvalter mener fristen er rimelig og at den ansvarlig har en reell mulighet til å oppfylle pålegget. Det bør videre pålegges at Beitelaget Driva 1 c varsler Dovrefjell nasjonalparkstyre om når rettingspålegget er oppfylt og dokumenterer dette ved å sende over bilder.

Konsekvensene av om pålegget ikke gjennomføres innen fristen kan være tvangsmulkt eller direkte gjennomføring, jf. naturmangfoldlovens §§ 73 og 71.

Direkte gjennomføring innebærer at det iverksettes gjenopprettingstiltak som kan kreves dekket av den ansvarlige. Som hovedregel forutsetter adgangen til direkte gjennomføring at det er gitt et pålegg som den ansvarlige ikke har gjennomført i henhold til gitt frist. I foreliggende sak vil det være nasjonalparkstyret som har myndighet til å iverksette direkte gjennomføring, dersom pålegg etter naturmangfoldlovens § 69 ikke blir etterlevd.

Det fremgår videre av naturmangfoldlovens § 71 at utgifter ved direkte gjennomføring kan kreves dekket av den ansvarlige og at kravet er tvangsgrunnlag for utlegg. De utgiftene forvaltningen i ettertid kan kreve dekket er nødvendige og forsvarlige utgifter. Når et

eventuelt økonomisk krav er klarlagt sendes dette med krav om betaling til den ansvarlige med en betalingsfrist på 3 uker.

En annen konsekvens av manglende gjennomføring av pålegg om oppretting kan være vedtak om tvangsmulkt. Naturmangfoldloven § 73 gir adgang til å fatte vedtak om tvangsmulkt. Tvangsmulkt er en pengebot som kan gis til den som ikke etterkommer et pålegg om retting. Formålet med tvangsmulkten er å legge press på den ansvarlige om å utføre rettingen i samsvar med pålegget. Mulkten kan gis som engangsbeløp som påløper når fristen for å gjennomføre vedtaket er oversittet eller som en løpende mulkt. Tvangsmulkt er ikke straff, og det skal alltid være mulig for den ansvarlige å unngå tvangsmulkten.

Er fristen i vedtaket utløpt uten at forholdet er rettet, kan tvangsmulkt kreves fra dette og helt frem til rettingen er gjennomført. Tvangsmulkt løper ikke dersom etterlevelse av pålegget er umulig på grunn av forhold som ikke skyldes den ansvarlige.

Forhåndsvarsel om tvangsmulkt

Det foreligger manglende tillit til at pålegget ikke vil gjennomføres uten tvangsmulkt. Den ansvarlige har som nevnt blitt gitt romslig tid til å bringe forholdet i orden uten et pålegg fra nasjonalparkstyret. Den ansvarlige har ikke fulgt opp plikten til å rette opp i det ulovlige forholdet, selv om nasjonalparkstyret har påpekt dette i eget brev.

Dersom den ansvarlige ikke retter seg etter pålegget om retting og fristen for gjennomføring oversittes, forhåndsvarsles det med dette en *løpende tvangsmulkt på NOK 500 pr dag som vil påløpe inntil forholdet er bragt i orden, jf naturmangfoldlovens § 73, 2.ledd*. Den ansvarlige må få anledning til å komme med merknader til forhåndsvarsel om tvangsmulkt, normalt gis 2 uker i slike saker.

Gjennom saksfremlegget kommer det klart frem hva saken konkret gjelder og hva den ansvarlig må gjøre for å rette opp i det ulovlige forholdet for å unngå tvangsmulkt, jf. forvaltningslovens § 16.

Et eventuelt vedtak om tvangsmulkt kan påklages etter forvaltningslovens regler om klage over enkeltvedtak. Hovedregelen etter forvaltningsloven § 42 er at slik klage ikke gis oppsettende (utsettende) virkning. Dette betyr at tvangsmulkten løper, selv om vedtaket påklages, så lenge ikke noe annet er bestemt. Dersom det forvaltningsvedtak som tvangsmulkten er knyttet til påklages, og denne klagen gis oppsettende virkning, bør også tvangsmulktvedtaket utsettes til denne klagen er avgjort. Nasjonalparkstyret kan frafalle påløpt tvangsmulkt i særlige tilfeller.

Stig Hindseth Bjerkaas
Bjørkåsen, Spælavegen 101
7340 Oppdal

Trondheim, 14.11.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/12210

Saksbehandler:
Marit Doseth

Vedtak i klagesak om oppføring av platting på Hemtjønnbua i Dovrefjell- Sunndalsfjella nasjonalpark

Vi viser til klage på Dovrefjell nasjonalparkstyre sitt vedtak 06.12.2024. Klagesaken ble oversendt fra nasjonalparkstyret 13.06.2025.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Dovrefjell nasjonalparkstyre sitt vedtak. Søknad om oppføring av platting ved Hemtjønnbua avslås.

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Dere kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Beitelag Driva 1c v/ Stig H. Bjerkaas søkte 01.09.2024 om tillatelse til oppføring av platting på 15,2 m² ved tilsynsbu i Hemtjønnbua i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. Plattingen skal benyttes til lagring av sko, sekker og liggeplass for gjeterhunder. Søknaden er en etterfølgende søknad da plattingen allerede er oppført.

Beitelaget mener plattingen vil redusere fotavtrykket rundt bua og forbedre renholdet og hygienen for dyr og mennesker. Ferdsele rundt hytta vil også bli redusert/konsentrert til ett sted og minimere påvirkningen på villreinen og dyrelivet for øvrig.

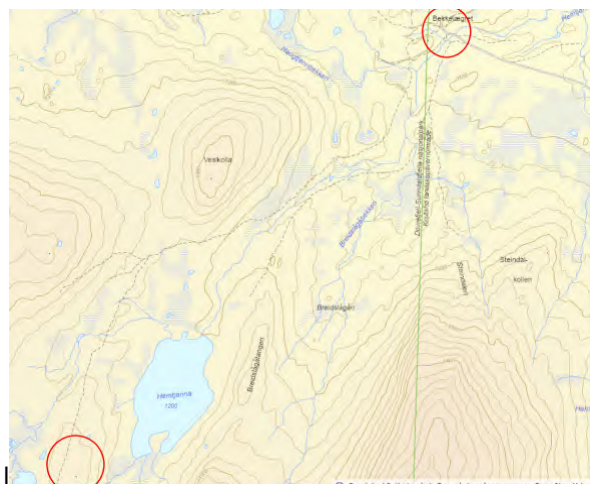
Dovrefjell nasjonalparkstyre avsto søknaden i vedtak 06.12.2024. Søknaden ble behandlet etter naturmangfoldlovens § 48, første ledd, første alternativ. Nasjonalparkstyret mente plattingen vil endre bygningsuttrykket på bua og gi den et mer hytteaktig preg. Styret vurderte også at en tillatelse vil ha en reell presedensfare som samlet sett vil påvirke verneverdiene negativt ved at landskapsbildet og opplevelsen av et villmarkspreget område endres. Det vises til de mange mindre buene i nasjonalparken.

Hemtjønnbua slik den var opprinnelig

Omsøkt utbygging av plating

Bua ligger ca. 5 km fra Bekkelægervegne. Terrenget er relativt flatt.

Klagers argumenter

Beitelag Driva 1c/ ved Stig H. Bjerkaas påklagde nasjonalparkstyret sitt vedtak 03.04.2025 etter at nasjonalparkforvalter hadde samtykket til at beitelaget ga klage/uttalelse, selv om klagefristen var oversittet.

Det anføres at søknaden skulle ha vært behandlet etter verneforskriften § 3 fjerde ledd, siden plating kan anses som en innretning. Det avgjørende for om dispensasjon skal gis, bør være plattingens funksjon. Behovet må vurderes annerledes når plattingen skal ha en praktisk og forskånende funksjon, enn når den bare skal bidra til velvære og rekreasjon hvilket ofte er ved fritidseiendommer. Det vises til at fylkeskommunen i sin uttalelse påpeker behovet for et tørt, utendørs areal.

Størrelsen på plattingen bør ifølge klagen stå i forhold til bruken av bua. På grunn av en avsidesliggende beliggenhet brukes bua av mange samtidig, og behovet for å kunne lagre og oppbevare sko, utstyr og hunder på plattingen er stort. Det vises til at beitelaget består av 13 aktive landbrukseiendommer som til sammen slipper 9500 sauer hver sommer.

Klager mener også at plattingen harmonerer godt med buas relativt moderne uttrykk. En heving av plattingen opp fra terrenget vil forhindre sau- og dyretråkk, mens et eventuelt rekkverk vil være en mindre heldig estetisk løsning. Det anføres at næringsdrivende bør ha andre rettigheter enn andre og av den grunn vil en tillatelse ikke skape presedens.

Det vises også til at aktiv beiting opprettholder det biologiske mangfoldet og kulturlandskapet i området, og derfor er viktig for ivaretagelse av verneformålet. Området mellom Vinstradalen, Drivdalen og Folldalen er priggitt et høyt beitetrykk.

Dersom søknaden skal behandles naturmangfoldloven § 48 første ledd, mener klager at deres anførsler viser at vilkårene for å gi dispensasjon etter denne bestemmelsen er oppfylt.

Dovre fjell nasjonalparkstyre sine merknader

Styret ga oppfriskning for oversittelse av klagefristen til tross for at oversittelsen var mer enn 3 måneder. Klagers anførsel om feil i rettsanvendelsen mente styret var en særlig grunn, jf. forvaltningsloven § 31 bokstav b). Ifølge klagen skulle søknaden vært behandlet etter verneforskriften § 3, fjerde ledd bokstav f), ikke naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ.

Nasjonalparkstyret la til grunn at verneforskriften § 3, 4. ledd bokstav f) ikke kommer til anvendelse, siden plattinger ved beitebuer ikke er nødvendig for å drive sanking og tilsyn. Uansett må de samme vurderingene foretas om søknaden behandles etter naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ. En eventuelt feil i hjemmelsgrunnlag har derfor ikke virket bestemmende på vedtakets innhold.

Styret viste videre til at plattingens størrelse som er nesten er halvparten av bygningens bebygde areal. At det er mange medlemmer i beitelaget vurderes å være uten betydning. Rekkverk er uaktuelt, søknad om dette er allerede avslått. Det vises også til at fylkeskommunen er negativ til omsøkte platting og mener at en eventuell platting må gjøres mindre, uten rekkverk og underordne seg eksisterende bygning.

Når det gjelder plasseringen av Hemtjønnsbua så opplyser styret at den ligger i det som beskrives som et flatt terreng, ca. 5 km fra Bekkelægervegen. Denne veien er åpen for alminnelig motorferdsel.

Styret mener at plattingen ikke skal dekke næringsmessige behov og at en tillatelse derfor vil ha en uheldig presedensvirkning. Det vises til at det er flere tilsyns- og sankebuer i verneområdene, både i nasjonalparken og i landskapsvernområdene, og presedensvurderingen derfor også kan knyttes opp til andre tilsyns- og sankebuer, i tillegg til jaktbuer og andre mindre buer. Det vises også til at bruken av buer endres over tid. Nasjonalparkstyret fastholder derfor at en tillatelse kan medføre fare for presedens og bidra til å gi bygninger et mer hytteaktig preg.

Styret uttrykte forståelse for at en platting kan være praktisk av flere årsaker, men plattingens størrelse, utforming, materialbruk og presedensvurderinga, begrunnet avslaget. Styret

oppretholdt derfor sitt avslag og saken ble sendt til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse 13.06.2025.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Oversittelse av klagefristen.

Det fremgår av forvaltningsloven § 31 at fristen for å klage er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket kom frem til vedkommende part. Vedtaket ble oversendt beitelaget 17.12.2024, men ble først påklaget i brev datert 03.04.2025, nesten 3 måneder etter at klagefristen var utløpt.

En klage kan tas til behandling selv om klagefristen er utløpt, dersom klager ikke kan lastes for fristoversittelsen, jf. forvaltningsloven § 31 bokstav a. Beitelaget oppgir ingen grunn til hvorfor klagefristen ikke ble overholdt og vi legger til grunn at beitelaget kan klandres for fristoversittelsen.

Ifølge forvaltningsloven § 31 bokstav b kan klagen likevel tas til behandling dersom det foreligger særlige grunner til at klagen blir prøvd. Styret mente at dette var tilfelle og viste til klagens anførsel om at vedtaket var fattet med hjemmel i feil bestemmelse.

På samme måte som styret, mener vi det er sannsynlig at det i fremtiden vil bli fremmet liknende søknader. Det derfor viktig å få avklart hvilken bestemmelse slike søknader skal behandles etter. En avklaring vil også være av betydning for andre verneområder med samme eller liknende forskriftsbestemmelse. En ytterligere grunn til å få dette avklart er styrets pågående arbeid med ny forvaltningsplan og utarbeidelsen av retningslinjer til de enkelte bestemmelsene. Vi er derfor enig med styret i at påstanden om at søknaden er avgjort etter feil bestemmelse er en særlig grunn som gjør det rimelig at klagen behandles, til tross for den betydelige fristoversittelsen. Vi kan heller ikke se at en behandling av klagen kan medføre skade eller ulempe for andre parter, jf. forvaltningsloven § 31 andre ledd. Det vises også til lovproposisjonen, Ot.prp. nr. 3 (1976-77) s. 91-92, hvor det nevnes særskilt at det ofte vil være rimelig å behandle klager over «rettsanvendelsen» fordi «rettsspørsmålet ikke derved bringes ut av verden». Klagen tas derfor til behandling.

Reglene som gjelder for dette verneområdet

Dovrefjell nasjonalpark, samt Hjerkin, Kongsvoll og Drivdalen landskapsvernområder ble opprettet ved kgl.res. av 21. juni 1974. Ved Kronprinsregentens resolusjon av 3. mai 2002 om verneplan for Dovrefjell, ble Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark vernet sammen med i alt 7 nye landskapsvernområder, 2 biotopvernområder og utvidelse av eksisterende Fokstumyra naturreservat. Dovrefjell- Sunndalsfjella nasjonalpark ble senere utvidet ved kgl.res 20.april 2018 og forskrift om vern av Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, Sunndal, Nesset, Oppdal, Dovre og Lesja kommuner, Møre og Romsdal, Trøndelag og Oppland fylker ble vedtatt (verneforskriften).

Formålet med forskriften er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet er videre å ta vare på:

- a) et tilnærmet intakt høyfjellsøkosystem med det naturlige biologiske mangfoldet, herunder arter, bestander, naturtyper og geologi. Området utgjør et stort og tilnærmet intakt høgfjelløkosystem der arter som villrein, jerv, fjellrev, kongeørn og ravn har en nøkkelrolle
- b) kalkrike områder med rik fastmark i fjellet, ekstremrike myrer og en unik karplanteflora
- c) elveslettelandskap med kroksjøer, meandrerende elv og åpne sandområder
- d) en viktig del av leveområdet til villreinen i Snøhetta og Knutshø villreinområder
- e) vakre og egenartede landskap
- f) store alpine fjellmassiv omkring Snøhetta
- g) særpregede kvartærgeologiske forekomster
- h) kulturminner, herunder spor etter fangst og beitebruk.

Forskriften skal gi allmennheten anledning til å oppleve naturen uforstyrret gjennom naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Ifølge verneforskriften § 3 fjerde ledd bokstav b) kan forvaltningsmyndigheten etter søknad gi tillatelse til mindre utvidelse av bygninger, eller oppføring av frittstående bygning som kun skal benyttes til uthus eller utedo som ikke kan medføre endret funksjon. Siden oppføring av platting ikke er en utvidelse av eksisterende bygning, kommer bestemmelsen ikke til anvendelse.

Videre kan forvaltningsmyndigheten etter § 3 fjerde ledd bokstav f gi tillatelse til ombygging og oppføring av tilsynsbuer, anlegg og innretninger, herunder gjerder og sankekveer, i regi av beitelag i forbindelse med beitebruk i samsvar med retningslinjer i forvaltningsplan.

Hva som er å anse som et anlegg eller en innretning er ikke nærmere beskrevet hverken i verneforskriften eller foredraget til kgl.res. Heller ikke eksisterende forvaltningsplan gir veiledning, den er nesten 20 år gammel og ikke revidert slik at den harmonerer med ny verneforskrift. Det fremgår imidlertid av bestemmelsen at anlegget/ innretningen skal ha tilknytning til beitebruk og oppføres i regi av beitelaget, og at det kan gis tillatelse til sankekveer og gjerder. En platting til beitelagets bu er etter vår vurdering en annen type innretning enn de angitte, plattinger har ikke direkte tilknytning til beitevirksomheten og er ikke nødvendig for å drive sanking og tilsyn. Vi er derfor enige med nasjonalparkstyret i at omsøkte platting ikke faller inn under i verneforskriftens § 3.

Verneforskriften har derfor ikke bestemmelser som åpner for at det kan gis tillatelse til omsøkte tiltak, og søknaden må derfor behandles etter naturmangfoldloven § 48. Det følger av forarbeidene til naturmangfoldloven at denne bestemmelsen ikke kan brukes for å utvide den rammen som er gitt i vernevedtaket. Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. For at en dispensasjon skal kunne gis må vilkårene i bestemmelsen være oppfylt.

Konkret vurdering

Vi har kunnskap om tiltakene og verneverdiene i området fra foredraget til kongelig resolusjon og nasjonalparkstyrets saksforberedelse, jf. naturmangfoldloven § 8.

Vilkårene for å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ er at tiltaket ikke strider mot verneformålet og ikke har nevneverdig påvirkning på verneverdiene.

Verneformålet for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark er blant annet å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre naturinngrep.

I utgangspunktet vil alle inngrep og utbygginger påvirke verneområdets villmarkspreget. Graden av påvirkning avhenger av inngrepets størrelse og/eller hvor iøynefallende tiltaket er. Det samme vil være tilfelle dersom en tillatelse får en uheldig presedensvirkning som gir en bit-for-bit-utvikling. I slike tilfeller vil tiltaket kunne være i strid med verneformålet.

Klager mener en tillatelse ikke vil ha noen presedensvirkning siden omsøkte platting skal brukes i forbindelse med utøvelse av beiting og ikke skal benyttes for å skape komfort og hygge, slik tilfellet ofte er for plattinger tilhørende fritidseiendommer.

Nasjonalparkstyret opplyser at det er flere tilsyns- og sankebuer i verneområdene, i tillegg til jaktbuer og andre mindre buer. Vi har lagt til grunn at plattingen ikke har noen direkte tilknytning til utøvelse av næring og finner det trolig at flere kan ha samme nytte av en platting som det beitelaget har. Buas beliggenhet, ca. 5 km i flatt terreng fra nærmeste bilvei, tilsier etter vår vurdering ikke noe særskilt behov for lagring og oppbevaring. Vi mener derfor at en tillatelse vil kunne gi en uheldig presedensvirkning som over tid vil kunne medføre en uheldig bit-for-bit-utbygging i området, jf. naturmangfoldloven § 10.

Styret har i forbindelse med klagesaksbehandlingen forelagt søknaden for kulturminneforvaltningen til fylkeskommunen. Fylkeskommunen uttaler at den engang så nøkterne bua med den allerede oppførte plattingen har fått et mer hytteaktig preg og anbefaler derfor at en eventuell platting gjøres mindre, er uten rekkverk og underordner seg eksisterende bygning.

Bygningers karakter og utseende er med på å prege et landskap, og tiltak som endrer en bygning visuelt, kan derfor påvirke landskapet. Ivaretagelse av landskapet og områdets villmarkspreget er en del av verneformålet i nasjonalparken og dispensasjonspraksisen for byggetiltak er streng. Tiltak som vurderes å ha begrenset eller liten nytteverdi, innvilges tilnærmet aldri. Selv om vi har forståelse for at det vil være praktisk for beitelaget med en platting utenfor beitebua, veier en tillatelses mulige presedensvirkning tyngre i denne saken.

Miljødirektoratet har etter en konkret vurdering kommet til at plattingen vil kunne påvirke verneverdiene nevneverdig og være i strid med verneformålet. Det er i denne vurderingen lagt vekt på presedensvirkningen av en tillatelse, fylkeskommunens faglige uttalelse om plattingens endring av buas karakter og mulighet dette har for å påvirke områdets villmarkspreget og landskapet for øvrig.

Klagen tas etter dette ikke til følge.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Marit Doseth
seniorrådgiver

Kopi til:
Dovrefjell nasjonalparkstyre Postboks 987 2604 LILLEHAMMER

**Dovrefjell
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk villreinsenter nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 HJERKINN

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 61 26 62 09
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/dovrefjell>

Stig Hindseth Bjerkaas
Bjørkåsen, Spælavegen 101
7340 Oppdal

Saksbehandler Eirin Berge

Vår ref. 2024/9652-19 432.3

Deres ref.

Dato 10.12.2025

Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - oppføring av platting på Hemtjønnsbua - Beitelaget Driva 1C - påpeking av plikt og varsel om mulig pålegg om retting

Det vises til søknad, vedtak om avslag, klage og endelig klagebehandling angående oppføring av platting på Hemtjønnsbua i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.

Påpeking av plikt til å rette opp i ulovlige forhold

Klagen på vedtaket om avslag på oppføring av platting på Hemtjønnsbua er behandlet av Miljødirektoratet. I brev datert 14.11.2025 opprettholder Miljødirektoratet avslaget gitt av nasjonalparkstyret, og du har dermed ikke fått medhold i din klage, jf. vedtaket fra Miljødirektoratet datert 14.11.2025 (vedlagt). Nasjonalparkstyret ble orientert om vedtaket fra Miljødirektoratet i styremøte den 5.12.2025.

Miljødirektoratet sitt vedtak er endelig og kan ikke påklages.

På denne bakgrunn vil vi påpeke den plikten du/dere har til å rette opp i det ulovlige forholdet på Hemtjønnsbua, jf naturmangfoldlovens § 69. Forskriften for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark oppstiller et inngrepsforbud i § 3, og på Hemtjønnsbua har Driva beitelag 1 c oppført en platting med rekkverk uten å ha tillatelse til dette.

I § 69, 2. ledd står det:

«Den som ved å overtre loven eller vedtak med hjemmel i loven forårsaker fare for forringelse av naturmangfoldet, skal sette i verk tiltak for å forhindre at slik forringelse skjer. Har forringelsen allerede inntrådt, gjelder plikten hindring av ytterligere forringelse og – om mulig – gjenoppretting av den tidligere tilstand for mangfoldet ved oppsamling, rydding, fjerning, planering eller andre egnede tiltak».

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturreservat	Flåman
Landskapsvernområde	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområde	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

Det anmodes om at det ulovlige forholdet på Hemtjønnsbua bringes i orden innen 25.juli 2026.

Det ulovlige forholdet anses bragt i orden når platting og rekkverk i sin helhet er fjernet. Materialer (treverk) fra riving av platting og rekkverk kan midlertidig oppbevares ved Hemtjønnsbua og skal senest fraktes ut av verneområdet på snødekt mark sesongen 2026/2027.

Dere har selv opplyst at plattingen er oppført uten vesentlige inngrep i naturen. Vi forutsetter derfor at fjerning av platting og rekkverk også kan skje uten vesentlige inngrep.

Varsel om mulig pålegg om retting

Vi har tillit til at du/dere vil rette opp i det ulovlige forholdet. Det påligger likevel forvaltningsmyndigheten å opplyse om mulige konsekvenser av å ikke gjøre dette.

Med dette brevet varsler vi derfor om at dersom det ulovlige forholdet (oppføring av platting og rekkverk til denne) ikke er fjernet og bragt i orden innen oppgitt frist, vil vi måtte vurdere pålegg om retting av byggetiltaket. Dersom det skulle bli nødvendig for oss å gi et pålegg vil konsekvensen av å ikke etterkomme et pålegg kunne være vedtak om tvangsmulkt, eller direkte gjennomføring (dvs forvaltningen sørger for fysisk gjennomføring av tiltakene og kan kreve dekning av utgiftene til dette), jf naturmangfoldlovens §§ 69, 70, 71 og 73.

Når det gjelder varsel om et eventuelt pålegg om retting skal det alltid gis en frist for å uttale seg. Dette brevet er å anse som et varsel om et mulig pålegg om retting. Det settes en frist på 3 uker etter utsendelse på å gi en eventuell uttale til varselet.

Eirin Berge
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedlegg:

- 1 Opprettholder vedtak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - oppføring av platting på Hemtjønnbua - Beitelaget Driva 1C

Kopi til:

BEITELAGET DRIVA 1C	v/ Geir Klevstuen Vinstradalsvegen 166	7345	DRIVDALEN
OPPDAL BYGDEALMENNING	Inge Krokanns veg 11	7340	OPPDAL
OPPDAL KOMMUNE	Postboks 1	7341	OPPDAL

**Dovrefjell
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk villreinsenter nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 HJERKINN

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 +4761266211
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/dovrefjell>

Saksbehandler Bernhard Svendsgard

Vår ref. 2026/9309-2 432.2

Deres ref.

Dato 11.08.2026

Sak - Fokstugu LVO - Dovre 2/3 - 2026 - oppsetting av sperregjerde - Hardbakken og Einbuggdalen sankelag

Vedtak

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir Hardbakken og Einbuggdalen sankelag tillatelse til oppsetting av sperregjerde langs E6, jf kart 1 i saksopplysningene.

Vilkår:

1. Gjerdet skal holdes godt vedlike til enhver tid.
2. Dersom gjerdet ikke holdes vedlike eller behovet faller bort, skal gjerdet fjernes.

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturresevat	Flåman
Landskapsvernområde	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområde	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

Saksopplysninger

Hardbakken og Einbuggdalen sankelag v/ Erlend Fokstugu søker om å få sette opp sperregjerde for beitedyr langs E6 over Dovrefjell, delvis innenfor Fokstugu LVO:

Hardbakken og Einbuggdalen sankelag slipper hver sommer ca. 3000 søyer og lam på utmarksbeite i fjellområdene sørøst for E6 over Dovrefjell.

I løpet av beitesesongen opplever vi ubehaglige situasjoner med beitedyr som trekker ned til E6 og kommer i konflikt med den tette sommertrafikken. Dette fører til stor arbeidsbelastning med samling og flytting av dyr som oppholder seg i nærheten av, og i, veibanen.

Eksisterende sperregjerde, mot E6 over Dovrefjell, er avsluttet 1,1 km nordøst for Fokstugu gard.

Vi ønsker å forlenge dagens sperregjerde med ca. 2,0 km. Traseen for gjerdet vil følge sykkelveien, parallelt med E6, som vist med blå linje i kartvedlegget. Rød linje viser avslutningen av eksisterende gjerde.

Rydding av ny trase gjøres så skånsomt som mulig ved bruk av motorsag/ryddesag.

Sperregjerdet vil oppføres innenfor grensene til eiendommen gnr.2 bnr.3 i Dovre. Gjerdet vil bestå av utmarksnetting og topptråd, med en totalhøyde på 100-110 cm.

Kart 1: Eks. sperregjerde i rødt, omsøkt sperregjerde i blått

Forskrift

Formålet med Fokstugu landskapsvernområde er å:

Ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbeyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.

Ta vare på geologiske forekomster og landskapsformer.

Fokstugu landskapsvernområde er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter, og med noen unntak er det forbud mot bl.a. oppføring av nye bygninger, anlegg og faste innretninger, vegbygging m.m. jf. § 3, pkt. 1.1.

Forvaltningsmyndigheten har hjemmel i verneforskriftens § 3.1.3.k i til å gi tillatelse til gjerding i utmark og bygging av sankekeveer.

Forvaltningsplanen sier i retningslinjene blant annet:

Ved behandling av søknader om sanketrøer og lignende legges vekt på å unngå plassering som er uheldig i forhold til villrein, flora og andre verneverdier. Det skal også tas hensyn til andre brukerinteresser – plassering nær bekker og elver skal unngås, spesielt der disse tjener som vannkilde.

Vurdering

Formålet med Fokstugu LVO er bevaring av et viktig natur- og kulturlandskap, der husdyrbeiting er en forutsetning for å oppfylle dette. Søker beskriver i søknaden utfordringer med at dyr kommer ned på den sterkt trafikkerte E6 og at et sperregjerde vil løse dette problemet. Tilsvarende gjerde er også satt opp langs E6 sørover fra det omsøkte startpunktet og dette fungerer godt.

Fokstugu LVO kan også sikre framtidig mulighet for å gjenopprette reinstrekket mellom Dovrefjell og Rondane. Gjerdet er et reversibelt tiltak og skal plasseres parallelt med E6 og tur- og sykkelvegen. Gjerdet vil derfor ikke skape ytterligere barrierer for et framtidig reinstrekk.

Forskriften åpner for at det kan gis tillatelse til gjerding i utmark. Forvalter foreslår at det gis tillatelse med vilkår.

Vurdering i forhold til prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7

Når det treffes beslutninger som berører naturmangfoldet, skal forvaltningen innhente og legge til grunn kunnskap om naturmangfoldet. Kunnskapen som skal brukes, er kunnskap om landskap, økosystemer, naturtyper og arter, og det skal gis en vurdering av effekten av påvirkninger. Jf. § 8. Påvirkningen av økosystemet skal også vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. § 10.

Det planlagte tiltaket vil på grunn av nærheten til E6, påvirke naturmangfoldet og økosystemet forholdsvis lite. Det er lite sannsynlig at den samlede belastningen på økosystemet, blir for stor. Jf. § 8 og 10. Det er ikke nødvendig å legge vekt på føre-var-prinsippet, jf. § 9.

I denne saken er det ikke nødvendig å vurdere om tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket evt. volder, jf. naturmangfoldloven § 11, og om det blir benyttet tilstrekkelig miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder jf. § 12.

Arkivsaksnummer: 2026/3461-11

Saksbehandler: Bernhard Svendsgard

Dato: 20.08.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	35/2026	27.08.2026

Forberedende klagebehandling - Knutshø LVO - Tynset 152/2 - Gløtvegen 1153 - byggetiltak - 2026 - tilbygg på seterstue - oppføring av uthus - Finn Arne Grøndahl

Innstilling fra forvalter

Dovrefjell nasjonalparkstyre opprettholder sitt vedtak datert 11.06.2026 i sak 23/2026 om avslag på søknad om oppføring av tilbygg på seterhus og uthus på eiendommen Gløtvegen 1153 (GID 152/2) i Tynset kommune.

Nasjonalparkstyret har vurdert innholdet i klagen og mener at det ikke er forelagt nye eller vesentlige momenter som gir grunnlag for å omgjøre vedtak om avslag.

Klagen sendes over til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Vedtaket er gjort med hjemmel i forvaltningsloven § 33.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Klage på vedtak.pdf
- 2 Saksframlegg med vedtak

Saksopplysninger

Dovrefjell nasjonalparkstyre mottok 09.03.2026 søknad fra Finn Arne Grøndahl om tilbygg og gjenoppføring av revet bygg på fritidseiendommen Gløtvegen 1153 i Knutshø LVO. Dovrefjell nasjonalparkstyre behandlet søknaden den 11.06.2026 og fattet følgende vedtak:

Søknad fra Finn Arne Grøndahl om tilbygg på hytte og uthus på fritidseiendommen Gløtvegen 1153 (GID 152/2) i Tynset kommune avslås, jf. forvalters vurdering.

Vedtaket er hjemlet i verneforskrift for Knutshø landskapsvernområde § 3.1.3., jf § 3.1.1.

Saksframlegget med vedtak er vedlagt, men begrunnelsen for avslaget kan oppsummeres slik:

- Tilbyggene er av vesentlig karakter på en fritidseiendom
- Omsøkte tiltak er i strid med verneformålet og vil skade verneverdiene i Knutshø LVO

Finn Arne Grøndahl klaget på vedtaket i brev av den 27/6 2026. Klagen følger vedlagt. Klagers begrunnelse kan oppsummeres slik:

- Tiltaket vil ikke øke overnattingskapasiteten på eiendommen, noe som synes feilaktig vektlagt i vurderingen. Den er også en gjenoppbygging av tidligere tilbygg og vil etter klagers vurdering ikke medføre presedens.
- Taket må uansett repareres og klager ønsker å få vurdert om tilbygget da kan tillates.
- Større uthus vil redusere transportbehovet til eiendommen. Klager mener vurderingen omkring annen utnyttelse av bygget i framtiden er lite saklig.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljødirektoratet er klageinstans for vedtakene som fattes av nasjonalparkstyret. Når det klages på vedtak truffet av nasjonalpark må forberedende klagebehandling skje i nasjonalpark før saken eventuelt sendes over til Miljødirektoratet som klageinstans.

Forvaltningsloven

§ 28 (vedtak som kan påklages, klageinstans)

Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken til det forvaltningsorgan (klageinstansen) som er nærmest overordnet det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket (underinstansen).

(...)

§ 29 (klagefrist)

Fristen for å klage er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Skjer underretningen ved offentlig kunngjøring, begynner klagefristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort.

4. ledd: Vedkommende underinstans eller klageinstans kan i særlige tilfelle forlenge klagefristen før denne er utløpt.

§ 31 (oversitting av klagefrist)

Bestemmelsen sier at klagen kan tas under behandling selv om klagefristen er oversittet dersom:

a) parten eller hans fullmektig ikke kan lastes for å ha oversittet fristen eller for å ha drøyd med klage etterpå, eller

b) det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd

§ 33 (saksforberedelsen i klagesak)

(...)

Underinstansen skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger, skal underinstansen avvise saken, jfr. dog § 31.

Verneformål – forskrift

Forskrift for Knutshø landskapsvernområde:

«Formålet med opprettelsen av Knutshø landskapsvernområde er å ta vare på et sammenhengende høgfjellsområde med leveområdene til villreinen i Knutshø, og et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, dyreliv, landskapsformer og kulturmiljø.»

Verneforskriftens § 3.1.3 sier:

«Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) *Oppføring av nye bygninger til landbruksvirksomhet og som ikke er i strid med verneformålet.*
- b) *Ombygging og restaurering av eksisterende bygninger.*
- c) *Tilbygg til eksisterende bygninger.*
- d) *Gjenoppføring av bygninger som går tapt ved brann eller naturskade.*
- e) *Gjenopptakelse av jordbruksdrift på nedlagte setervoller.*
- f) *Riving av gammel seterbebyggelse.*
- ...»*

Forvaltningsplan

6.7.1 Felles retningslinjer for bygninger i verneområdene

- a) Ordinære vedlikeholdsarbeider på eksisterende bygninger kan gjennomføres uten at planene forelegges forvaltningsmyndigheten.
- b) Uttak av torv til tak er søknadspliktig og behandles etter verneforskriftens § 4.
- c) Tillatelse til gjenoppføring av bygninger som går tapt ved brann eller naturskade kan påregnes gitt. Flytting av bygninger som en følge av naturskade skal vurderes særskilt ved hvert enkelt tilfelle, og skal ikke være i strid med verneformålet.

d) Byggetiltak som er påkrevd for å tilfredsstille nye krav i medhold av annet lovverk skal vurderes imøtekommet, så lenge det ikke kommer i strid med verneformålet.

Forvaltningsmyndigheten kan stille vilkår til eventuell dispensasjon.

e) Tiltak skal gjennomføres i tråd med tradisjonell byggeskikk i området. Det skal nyttes materialer og farger som ikke skiller seg ut fra omgivelsene.

6.7.2 Retningslinjer for bygninger i landskapsvernområdene og biotopvernområdene:

For tiltak som medfører nybygg, ombygginger eller utvidelser på bygninger med landbruksformål gjelder følgende:

- Det er ikke tillatt med annen bygge- og anleggsvirksomhet enn det som er direkte knyttet til landbruk, jf. plan- og bygningslovens definisjon. Det vil ikke være tillatt å oppføre fritidsboliger, eller hytter for utleie.
- Det skal gjennomføres en strengere dispensasjonspraksis i sone uten tilrettelegging og inngrep enn i brukssonene.

Vurdering

Klager er part i saken og klagen er rettidig. Klagen fremmes derfor for forberedende klagebehandling for Dovrefjell nasjonalparkstyre.

Klager mener tiltaket ikke vil øke overnattingskapasiteten og dermed ikke vil innvirke på villreinens levevilkår i Knutshømrådet.

Forvalter mener den omsøkte arealøkningen er så stor at den vesentlig vil kunne innbære økning i overnattingskapasitet, både på kort og lang sikt. Verneforskriften kan ikke styre innvendig romdisponering og arrondering og nasjonalparkstyret må derfor forholde seg til omsøkt bebygd areal.

Forvalter mener at en utvidelse av bygningsmassen til vel 100 m² utvilsomt vil legge til rette for å øke både kapasitet og bruksfrekvens på eiendommen, noe som kan øke ferdselen inn i villreinens leveområder.

Klager mener søknaden kun dreier seg om gjenoppbygging av tidligere bygningsdeler og at dette ikke vil skape presedens.

Over tid har flere tidligere setre gått ut av drift og brukes som fritidsboliger. Dette gjelder i første rekke enheter som er en del av landbrukseiendommer, men også fraskilte eiendommer som er fritt omsettelige. Det er kommunene som styrer fradelingene etter plan- og bygningsloven og jord- og konsesjonslovgivningen. Samlet gir dette økt fritidsbruk og økt press for utbygging/standardheving på bygninger i verneområdene og reinens leveområder. Forvalter mener derfor at denne søknaden kan skape presedens i flere saker innenfor verneområdene.

Taket på seterhuset lekker og må repareres. Klager ber om at tilbygget vurderes særskilt på bakgrunn av at en dermed kan utføre arbeidet samtidig med takreparasjonen.

Villreinnemnda har ikke vurdert tilbygget særskilt. Villreinutvalget har ikke merknader til tiltaket på seterhuset. Innlandet fylkeskommune har flere merknader til utformingen av tilbygget.

Forvalter mener det ikke kan gis tillatelse til tilbygget ut i fra denne søknaden. Det foreligger flere merknader fra fylkeskommunen som må innarbeides i en evt ny søknad og villreinnemnda må få søknaden til ny uttalelse. Mest korrekt saksbehandlingsmåte er derfor at klagen ferdigbehandles og at det evt sendes inn ny omarbeidet søknad.

Reparasjon av taket, med samme utforming og takmaterialer, kan utføres uten søknad.

Foreløpig vurderer forvalter at omsøkt tilbygg virker stort ut i fra formålet og at tilbyggets eksteriør må omarbeides etter fylkeskommunens anbefalinger.

Klager mener at større uthus vil redusere transportbehovet til eiendommen og at vurderingen omkring annen utnyttelse av bygget i framtiden er lite saklig.

Transportmengden er i hovedsak styrt av verneforskriften og retningslinjene i forvaltningsplanen. Det blir gitt et visst antall turer pr år. Generelt viser vår erfaring at transportbehovet i verneområdene ikke er endres av bygningsenes størrelse. Forvalter mener at et uthus på 22,8 m² er tilstrekkelig for en fritidseiendom av denne karakter og plassering.

Innvendig bruk av bygninger kan endre seg over tid. Derfor mener forvalter at villreinutvalgets bekymring om annen bruk av et større uthus er relevant for den samlede vurderingen, men ikke avgjørende for forvalters innstilling og styrets vedtak.

Vernemyndigheten har ingen muligheter for å kontrollere bruken av enkeltbygninger over tid og vurderinger omkring dette må gjøres ved søknad om tilbygg/nybygg som øker bygningenes arealer.

Selv om et omsøkt tiltak er innenfor rammen av en spesifisert dispensasjonsbestemmelse må det likevel foretas en selvstendig vurdering av om dispensasjon skal gis. Når forskriftene bruker formuleringer som "kan gi tillatelse til" eller "kan gi dispensasjon til" betyr ikke det at forvaltningsmyndigheten skal gi dispensasjon, men at forvaltningsmyndigheten kan vurdere om en søknad gir grunnlag for å gi dispensasjon.

Styret gjorde i første behandling en konkret vurdering av søknaden og kom etter en samlet vurdering til at tiltaket er av en slik karakter og omfang at det er i strid med verneformålet og vil skade verneverdiene i Knutshø LVO.

Forvalter anbefaler at vedtaket ikke endres.

Oppsummering:

- Forvalter mener det ikke foreligger nye opplysninger som tilsier at vedtaket skal endres
- Vurderingene i sak 26/2026 står ved lag
- Vedtaket sendes Miljødirektoratet for endelig klagebehandling

Klage på vedtak

– avslag på søknad om tilbygg og uthus

Alvdal den 27.06.2026

Att: Dovrefjell Nasjonalparkstyre
Sak: 2026/3461-9 432.2

Jeg viser til vedtak datert 12.06.2026 om avslag på søknad om tilbygg til hytte og utvidelse av uthus.

Jeg ønsker med dette å påklage vedtaket.

Når det gjelder tilbygget til hytta på 10,5 kvm, er formålet å etablere kjøkken. Tiltaket vil ikke bidra til økt overnattingskapasitet, og dermed heller ikke økt belastning på villrein. Tilbygget er dessuten en gjenoppbygging av et tidligere eksisterende tilbygg. Saken skiller seg derfor fra nye tiltak, og vil ikke danne presedens for fremtidige søknader.

Videre er omfattende reparasjon av taket nødvendig som følge av reparasjon av lekkasje i eksisterende bygg. På denne bakgrunn bes det om en særskilt vurdering av om dette tilbygget kan tillates, selv om avslaget for uthuset eventuelt opprettholdes.

Når det gjelder uthuset, er formålet med å bygge dette noe større å oppnå bedre lagerplass. Dette vil redusere behovet for transport til og fra eiendommen, noe som samlet sett er mer skånsomt for villrein enn dagens situasjon.

I vedtaket legges det til grunn en forutsetning om at uthuset kan bli benyttet til overnatting i fremtiden. Dette oppfattes som en lite saklig begrunnelse, da det bygger på spekulasjon om mulig fremtidig ulovlig bruk. Vurderingen burde ta utgangspunkt i det omsøkte tiltaket og formålet slik det er beskrevet i søknaden.

Det fremstår som at vedtaket baserer seg på at tiltakene vil medføre økt overnatting og dermed økt press på villrein, uten at dette er i samsvar med faktisk bruk eller intensjon. Dette innebærer at det er lagt feil premisser til grunn for vurderingen.

Det ønskes også påpekt at Tynset kommune ikke har egne retningslinjer for området, og at det dermed er uklart hvilket hjemmelsgrunnlag de har for å avslå søknader uten Nasjonalparkstyrets uttalelse.

På bakgrunn av ovenstående bes det om at vedtaket omgjøres, eller at saken tas opp til ny behandling.

Med vennlig hilsen

Finn Arne Grøndahl

Arkivsaksnummer: 2026/3461-8

Saksbehandler: Bernhard Svendsgard

Dato: 01.06.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	23/2026	11.06.2026

Sak - Knutshø LVO - Tynset 152/2 - Gløtvegen 1153 - byggetiltak - 2026 - tilbygg på seterstue - oppføring av fjøs - Finn Arne Grøndahl

Innstilling fra forvalter

Søknad fra Finn Arne Grøndahl om tilbygg på hytte og uthus på fritidseiendommen Gløtvegen 1153 (GID 152/2) i Tynset kommune avslås, jf. forvalters vurdering.

Vedtaket er hjemlet i verneforskrift for Knutshø landskapsvernområde § 3.1.3., jf § 3.1.1.

--- slutt på innstilling ---

Saksprotokoll i Dovrefjell nasjonalparkstyre - 11.06.2026

Behandling

Enstemmig

Vedtak

Søknad fra Finn Arne Grøndahl om tilbygg på hytte og uthus på fritidseiendommen Gløtvegen 1153 (GID 152/2) i Tynset kommune avslås, jf. forvalters vurdering.

Vedtaket er hjemlet i verneforskrift for Knutshø landskapsvernområde § 3.1.3., jf § 3.1.1.

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturresevatner	Flåman, Bjørndalen, Søndre Snøfjelltjønn, Mardalen
Landskapsvernområder	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområder	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

1 Byggesøknad Grøndahl

Saksopplysninger

Tynset kommune har sendt over søknad fra Finn Arne Grøndahl om tilbygg og gjenoppføring av revet bygg på fritidseiendommen Gløtvegen 1153 i Knutshø LVO.

Kommunen skriver:

Tiltaket gjelder renovering og tilbygg på hytte/eldre seterstue og oppbygging av eldre fjøs på eiendommen med gnr./bnr.: 152/2 i Tynset kommune. Eiendommen er del av Låg-Gisætran som ligger rett øst for Låg-Gia innenfor Knutshø landskapsvernområde. Eiendommen oppført som- og tidligere brukt som setervang. Eiendommen er i dag omdisponert til fritidseiendom og består av hytte og uthus, med utedo. Det er ønske om å tilbakeføre bebyggelsen og setervangen til slik det ble bygget, ved å gjenoppbygge bebyggelse som har blitt revet. Alt vil bygges i samme stil som bebyggelsen som står igjen.

Søker skriver at hytta har hatt vanninntrenging som har gjort skader på taket. I den forbindelse ønskes det også å bygge nytt utbygg som skal brukes til kjøkken/spiseplass. Det søkes også om å få utvide dagens uthus med BYA 25 m², i samme stil og med samme byggemåte som eksisterende bygg.

Begge tiltakene begrunnes blant annet med at det tidligere har stått tilsvarende bygninger på eiendommen.

Dette gir følgende arealer:

Hytte – eks. areal BYA 43,9 m² – tilbygg 10,5 m² – 24% økning

Uthus – eks. areal BYA 22,8 m² – tilbygg 25 m² – 110% økning

Søknaden ble sendt til uttalelse hos følgende:

Villreinutvalget for Knutshø er skeptisk til at påbygget av sæterfjøset på sikt kan bli brukt som anneks og dermed føre til økt bruk og ferdsel i forhold til påvirkning mot villrein. Villreinutvalget har ingen merknader til de øvrige tiltak i søknaden.

Innlandet fylkeskommune

Plan- og miljømessige hensyn

Tiltaket ligger innenfor nasjonalt villreinområde. I henhold til retningslinjer i regional plan for Dovrefjell skal det ikke etableres nye hytter, turistvirksomheter eller annen utbygging i nasjonalt villreinområde, og heller ikke skal det gjøres større utvidelser av eksisterende hytter, virksomheter eller turisthytter.

Tilbygget vurderes ikke av oss som en større utvidelse. Dersom uthuset oppføres med en standard tilsvarende oppholdsrom vil det i praksis være en utvidelse av hytta. Uthuspreget må bevares.

Einunndalen med fjellområdene i nord og øst er et viktig vårbeite for bukk. Det forutsettes at rive- og byggearbeider foregår i perioder når villreinen ikke benytter området.

Kulturarv

Fylkeskommunens generelle anbefaling er at seterstuer utvides i lengderetningen, slik det tradisjonelt har vært gjort. I dette tilfellet har det tidligere stått et tilbygg eller et overbygg inngangsparti på samme sted, og vi vil derfor ikke motsette oss tiltaket. Vi oppfordrer likevel sterkt til at tiltaket tilpasses den tradisjonelle byggeskikken i området på følgende punkter:

- *Vindu i gavlveggen:* Det store vinduet i gavlveggen på tilbygget frarådes. Et vindu av denne størrelsen og utformingen er ikke i tråd med lokal byggeskikk. Vi anbefaler at fasaden utformes med vindusformater som harmonerer med eksisterende vinduer på seterstua.
- *Mønehøyde:* Vi anbefaler at mønet på tilbygget trekkes noe ned i forhold til mønet på seterhuset. Et lavere møne vil gi tilbygget en tydeligere underordning og redusere risikoen for at det fremstår dominerende. Dette vil også være mer i samsvar med tradisjonell byggeskikk.

For uthuset anbefaler vi at det benyttes vinduer med formater som samsvarer med tradisjonell byggeskikk for uthus i området. Antallet vinduer bør holdes på et minimum for å bevare bygningens uthuspreg. Vi anbefaler også at man holder seg til ett vindusformat for å sikre et helhetlig uttrykk.

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

Bruken er til fritidsformål og ikke til seterformål. Totalt 35,5 m² er en vesentlig utbygging i et villreinområde som lyser rødt.

Tiltakene strider mot regional plan for Dovrefjellområdet. Tiltakene skjer i Knutshø villreinområde som er et nasjonalt villreinområde (NVO2). Ifølge retningslinjene til regional plan skal det ikke etableres nye hytter, turistvirksomheter eller annen utbygging i nasjonalt villreinområde, og det skal heller ikke gjøres større utvidelser av eksisterende hytter, virksomheter eller turisthytter.

Regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027 er tydelig på at villreinens leveområder skal sikres. Regjeringens innsigelsesrundskriv er tydelig på at det skal være en høy terskel for inngrep i villreinens leveområder jf. Innst. 374 S (2023–2024), Meld. St. 18 (2023–2024). Det at Knutshø villreinområde er klassifisert til å være i dårlig tilstand underbygger viktigheten av å ha en helhetlig og restriktiv arealforvaltning i villreinfeltet.

Denne saken, slik den står nå, er så tydelig i strid med nasjonale villreinhensyn at den burde vært stoppet gjennom dialog med kommunen i en tidligere fase. Dette er sløsing med tid og ressurser, både for søker og forvaltning. Prinsipielt er det ikke noe i veien for at søker reparerer vannskaden på fritidsboligen sin så lenge fritidsboligen med tilhørende tilbygg ikke utvides i størrelse (BYA) eller at antall sengeplasser skal økes.

Kommunene varslet at saken vil behandles som en ren byggesak fra deres side, avhengig av resultatet fra nasjonalparkstyret. Skulle saken gå til en behandling i kommunen så forventes det at saken sendes til Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø for en uttalelse.

Villreinnemnda ber Dovrefjell nasjonalparkstyre avslå søknaden om dispensasjon fra verneområdebestemmelsene.»

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Byggesaker behandles av styret.

Verneformål – forskrift

Forskrift for Knutshø landskapsvernområde:

«Formålet med opprettelsen av Knutshø landskapsvernområde er å ta vare på et sammenhengende høgfjellsområde med leveområdene til villreinen i Knutshø, og et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, dyreliv, landskapsformer og kulturmiljø.»

Verneforskriftens § 3.1.3 sier:

«Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) Oppføring av nye bygninger til landbruksvirksomhet og som ikke er i strid med verneformålet.
 - b) Ombygging og restaurering av eksisterende bygninger.
 - c) Tilbygg til eksisterende bygninger.
 - d) Gjenoppføring av bygninger som går tapt ved brann eller naturskade.
 - e) Gjenopptakelse av jordbruksdrift på nedlagte setervoller.
 - f) Riving av gammel seterbebyggelse.
- ...»

Forvaltningsplan

Felles retningslinjer for bygninger i verneområdene

- a) Ordinære vedlikeholdsarbeider på eksisterende bygninger kan gjennomføres uten at planene forelegges forvaltningsmyndigheten.
- b) Uttak av torv til tak er søknadspliktig og behandles etter verneforskriftens § 4.
- c) Tillatelse til gjenoppføring av bygninger som går tapt ved brann eller naturskade kan påregnes gitt. Flytting av bygninger som en følge av naturskade skal vurderes særskilt ved hvert enkelt tilfelle, og skal ikke være i strid med verneformålet.
- d) Byggetiltak som er påkrevd for å tilfredsstille nye krav i medhold av annet lovverk skal vurderes imøtekommet, så lenge det ikke kommer i strid med verneformålet. Forvaltningsmyndigheten kan stille vilkår til eventuell dispensasjon.
- e) Tiltak skal gjennomføres i tråd med tradisjonell byggeskikk i området. Det skal nyttes materialer og farger som ikke skiller seg ut fra omgivelsene.

Retningslinjer for bygninger i landskapsvernområdene og biotopvernområdene:

For tiltak som medfører nybygg, ombygginger eller utvidelser på bygninger med landbruksformål gjelder følgende:

- Det er ikke tillatt med annen bygge- og anleggsvirksomhet enn det som er direkte knyttet til landbruk, jf. plan- og bygningslovens definisjon. Det vil ikke være tillatt å oppføre fritidsboliger, eller hytter for utleie.
- Det skal gjennomføres en strengere dispensasjonspraksis i sone uten tilrettelegging og inngrep enn i brukssonene.

Vurdering

Verneforskriftens § 1.3.1.c gir åpning for at det kan gis tillatelse til tilbygg til eksisterende bygninger. Vanlig praksis i verneområdene på Dovrefjell har vært å kunne gi tillatelse til inntil 30% av bygningens størrelse på vernetidspunktet, avhengig av bygningens størrelse og bruksområde. Siden vurderingen skal tas utifra bygningenes beskaffenhet på vernetidspunktet har det derfor ikke betydning for nasjonalparkstyrets behandling av søknaden hvordan bygningene så ut før vernetidspunktet.

Forskriftens ordlyd sier at tillatelse *kan* gis, søker har derfor ikke krav på tillatelse til utvidelse. Søknaden må derfor vurderes opp mot verneformålet og verneverdiene i området.

Forvaltningsplanen er klar på at nye bygg (og implisitt større utvidelser) kun skal gis til landbruksformål.

Bygningene som omsøkes er tidligere seterbygninger som i senere tid er skilt fra landbrukseiendommen til fritidsbruk. Bygningens størrelse er derfor tilpasset seterdrift, der en har bruk for mer bygningsareal for driften. Uthus og hytte er til sammen ca 67 m², noe som er en stor fritidseiendom i fjellet. Samlet søkes det om en utvidelse av bygningsmassen på 35 m², dvs vel 50% utvidelse, som vil gi et totalareal på 102 m².

Søker ønsker mer lagringsplass og tett gulv i uthuset og planlegger å bruke bygningen til lager/uthusfunksjoner. Forvalter mener et uthus på om lag 23 m² er stort nok til fritidsbruken for en eiendom av dette slaget. Gulv kan tettes uten søknad og en kan påregne å få bygge nytt uthus av samme størrelse dersom dette anses nødvendig.

Den planlagte utvidelsen av uthuset kan også legge til rette for utvidet overnattingskapasitet og annen bruk av bygningen på et senere tidspunkt, slik som villreinutvalget påpeker.

Verneforskriften åpner for vedlikehold av eksisterende bygninger. Med vedlikehold forstås mindre tiltak som opprusting av teknisk og funksjonell standard slik som taktekking, etterisolering, montering av nye vinduer med mer.

Vedlikehold i samsvar med tradisjonell byggeskikk innebærer at det skal benyttes materialer og farger som er i samsvar med eksisterende bygg/bygningsmiljø. Bygningens ytre uttrykk (eksteriør) bør i minst mulig grad endres.

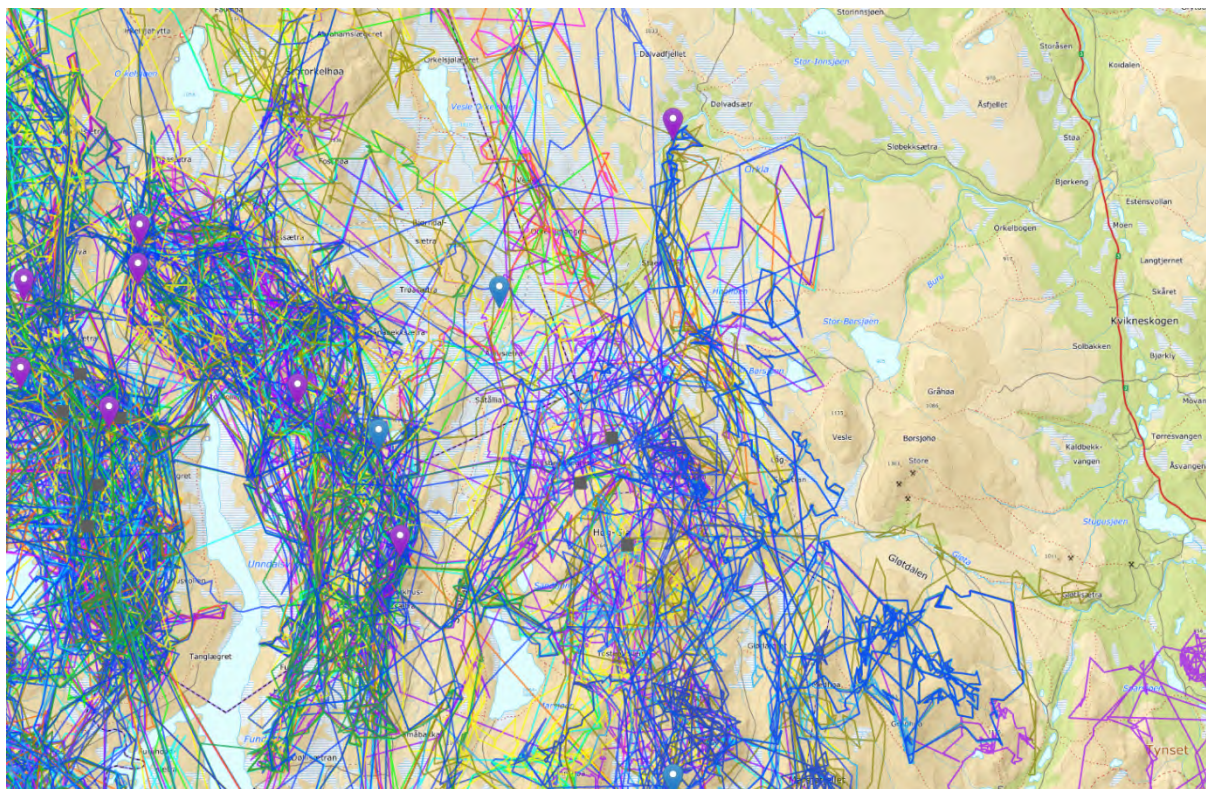
Tilbygg, ombygginger, utvidelse eller andre tiltak som medfører endringer i størrelse, utseende eller funksjon er ikke å forstå som vedlikehold, men er et søknadspliktig tiltak etter verneforskriften.

Det er flere fritidseiendommer innenfor verneområdene Dovrefjell nasjonalparkstyre forvalter. Utfallet av denne saken vil derfor kunne påvirke praksisen i byggesaker i flere områder og dette vil gi uheldige virkninger for verneverdiene.

En slik praksis vil føre til ytterligere økning i samla belastning for villreinen i Knutshøområdet.

I kvalitetsnormarbeidet er området fritidseiendommen ligger i definert som både sommer- og vinterbeite og den ligger i umiddelbar nærhet til kalvingsområdene i Høg-Giaområdet. Atkomsten til eiendommen går fra Einunndalen, via Gløtleget, vel 17 km langs veg og kjørespor fra Einunndalsvegen. Hele atkomstruten går i reinens beite- og leveområder.

Villreinen i Knutshø villreinområde har utfordringer med å ta i bruk hele leveområdet sitt og dette er antatt å skyldes fysiske inngrep og ferdselsforstyrrelser. Den samla belastningen av forstyrrelser knyttet til motorferdsel, ferdsel til fots, sykling og vannkraftreguleringer som påvirker villreinens arealutnyttelse er stor innenfor reinens leveområde.

GPS-posisjoner for merket dyr i Knutshøområdet 2009-2026.

Kvalitetsnormarbeidet og gps-registreringene for reinen i Knutshø viser at den har utfordringer, særskilt med tanke på å kunne bruke hele beiteområdet. Det er viktig for bestanden at muligheten for å kunne bruke østområdene mer. Forvaltningen av disse områdene må derfor være restriktiv med tanke på økt utbygging og tilrettelegging for mer ferdsel.

Villreinmeldingens (St. Meld 18 «Ein forbetra tilstand for villreinen») *målsetninger om en mer helhetlig og restriktiv arealforvaltning i villreinfyllet gjelder både for arealforvaltning etter plan- og bygningsloven og arealinngrep etter sektorregelverket. Vektlegging av villreinhensyn i arealforvaltningen er derfor sentralt for å oppnå målsettingene fra villreinmeldingen, blant annet for å forebygge tap og forringelse av villreinens leveområder (...)*
Det er viktig å vektlegge kumulative effekter i vurderinger av fremtidige arealinngrep.»

En utvidelse av bygningsmassen på en ren fritidseiendom med 50%, med et totalareal på over 100 m², i et nasjonalt villreinområde og innenfor et landskapsvernområde er etter forvalters vurdering ikke mulig å gi tillatelse til. Det omsøkte tiltaket strider både mot verneformålet, vil skade verneverdiene i området, skape svært uheldig presedens og være i strid med alle faglige råd som er gitt i tiltaksplan for villreinen i Knutshøområdet og i stortingsmeldingen for villrein.

Forvalter er enig i villreinnemndas vurdering av at saken burde vært stoppet i kommunen før ytterligere behandling ble igangsatt. Kommunene bør i slike saker kunne veilede søker på et generelt grunnlag og i tilstilfeller henvise til nasjonalparkstyret.

Oppsummering:

- Tilbyggene er av vesentlig karakter på en fritidseiendom
- Omsøkte tiltak er i strid med verneformålet og vil skade verneverdiene i Knutshø LVO
- Forvalter mener søknaden bør avslås

ST 36/2026 Delegerte vedtak

- 179/2026 Delegert sak - Knutshø LVO - Folldal - Tynset 152/1 - Gløtvegen 1155 - motorferdsel - 2026 - ATV - vedlikeholdsprosjekt - Martin Grimsbu 2026/4787
- 180/2026 Delegert sak - dispensasjon - Eikesdalsvatnet LVO - Sunndal - Svartvassbu - motorferdsel - 2026 - 2029 - helikopter - DNT Romsdal 2026/4846
- 181/2026 Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Hjerkin LVO m/ BV - organisert ferdse - 2026 - befarng med studenter - Norges milj- og biovitenskapelige universitet NMBU 2026/1891
- 182/2026 Delegert sak - Hjerkin LVO m/ BV - Sn-heimvegen - motorferdsel - 2026 - 2029 - bil - drift av Reinheim selvbetjeningshytte - DNT Oslo og Omegn 2026/4561
- 183/2026 Delegert sak - -motsdalen LVO - Oppdal - -motsdalsvegen 1055 - motorferdsel - 2026 - helikopter - transport av saltstein - -motsdalen beitelag 2026/4400
- 184/2026 Delegert sak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - 2026 - graving og etablering av trekker- for fiber - Bane NOR SF 2026/3787
- 185/2026 Delegert sak - tillatelse - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Oppdal - Dovre - Dovrevegen 3696 - -motdalshytta - motorferdsel - 2026 - helikopter - ombygging - Kristiansund og Nordm-øre Turistforening 2026/6207
- 186/2026 Delegert sak - Hjerkin LVO m/ BV - Sn-heimvegen - V-l-ssj- h-vegen - motorferdsel - 2026 - 2029 - forskningsprosjekt - jerv som predator p- sm-ffe - Norsk institutt for naturforskning - NINA 2026/6307
- 187/2026 Delegert sak - dispensasjon - Knutshø LVO - Folldal - Kakella - Storrullen - motorferdsel - 2026 - 2030 - bil - traktor - slipp og sank av sau - Kakellalen beitelag 2026/4976
- 188/2026 Delegert sak - dispensasjon - Knutshø LVO - Oppdal - Losr-aket 645 - motorferdsel - 2026 - ATV - Gjermund Riise Hoel 2026/5446
- 189/2026 Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Oppdal - Sn- fjellstj- nnvegen 849 - motorferdsel - 2026 - 2029 - bil - Trond Tronsg-ard 2026/5539
- 190/2026 Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - organisert ferdse - 2026 - guiding - Naturelive 2026/5882
- 191/2026 Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Oppdal - Sn- fjellstj- nnvegen 572 - motorferdsel - 2026 - bil / traktor - bytte utvendig kledning og tak p- utedo - Espen Storholm 2026/5969
- 192/2026 Delegert sak - Hjerkin LVO m/ BV - Sn-heimvegen - V-l-ssj- h-vegen - motorferdsel - 2026 - overv-king av rovfugl og v- tmarksfugl - Milj- faglig Utredning AS - Kistefos Skogtjenester AS 2026/5191
- 193/2026 Delegert sak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Hjerkin LVO m/ BV - bruk av drone - 2026 - 2029 - forskningsprosjekt - jerv som predator p- sm-ffe - s- k etter kadaver - Norsk institutt for naturforskning - NINA 2026/6306
- 194/2026 Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Oppdal - Sn- fjellstj- nnvegen 550 - motorferdsel - 2026 - bil - reparasjoner etter stormen Amy - Heidi H-ker Gorset 2026/3192
- 195/2026 Delegert sak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Oppdal - dispensasjon motorferdsel - 2026 - 2030 - ATV - traktor - transport av saltstein og byggematerialer - Sivert Bj-ørnsen Heggvoll 2026/4405
- 196/2026 Delegert sak - Knutshø LVO - Folldal - Tynset 152/1 - Gl- tvegen 1155 - motorferdsel - 2026 - 2029 - ATV - Martin Grimsbu 2026/4786
- 197/2026 Delegert sak - -motan-Gr- vudalen LVO - Sunndal - utbedring av veg - Veglaget R-ymo-Hallen 2020/9831
- 198/2026 Delegert sak - nytt vedtak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Hjerkin LVO m/ BV - Oppdal - Dovre - Reinheim turisthytte - motorferdsel - 2026 - 2029 - sn- skuter - helikopter - DNT Oslo og Omegn 2025/13733
- 199/2026 Delegert sak - dispensasjon - Hjerkin LVO m/ BV - transport og br- yting